

POEZIA LEGIONARĂ

Corabia Verde

de Aron Cotrus

**Corabia se frământă si se răsucește
în lupta cu valurile ce-o izbesc tâlhărește
si apele cresc ca din hâu nădrăvane,
căpitane! căpitane! căpitane!¹⁾**

**Invinsă pe-o clipă, sub valuri se pierde
parcă de-a pururi, corabia verde
năprasnic muscată de uragane,
căpitane! căpitane! căpitane!**

**Prin potopul ce zălud o răstoarnă,
s'aud prin văzduh ca o goarnă,
peste-ale mării nesfârșite noiâne,
poruncile tale de proroc, căpitane!**

**Si iată, de odată se'naltă semeată...
iarăși, Crăiasă peste timp, peste ceată,
peste-ale apelor titanice toane,
corabia ta verde, o, căpitane!**

**Zănatec aleargă prăpădul pe ape,
tot mai aproape si mai aproape,
dar duhul mai tare-i ca-ale mării prigoane,
căpitane! căpitane! căpitane!**

**Gata cu totii să murim în picioare,
pe marea aceasta ce crâncen ne doare,
spargem talazuri, înfrângem bulboane,
cu gândul la tine, o, căpitane!**

**Lupta e cântecul si biblia noastră,
holde vor crește de samulastră
din cremenea oarbă, din pietroase mormane
si din sângele nostru, o, căpitane!**

**Moartea însăși de-ar sălta pe punte,
sărire-ar fulgeris cine s'o'nfrunte,
printre mii si mii de uragane,
căpitane! căpitane! căpitane!**

Bucuresti, Mai 1939

1) -Corneliu Zelea Codreanu, Căpitanul Miscării Legionare

TRUFASI, MISELNICI STĂPÂNI!...

de Aron Cotrus

trufasi, miselnici stăpâni!

o zi

va veni,

cu aripi sălbatice de vijelii,

când crunt ni-or scăpăra cazmalele'n mâni...

atunci,

atunci...

smulsi, rupti din munci,

iesiti din minti

cu pumni fierbinti

cu-otelul nostru tot,

sdrobi-vom celor ce'n picioare ne calcă,

bot scârnav după bot

si falcă după falcă!...

CÂNTECUL LIBERTĂȚII

de Aron Cotrus

Gata, ostasi de ne'nfrant

cu cei deopotriva cu noi:

Pe-ai Rusiei capcani si strigoi

sa-i stergem de pe pamant.

Gata, voinici de otel!

In stepe si'n tundre de ger

ne-asteapta multimi, care pier

ca'ntr'un amarnic macel.

Ne-asteapta popoare intregi,

ce'n tarile bastinei lor

de sdroaba si foamete mor

de groaza si faradelegi...

Ne-asteapta in zarea de foc

Carpatii, ca niste parinti

cu piepturi si cu brate fierbinti

de atat de cumplit nenoroc...

Si muti, cu cutitul la os

robi pe pamantul strabun

ne-asteapta bieti semeni, ce-si pun

increderea toata'n Cristos!...

Dar zornetul lor de catusi

sună-a furtuna'n galop,

a crancen galop prin potop

prin tara stramosilor dusi...

Din Danzig la Vladivostoc,

din Zagreb la Cluj si Shanghai,

pe-oriunde de vaere dai,
de lanturi si de cnuturi de foc...
Gazi aspri, cu ranjete reci,
duc oameni netrebnici si goi,
ce-asteapta, cu vazuri de sloi
glontul, care culca pe veci.
Iadul lui Ivan cel Cumplit
plumbi are si avea-va destui,
pentru fruntea si ceafa oricui
in tarcul cu foc ingradit...
In mers, voi voinici de ne'nfrant,
spre-al stepelor puhoi de noroi!...
Darji calca alaturi de noi
ostasi de pe'ntregul pamant!...
In mers spre Rusalii de foc
c'o turma si-un singur stapan;
spre cei ce'n picioare raman;
sa schimbe nenorocu'n noroc.
Veni-vom pe rand inapoi
cu gandul si cu fruntile sus,
nu ca atunci cand ne-am dus
cu Marile Negre din noi.
In cantece iuti haiducesti
cu pieptul si cu crestetul gol,
intra-vom ca dusi de parjol,
in Praga si'n Bucuresti...
O, Baltica! O, Pont Euxin!
Pe aripi de pajuri, curand,
vom trece sub ceruri, cantand:
cruci sa'mplantam pe Kremlin!
Lungi stele si fulgere noi,
cum altele n'au fost si nu-s,
prin gol arunca-vom de sus
in Rusia de glod de sub noi!...
Din Dunare si pana'n Urali,
vedea-vom, prin nouri zburand,
izbite de-un crancen orand
in fuga, ostiri de muscali.
Vom sparge ale iadului porti
si rosiile zavoare si usi,
si Uralii de grele catusi,
ce'n trup, Europa, tu-i porti!
Ca mane, dusi parca de vant,
vom pune-un naprasnic picior
in inima Moscovei lor,
cu-ostasi de pe'ntregul pamant!...
Si'n stramba lor lume pe dos,
vedea-vom cum lanturi se rup
scurt de pe-al Rusiei trup,
de bezna si de racile ros...
Si'n groaznicul lor povarnis,
cu cuget fatarnic ori drept,

cruci albe si-or pune pe piept
muscalii cu vazul crucis.
Ca dupa porunci de nou rost
vedea-vom cum tari se desfac
ca dupa boli fara leac,
din putreda Rusie ce-a fost.
Si ca de pe-un alt Ararat,
dupa potopul de plumbi,
zari-vom in stoluri ai Romei porumbi
peste pamantul descatusat...
Peste rosul si sterpului noroi
boit de calaii trufasi,
Isus cu albi, nevazutii lui pasi,
pasi-va noptatic alaturi de noi!...
In inimi, in ganduri si'n suflet cu El
vom arunca in vazduh
cu armele Craiului-Duh
ziduri si temniti de bezna si-otel!...
Si'n frunte cu Arhanghelul Lui,
cu bocanci ferecati ca pe pod
vom duce prin marea de glod,
pane si pace oricui...
Scurt vom opri cel pradalnic puhoi
dela un pol pan' la celalt:
l'om arunca inapoi dintr'un salt
cu Romele albe si aspre din noi!
In mars urias, de ne'nfrant
spre-ale soarelui porti de acusi:
Ai Rusiei Urali de catusi
in praf sa-i prefacem si'n vant!...

Madrid, 1952

T A R A

de Aron Cotrus

Din belsugul tau, doar grumba paine;
din timpul tau: ziua de maine...
Calcu-ti pamantul, cu gandul departe,
pe aripi albastre, frematand peste moarte...
Cu vrere de cremene, cu privire'ndrazneata,
invalui azi tara ce-mi creste in fata,
si'n a mersului traista ce-a visului paine,
risipindu-ma pe stancile si-ogoarele veacului,
cu darnicia far'de masura-a saracului,
spre soare-asfinte
cu frunte fierbinte,
cu tot avutu-mi pamantesc,
darnic ma saman, ma risipesc,
spre Romaniile navalnice de dincolo de maine...

(Varianta a poeziei "Maine")

O ARMĂ SĂ CREASCĂ

de Aron Cotrus

O armă să crească din pumnul oricui
pentru ceasul mare ce-o să vie:
să muste tărâna, printre slugile lui
Stalin cu'ntreaga-i Rusie!...
GROZA TICĂLOSUL

de Aron Cotrus

Ne-aleargă năprasnic sângele 'n vine,
cutitul foametei ajunge-ne osul;
doar sluga lui Vâsinski spune că-i bine,
el, Petru Groza ticălosul.

H O R I A

de Aron Cotrus

de jos
te-ai ridicat drept, pietros, viforos,
pentru moti,
pentru cei săraci si goi, pentru toti...
si-ai despicat în două istoria,
tăran de cremene
cum n'a fost altul să-ti semene,
Horia!...
te-ai desprins aspru din gloată,
cu-obraji supti,
cu ochi crunti,
să lupti
să 'nfrunti
din sălbatecii-ti munti:
ostile craiului, temnită, roată...
vrut-ai să spinteci pe munti, pe văi,
largi, netede, slobode căi
pentru-ai tăi
cei mâncați de străini, despuiati
de biruri, de sbiri,
de rele-orânduiri...
si uitati
de regi si'mpărați...
pân'la Bălgrad pe roată,
uimind călăi, nemesi, gloată,
ti-a bătut neschimbat sub tundra săracă
aceeasi mare, ne'nfricată inimă romano-dacă...
duhul trăeste încă treaz în munti
si va trăi dârz cât vor domni peste moti
sbiri crunti
si miselnici despoti...
urias domn
pe-al adâncurilor noastre sfâsiat somn,
pe-al răzmeritelor rosu praznic, -
mai rosi-vei oare vreodat, năpraznic,
acestui neam, viata si istoria, -

tu,
munte
al vrerilor noastre celor mai crunte.
Horia?!...

I O N

de Aron Cotrus

Groful intinde mana ciocoiului cel nou
in castele cu usi si trepte multe...
jandarmi cu pusti si vine de bou
stau la panda gandul sa-ti asculte.

loane,

esti unul,
poti fi milioane, -
vrerile tale ne 'nfrante
sa nu le 'nspaimante
nici temnita, nici tunul...

Ciocoiul si groful, din totdeauna

sunt una...

loane,

esti unul,
poti fi milioane,

sa nu-ti poata smulge nici tunul
ogorul de putine pogoane!...

Spre caii tai, spre voinicii tai boi
se uita, cu ura, si grofi si ciocoi...

loane,

tu esti uriasul

ce poti osandi la pierzare orasul
de trantori semeti si misei, -

numai sa vrei...

loane, ia sama bine!

tara aceasta se razima pe tine -
cu pumnii tai iuti
poti tu sa mai cruti

**ciocoi bulgari, grecotei, arnauti,
ce-au venit candva, goleti, de peste Dunare
sa-ti smulga munca si supunere?!...**

Esti unul,

poti fi milioane,

**curajul tau sa 'nfrunte temnita, tunul;
sa creasca voiniceste, sa creasca, -**

vrerea ta romaneasca, -

loane!

PĂTRU OPINCĂ

de Aron Cotrus

Io,

**Pătru Opincă,
plugar fara plug,
ciurdar fara-o vita,
imi duc viata nacajita,
fara strambatati si viclesug
si brusul de mucedă pita
mi-l platesc cu sange din belsug...**

**o vorba a mea-i ca o mie...
am slujit cu cinste si-omenie
satului
si imparatului...**

**de sarac ce-s toti cainii mă latră
si seara cand pe uliti trec domol,
nu ma asteapta la nici un podmol
fete mari cu tate ca de piatra...
sapa mea musca, rupe adanc
dar nu-mi aduce nici doara cat manc...**

la secere

**nime nu se ia cu mine la'ntrecere...
Coasa ca a mea in tara toata nu e...
sprintena trece prin ierburi ca de cue...**

Io,

Patru Opincă,
ce'ntre-atatea mosii n'am doar o sirinca
infrunt strambele legi si napasta
si'n rasmerita ce'n mine creste
sudui vartos, mocaneste
si scuipe pe toata randuiala asta...

CĂTRE PLUGARI

de Aron Cotrus

Ce-ar face marsavii ciocoi
de n'ati fi voi,
voi, boi greoi
in juguri noi,
la pluguri noi?!...

Ce-ar zice putrezii ciocoi
dacă-ati ara doar pentru voi,
dacă-ati sapa doar pentru voi,
de n'ati mai indura nevoi
prin vant, prin arsita, prin ploii
pe langa vaci, pe langa boi,

in juguri noi,
la pluguri noi,

pentru prasile de ciocoi
cu sufletele de noroi,
cu carnurile de puroi,
cu gand si fapte de gunoi?!...

Ce-ar zice scarnavii ciocoi
daca 'ntr'o buna ziua, voi,
i-ati pune 'n jug, in loc de boi,
si i-ati purta, flamanzi si goi,
prin vant, prin arsita, prin ploii,
cum v'au purtat si ei pe voi?!...

in pacea aspra, in razboi,
a tarii talpa sunteti voi,
a tarii straje sunteti voi
tarani pietrosi, tarani greoi...

sus! -zorii vremurilor noi
vor izgoni de printre voi,

cu sape noi,
cu coase noi,

ca pe o haita de strigoi
pe cei de pe-urma grofi si ciocoi!...

PESTE PRĂPĂSTII

PESTE PRĂPĂSTII DE POTRIVNICIE

de Aron Cotrus

peste prăpăstii de potrivnicie,
eu te slăvesc, năprasnică Rusie,
pentrucă nu dormi,
pentrucă ne pândesti,
cu ochi tâlhărești
și enormi...
și nu ne lasi să ne-odihnim,
în picioare să putrezim
lângă tine ca'ntr'un tintirim...

în vers împărătesc
as vrea să te slăvesc,
pentru svârcolirile-ti fără de hotare,
pentru foamea ta sfâsietoare
care ne izbeste
fulgerător, hoteste,
ca de pe-o nesfârșită, 'nfuriată mare
o sălbatică năvală de-aer tare...

cine ti-ar putea blestema
râurile fără tărâm, întinderea,
pumnii fără număr, ochii hoti
și neastâmpărul de care scutura nu te poți?!...

pentru-un tânăr titan mereu nesățul,
unde-i pământ și cer destul?!...

vrei peste noi să-i spinteci roșu vad
spre Tarigrad,
cum am face și noi, poate,
răsuciti de vreri nemăsurate,
dacă-am fi stăpâni pe nesfârșirea ta,
dacă-am fi mai cruzi, mai răi,
dacă-am avea:
pumnii tăi,
plămânii tăi...
dacă ni l-ar arăta, alb, din a vremilor zare,
vr'un valah de statura lui Petru-cel-Mare -

vrei să ne dai la o parte,
să ne 'mpingi în beznă și moarte,
pentru ca să stăpânești cum vrei

peste această gură de rai,
până la Cornul de aur, supus,
si mai departe
câtre apus...

vrei, pumnul lui Lenin, crâncen închis,
să ni s'arate rosu, pe cer, ca în vis...
să răsune războinic poruncile-ti crunte
smulgând sângerândă-ascultare
si oarbă supunere,
din munte
în munte,
dela Putna la Mare
din Maramures la Dunăre...

până 'n adânc ai vrea să crape în două
muntii lui Horia...
pe toti să ne'ngroape deavalma, 'ntr'o clipă, istoria,
într'o surdă năruire nouă...
să nu mai iese la drum motul cu vorba si doina lui,
aspru, ca din piatra muntelui.

dacă prin inimi nici o Volgă nu ni-a curs,
am privit de pe tărături, în cojoa de de urs
la hotare, în sbatere năvalnică, grea
prin alviile veacurilor - Dunărea...

ne crezi fără ieri, fără mâine
si uiti c'am fost, - pentru cine stie s'asculte
cu-auzuri de câine, -
sub ale vremii ape sălbatice, multe
piatra neclintită ce rămâne.

într'o fierbinteală ce n'o să mai scapete,
Rusie,
hidră cu milioane de capete,
cu ochi sireti
si semeti,
tu ne'nveti
gata să stăm de luptă,
cu răsuflarea ruptă,
cu pusca sătulă-flămândă,
pe granita verde, la pândă...

din zarea văzduhului, destinului tău,
ni te uiti, fremătând,
ca'ntr'un hău,
în gând,
în blid...
si ne faci să facem zid
din pofta de-apărare grea,
în fata ta...

vom călca peste viață și moarte...
vom crește mai înalți
ca toți ceilalți,
ca să vedem departe...

piepturile noastre se vor oteli
zi de zi
pentruca ghiulelele-ti atinge să, nu poată:
multimile ce, gloată după gloată,
cu pas haiducesc,
la spatele nostru, s'adună și cresc...

desculti -
ne-om încălța cu bocanci și opinci de otel...
cu umblete la fel...

putini -
vom crește mulți, tot mai mulți,
pentruca rusine să nu-ti fie,
puternică, trufase Rusie,
câ'n ale bățăliilor de mâine văpăi,
zece dintre roșii tăi flăcăi
înfruntă pe-unul singur dintre-ai noștri.

te așteptăm în gând, în porniri,
cu mii de Horia și de Cantemiri,
cu mers și cu dârjenie fără de pereche,
cu-aceeași năvalnică fierbinteală străveche...

în cutremurarea oarbă, adâncă,
loni uriași vor crește ca din stâncă
și, poate, n'o să ai nici tu Ivani destui,
să-i potolesti pe-acești ciobani hai-hui,
în potrivnicia crâncenă a muntelui...

cruzimea ta cumplită și rece
putea-va Dunărea până'n adânc s'o sece? !...

Uralii ti-or trimite oare-atâtea pusti,
să ne 'nchizi în vrerile-ti lunatice ca'n niste custi
destrăbălate ciurzi de hoti,
de boi, -
să 'mpusti
și stârpi să poti
vulturii și soimii toți,
din noi,
de peste noi?!...

ti-or trimite stepele atâtea tunuri grele,
să mățuri Carpații cu ele? !...

sântem dintre cei ce nu se dau la o parte...
orice prâpăd ne-ar împarte,
orice sfârșit zdrobitor ar avea -
gata cu totii de moarte
primim, nesovăelnici, lupta cea mai grea...

au la răspântia primejdiilor mari
n'am trăit vânjosi, voiosi, voinici? !...
și dănuirea noastră-aici
peste cimitire de barbari,
peste urma de pârjol a Scitilor și-a Hunilor,
nu-i oare o minune a minunilor? !

milioane de loni se razimă pe plug, pe sapă,
pe coasa fierbinte,
pe-aduceri aminte
și privirile în depărtări și le adapă,,
cântându-ti fiecare, după voia și aleanul lui,
cântece iesite ca din fundul pământului...

dar cântecul nostru fără' de hotare,
cântecul năprasnic pe care
să se razime în spornice suisuri solare
neamul acesta, în mersul, în truda lui
și 'n sângerările-i rodnice, crude,
încă nu-i...
încă nu-i...
nu se aude
în sboruri zălude
în auzul oricui
și 'n cuprinsul văzduhului...

nu crește încă...
nu crește,
nu răsbeste,
voinic, vulturește,
din bezna adâncă:
fulger

din străfunduri oarbe de stâncă -
cântecul-faur,
cântecul-munte,
cu crește cărunte,
cu-adâncuri și umeri de aur...

fără-acest împărătesc, sălbatic cântec,
cu aripi de flacări și vesnicii,
pământul nu ne poate primi
în nesfârșitu-i pântec...

îți multumesc de mii de ori, Rusie,
tie,

dăscălită năbădăioasă, cruntă, sasie
a vrerilor si furtunilor noastre de-acuma...
de n'ai fi tu,
n'ar acoperi, pe-aci, si-acu,
rugina, buruenile si bruma,
ca 'ntro sălbătică pustietate,
armele noastre ciunte, uitate? ! .. .

de n'ai fi tu,
ne-am ascuti noi oar', asa de iuti, acu,
cu-atâta sue patimă si zor:
auzurile, gândurile, vârful baionetelor? !...

eu te slăvesc,
te pândesc
pentrucă esti puternică si nesfârșită,
vrednică de vecini cu vrere de cremene,
de vecini la mers să ti s'asemene,
să nu răspundă potopului tău de pietre, cu pită...

eu te slăvesc, cu mâna pe puscă,
de piatră, la pândă,
printre primejdii cu limbă flămândă
ce tipă si muscă...
eu te slăvesc, sângerând,
fremătând,
cu neamul meu intreg, în gând, -
tară a beznelor,
tu
desteptată brusc din milioane de somnr
în cătărări lunatice, de fier
spre cer...

vrerea noastră iute, neînfrântă
cântă
în bezna de chiote sălbaticice, ruptă...
izbeste-ne, de vrei, de poti,
si dacă ne-om feri de luptă, -
sdrobeste-ne, subjugă-ne pe toti
si ară cu noi,
sub vânturi si ploi,
în miazănoapte de sloi,
în miazăziua fierbinte,
stepele rosii, sprintene, noui,
ale mergerii tale 'nainte ! ...

potrivnică fără margini, Rusie, -
de fierberi, de puternicie
beat,
team blestemat,
te-am blestemat atât...
te-am iubit,

te-am urît...
cuvintele-mi sângeră încă în gât,
pentru sufletu-ti de vedenii junghiat,
pentru foamea ta de infinit,
pentru ceai dârmat
cu suflet urias ori pitic...
pentru ce-ai zidit
din scrum, din nimic...
pentru umbletele 'mpărătesti
în care cresti, te 'mpletecesti,
între *da* si *nu*,
Rusie, tu

tarină 'n delir, -
trup în care milioane de pofte zănatice latră,
tarină târâtă de-ostasi si mineri,
peste miile-ti de primăveri,
în paturile lor de piatră...

tarină sălbatică
ce peste veac, apocaliptic, te întinzi,
asa la noroc,
ca peste-o gigantică terasă de foc
si vrei să cuprinzi,
să aprinzi,
cu arma si cuvântul -
si vrei să strivesti
în îmbrătiseri împărătesti,
sub pieptul tău de fulgere
pământul...

pasii nostri 'n tot mai sprintenă smulgere
din glodurile putrede ale stării pe loc,
gândul nostru 'n goană tot mai repede
vor sti de poveri si desertăciuni să se lepede,
să scapere dârzenie si foc,
să schimbe nenorocu 'n noroc,
si peste drumuri noi să străfulgere...

încă nu ne-am revărsat in necuprins
până unde setea noastră de hotare ne-a împins...
pietre de hotar de nestrămutat
sau iuti ca răsmerita,
cresc pe unde-am călcat,
pe unde-om călca...

de ce nu m'ai sortit
să fiu, o, Doamne, peste-un veac împlinit
aspră căpetenie de nebiruit,
om dârz, solar, cu steauă în frunte,
gata pământul întreg să-l înfrunte,

din isbândă 'n isbândă, aprig mereu,
să, smulgă ochiu pentru ochiu si dinte pentru dinte,
pentruca neamul acesta al meu
să meargă năvalnic, mănos înainte...

nu ne-am cântat împărătește încă
de pe cea mai albă si înaltă stâncă
a Carpatilor nostri de cutezantă si vis,
peste vesnicii pustii,
peste ape sângerii,
peste furtuni, peste abis,
peste lupte uriase, peste tintirim,
cântecul mare pentru care-am trăit,
pentru care ne sbatem,
sângerăm
si trăim...

drumul pe care însăr azi, si scapăt,
asteaptă să fie bătut pân' la capăt...

T A R A

de Aron Cotrus

uite-i ! ...

arși de soare, aspri, 'ndrăsneti,
crainici iuti ai unei noi vieti...

ca printre fulgere, prin furtuni, pe sub grindini
vin voinicește de pretudindeni:
pădure mișcătoare de goruni nebuni,
oaste făcătoare de minuni,
cu vrere năprasnică, vie
de-atotputernicie...

feți-frumoși ai unui nou noroc,
cresc sprinteni, s'otelesc, se răscoc,
sub ceruri de plumb și de foc...

în foamea-i de faptă și infinit,
țara cu trup tîlhărit,
cu inimă arsă,
dîrză, mănoasă-i revarsă
puhoi spre 'mpotriviri,
peste porunci de sbiri,
spre încleștări ce i-adastă
pe cea mai înaltă creastă...

rupti de străbuni, de părinti, -
cu vreri, cu pași fierbinti
calcă prin timp, biruindu-l
cu truda, cu'ndrăsneala, cu jindul...

sub pașii lor iuți de-avangarde,
piatra, pulberea scapără, arde
și drumuri de foc se rup, împărătește,
spre-un aspru destin ce se împlinește...

tabere cresc, - veacul să-l clatine,
peste tîngueli împietrite în datine...
tabere cresc - vaste cetăți,
peste gemete și strîmbătăți,
peste schilave răsmeriți de-alte dăți,
peste 'ntinderi de plecate capete,
peste putrede robiri ce 'ncep să scape...

prin ierburi ca de cue,
tabere, puterea năprasnică, sue,
 și-o sue,
pe muntele învins, despicat,
pe care-l calcă, neîncetat,
 mers apăsător,
 mers încruntat
de-opincă năzdrăvană și bocanc ferecat...

fruntea se'nfrățește, te cu palma...
flăcăi de bronz, în arșiți, de valma
îșnesc, în cete, cu sîrg neînfrînt,
ca din fund de pămînt,
 ca din piatră,
spre-o nouă, veșnică vatră...
le simți dîrjenia, din ochi, din falcă,
 din felul cum calcă...
din patima for aspră și idolatră,
 din pumnii de piatră...
 din foamea lor grea
 de cer și de mîine...
din mersul lor: roib fără frîne
spre-un uriaș altceva...

sprintene sape
și tîrnăcoape
schimbă trîndave alvii de ape...
le 'năbușe răsmerița ce crește-potop...
le vindecă mersul zănat și schiop...
pe urme de bălți cu ape schiloade,
slobodă, glia fierbinte dă roade...

ca 'n basm, biserici cresc
din vis tineresc...
sună altfel, prin veac,
toaca peste satul sărac...
 sună,
răsună-a furtună
ca o goarnă-nebună,

mereu,
peste inima neamului meu,
peste zilele neamului meu...

cu foame de lup
drumuri noi rup,
adînc, pîn' departe,
peste stîncile moarte...

meşteri,
în repezi, năvalnice cresteri...
 ţinte -
dincolo de zarea ce minte,
dincolo de blid si cuvinte...

nu-i furtună nebună,
nu-i ploae de foc,
să-i oprească pe loc...
să-i oprească pe loc...

dîrjenie fără 'nfrîngeri
de flăcăi-îngeri,
gata să treacă, așa la noroc,
prin gloanțe, prin apă, prin foc,
să mute munte după munte,
s'aprindă, să treacă, in frunte,
să 'nfrunte -
răsmerițe crunte
și nenoroc...

aceleași porniri îi adună
oaste de gînd și furtună,
cu flintele, gata 'ncărcate,
pentru cazne vechi și strîmbătate...
cu svelte,
darnice și ucigașe unelte,
din care țîșnește și crește 'ndrăsneață -
o nouă viață...

cerul, într'o zi,
împărătește va răsplăti
nemărginita lor învolburare,
vrerea și dîrjenia lor fără hotare:
stîncile ce-azi pașii li-i rod, împărățiile de nisip și de glod,
ca mîine da-vor rod...

pașii lor semeti, in glia grea,
urme fierbinti vor lăsa,
urme de foc vor lăsa,
drumuri năprasnice de mergere vie
spre slavă și 'mpărăție...

din multumile oarbe unu s'alege...
gîndul lui: rege...
vorba lui: lege...
vrerea-i : platoșe de neînfrînt...
pasul lui: cutremur de pămînt...

veacul, sub trăsnete, în sbatere grea,
îi zice cum vrea,
îl botează cum vrea...

la masa de lucru adună:
azurul văzduhului lîngă furtună
și lîngă-o inimă mai bună ca o pâine : -
cruzimi de tigru, auzuri de cîine...

noua lui limbă
fața țării o schimbă:
grîul crește mai plin din glia săracă,
fetele se fac mai frumoase, să-i placă,
flăcăii, pentru el,
se'mbracă 'n mușchi mai tari ca de-oțel...
pentru-o rază din privirea-i, ruptă,
oricine-i gata, pentru el, să cadă 'n luptă...
bătrînii sătui de viață, ar vrea să mai trăiască
să stee *drepti* la vorba lui împăratească...

pușca, tunul, tancul, cu botul in tină
i-se închină...
pacea-i mai pace, războiul - mai crunt...
pentru el sunt toate-așa cum sunt...
ochii lui cu mii de uitături de-o-dată
străfulgeră și scoală în picioare tara toată....

se năruie tot ce-i putred și rău
sub furtunile destinului tău,
pentru tot ce prin timp va rămîne, -
tară, cu altă fată,
țară ce crești îndrăsneată
peste glod, peste ceată,
peste azi,
peste mîine,
peste marea nesfirșită de capete,
ca un soare ce n'o să mai scapete...

îndrăsneti
de alte 'ndrăsneli...
supuși-rebeli,
crîncen biciuți de sîrg și fierbinteli,
beti
de alte poveți,
cu vreri ca pentru mii de vieti,
cruzi pîn' la uitare de sine,

pentru-un îndărătnic pas spre mai bine, -
vom alege, vom bate mereu,
drumul cel mai lung și mai greu,
pîn' ce-om simți că opinca răbdării se crapă,

pin' ce-om vedea că urmele'n veac si le sapă
cu opinca la fel,
bocancul nostru putred, rebel...
pin' ce 'ntr'o zi,
spre zările aceluiaș tel,
pe creștete ni s'o topi,
de zăduful bătăliilor, - casca de-otel...

ieri: - stirv...
mîine: - sîngerări pe muntii aspri ping 'n virf,
fără sudălmii, fără scrîsniri din dinți,
cu genunchi de fier, cu tălpi fierbinti...

pentru fișiile de trup, rămase'n coltii stirbi și goi
ai stîncilor pe care crincen le-am învins,
nu ne-om uita, cu ochii făr' de nădejde, înapoi,
n'om îngălbeni, înspăimîntati de necuprins...

cu privire aspră, caldă, îndrăsnită-,
vom privi prâpastiile, in fată...
Și pe marginile lor, colibe ne-om clădi
din ceată și din treceri iuti de vijelii...

in fiecare nouă dimineată,
fi-va mai aspră și mai semeată,
foamea fierbinte
de-a răsbate 'nainte
spre piscul eel mai ascuțit, mai nins,
pe care încă pas de om nu l'a atins...

in trăiri tot mai aprinse, tot mai vii,
zi după zi,
vom stăpîni din nou, din nou vom cuceri,
-în împotrivirile ce hîrăe si latră-
cu vrere sălbatică, oarbă:
fir de iarbă după fir de iarbă
si piatră după piatră...

a sortii poruncă
mantauă de flacări pe umeri mi-aruncă...
spinteeă veacul - flamura ruptă -
năprasnicu-mi chiot de luptă...

crîncene pofte mă pradă, mă muscă...
cînd, peste anii-mi lacomi și netrebnci, într'o zi
m'oiu poticni,
m'oiu prăbuși -

mina vreau să-mi împietrească pe pușcă...
te-oiu cînta, te-am cîntat,
prin veacul de furtuni spintecat, -
pas de bocanc ferecat,
in piatră lăsat, tăiat,
pe unde-am călcat,
pe unde-ai călcat ! ...

in arșita de-amiazi
crește aspru *mîine* peste azi
si peste *mîine*:
drumul de furtuni ce ne rămîne...

pasi uzi...
de-abia i-auzi...
mii de spinări, de tălpi, pe schele...
si cutezante, pe căi fără număr...
cot la cot
cu-oțelul lor tot,
cu cerul pe umăr,
trece, in mars zdrobitor,
cu veacul aprins sub picior:
oaste năprasnică, sprintenă, verde,
ce nici o bătălie nu pierde...
.....
ce negustori de gînd miselnic
si de vorbe rele,
hulit-au visul furtunos al patriei mele?!...

iși uită de pline, de apă,
de truda ce inima si palma li-o crapă...
vrerea flămîndă, nebună, ce-i mîna
și răgaz nu le lasă, -
li-e singura stăpîna
si'mpărăteasă...
milioane de pași din genunchi de otel
samănă la fel,
cu dărnicie după el,
prin timp ca printr'o verde iarbă 'naltă,
oricare din acesti vremelnici inși,
solari si neînvinși,
ce cresc sburdînd pe șes, pe munte, laolaltă...

pentru orice strașină valahă - nouă ori străveche, -
unde-i pasă.rea măiastră: vorba fără de pereche, -
poduri să ne-arunce peste vreme, peste zare,
peste pră.pastia cea mai mare?!...

unde-i pasul mîndru și buiac,
drum să bată într'o ziuă ca 'ntr'un veac, -
într'un sălbatic salt
spre 'nalt,

să răsbune dintr'odată, mersul nou de foc,
atâtea și atâtea sovăeli și putreziri pe loc? ! ...

sus fruntile, cosași uriasi ! ...
coasele 'n zădufurile ce ne răscoc,
să pară, pe cer, curcubeie de foc...

străfulgeră, ciocan!...
izbeste, tîrnăcop ! ...
flacări să 'ngrop,
să desgrob,
sămîntă de foc,
de foc și noroc...
din orice grăunte
să crească - un munte...
izbește năprasnic piatra mișea,
scintei să tîsnească din ea,
fulger să ne fie, soave ori stea,
pentru truda cea mai grea...

flăcăi dirji, pe brînci,
drum spintecă 'n stînci
cătrecă mai bună., mai izbăvitoare pîine:
cătrecă ziua de mîine...

pumni se desfac, se închid fierbinte -
frunze rosii pe unealta ce nu minte...
creste in ei, se frămîntă mereu:
soartea năprasnică a neamului meu...

pasi... pasi...
sprinteni, mărunți, uriași...
pasi adunati, împlețiți într'o zi,
ca'n ajunul unor crunte bătălii,
într'un lunatic mars, nebun, apăsă,
spre zări sub care încă nimeni n'a călcat...

de-o fi fulgerat să scapăt,
printre chemări de goarne,
mîine poimîine, -
cine-o rămîne,
pușca s'o joace,
cazmaua s'o 'ntoarne? ! ...

cine va, duce dornic, fierbinte,
peste zări înainte,
dîrz, dacicul drum ping la capăt?!...

latră cazmale deavalma...
tresaltă inima, sîngeră palma...

trudă mută, trează, surdă,

la temelii de lumi ce se'mburdă...
un veac putred se'ncurcă, se clatină...
truda preschimbându-se 'n lege, în datină...

'nainte ! ...
'nainte ! ...
vrerea iuțește brațul fierbinte...

pentru primejdii noi, bocancii vechi mi-i ferec...
crește peste mine, peste timp și 'ntuneric,
sub fulgere - un *mîine* feeric...

troițe,
poduri,
fintîni
cresc svelte din tinere mîni,
în zile ca'n lungi săptămîni...

țara a cui e?!...
timpul al cui e?!...
cine ne bate bratele 'n cue?!...

'nainte !
'nainte ! ...
trece fierbinte...
cade, se scoală si-aleargă spre faptă,
calea cea dreaptă...

brînca se strînge brusc ca pe-o puscă,
pe unealta ce se smulge și mușcă...
zi de zi,
săptămîni,
an lung după an,
ne'nfrintă se sbate, sporește, asudă,
cu milioane de genunchi și de mini,
cu milioane de mușchi și plămîni:
truda zăludă
izbînda zăludă
cu 'ndărătnicie făr' de hotare,
bate mai aspru, mai tare,
bate ciocan năzdrăvan,
din granită 'n granită să se audă,
tara uimită să te audă !...

virtos, voinicește, izbește ! ...
izbește, ciocan năzdrăvan,
piatra să geamă, să se 'nspăiminte,
fierul să 'mproaște flacări, să cînte
izbînzile muncii ne'nfrinte ! ...

punti peste munti,
pod lîngă pod,

peste ape ce rod...
dîrz, drumuri desnod
prin piatră, prin plod, -
pentru norocu-ti, năvalnic norod ! ...

peste gropi de trufași arindași,
peste gropi de tîlhari cămătari, -
plugule, tot mai aspru să ari,
petec pustiu să nu lași,
bruș nezdorbit să nu lași ! ...

peste miselnice morminte de hoți,
de hoți și netoți,
ară adînc, adînc cît doar *poți* ! ...

căci e pe drum,
un plugar cum altul nu-i să-i semene...
după-al cărui pas ogor sălbatic n'o rămîne...
plugarul năzdrăvan ce va ara prin foe și scrum
cu pas de fulger, cu brațe de cremene...
plugarul-impărat, de mîine...

pîine ca de piatră...
lenea străveche 'i latră...
strigoi fără nume și vatră,
din scîrnava lor șatră,
îi hulesc, îi latră...
pentru drumuri noi ce'n stînci se rup,
uită-ti foamea de lup ! . . .
uită-ti de tine, trup!...
pentru-ale zilei de mîine cîntece -
uitați-vă foamea sălbatică, - pîntece!...

strînge-te 'n trăiri tot mai iuti, tot mai vii,
năprasnică sete de-a stăpîni!...
nestăvilită năvală
de vrere imperială ! ...

pași de sudoare uzi...
prin pulberea clipei i-auzi...

ciocanul cîntă
in pulpa stîncii cînd se împlîntă...
latră cazmale deavalma...
plouă fruntea, sîngeră palma...

veacul călit, frămîntat,
ști-va pe unde-am călcat...
țara, peste vremi, aduce-si-va aminte
de urma noastră fierbinte...

timpul al cui e?

al cui e?
cine ne bate bratele 'n cue?
ce ne'nteles, neghiob nenoroc,
putea-ne-ar vreodată opri iar pe loc:
pașii de foc,
gîndul de foc?!...

vremea uriașe, izbăvitoare biserică,
de blid și șovăeli îi desferică...
din aceleași străvechi, oloage cuvinte, -
sprintenă,
nouă,
fierbinte,
îi îmbrîncește 'nainte -
o altă limbă...

tara se sterge la ochi și pașii si-i schimbă...

Arad, 1935

HAI DUCEASCĂ
de Aron Cotrus

de vrei, de nu vrei,
crunt călău bălai,
tara tot a mea-i...
io i-s rob si crai
pe cuprins, pe grai
si ea
îmi va da,
de-i vrea, de nu-i vrea,
dulci si-amare poame,
să nu mor de foame...
si izvoare 'ncete,
să nu mor de sete...

îmi va da, va da,
făr'a întreba
încotro mă duc
cu văz de haiduc:
codri fără fund,
unde să m'ascund,
ceafă ca de iad
lîngă orice brad,
pe cer, sori destui,
să-i pui căpătui,
căpătui haihui,
prin munții silhului,
unde'n mila-i, Domnul
mi-o trimite somnul...
si îmi va mai da,
ca o mamă, ea,

p'oi cîte voiu vrea,
rănile să-mi spele,
să nu mor de ele...
rănile de foc
să nu stau pe loc,
de pe cale lungă
moartea să m'ajungă...

dîrz, din creastă 'n creastă,
țundră de năpastă,
pădurea : nevastă...
vîntul: orb dulău,
alergînd prin hău,
latră iar a rău...

ursita străbuna,
mi-a lăsat, nebuna
pentru totdeauna
lumînare : luna,
colibă: furtuna...

mers din stîncă 'n stîncă,
răsuflarea-mi mîncă...
cărări de văpae
genunchii mi-i fae...
mă strigă pe nume
glas din altă lume...
mersul ciung si schiop,
unde să-l îngrop ? !
în ce hău afund
rana să-mi afund ? !

cine te-a pus, din foc
să-ti spinteci cojoc,
să vezi, prin prăpăd,
ce-atîția nu văd ? !

cine te-a 'nvătat
încăpățînat ? !
și cine ți-a spus
să tii fruntea sus?!

când eram de-o schioapă
cei de peste groapă,
strămosi fiorosi
si iuți feți-frumoși,
mi-au șopit în vis
ce mi-e 'n stele scris...

în sângele-ti scrie,
tot ce-o fi să fie...
ce să-ți pară rău,

voevod peste hău,
că esti iar al tău !

viață, viata mea !
pe unde-oiu călca,
cu inima grea,
de răni să nu cad!
pe rînd brad de brad,
de mîină m'or duce
pe poteci haiduce...

culmile de nea
si întinderea
vor îngenunchea
înaîntea mea...

va simti si piatra
de ce-mi lăσαι vatra...
va simti si glia
că io-i port solia...

va simti pămîntul
că io-i port cuvîntul...
că muri nu pot
doar cu neamul tot...

pe unde trec eu,
cu răsufllet greu,
neamul, mut, mă strînge
la sînu-i de sînge...
mă strînge si plînge...

pe unde treci tu,
tara urlă : nu !
la gîndu-ti de gîde...
si de mersu-ti rîde...

Poiana - Brașovului, Martie 1938

Almanahul ziarului "Cuvântul", 1941

POIANA NEAMULUI

DOINA INCHISORILOR

de Simion Lefter

Du-te dorule cu bine,
La părintii mei din sat
Si le spune că feciorul
Lor, a fost întemnitat.

De-i vedea plângând pe mama,
Lângă vatră în pridvor,
Sterge-i ochii cu năframa,
Spune-i că de ea mi-e dor.

De-i vedea plângând pe tata,
Pe cărare la isvor,
Suferinta i-o alină,
Spune-i că de el mi-e dor.

Du-te, dorule cu bine,
La iubita mea din sat
Si îi spune că iubitul
Ei, a fost întemnitat.

Du-te dorule prin lume
Si te'naltă pân'la cer,
Si la toată lumea spune,
C'a învins Garda de Fier.

M A M E I

de Simion Lefter

Noapte bună mamă, noapte bună,
suflet scump nepretuit balsam,
au venit si stelele să-ti spună
că-i târziu si-ai adormit la geam.

Luna a apus după ulucă
si-ai rămas iar singură'n pervaz.
Du-te mamă, du-te si te culcă
în zadar ai asteptat si azi.

Si icoana parcă stă să plângă
peste păru-ti viscolit de nea,
candela-i aproape să se stingă,
ai uitat azi mamă si de ea.

An de an, ba azi ba mâine, poate,
îti astepti feciorul în pridvor.
El prin închisori se stinge'n noapte,
biciuit pe drumul robilor.

Noapte bună, noapte bună mamă,
Domnul să-ti aline visul drag,
negura s'o vezi cum se destramă

să-ti îmbrătisezi fecioru'n prag.

A MURIT AZI NOAPTE-UN LEGIONAR

de Simion Lefter

□ □ A murit azi noapte-un legionar
într'o celulă la etajul doi;
era si el întemnitat ca noi
si arestat în luna Ciresar.

A murit azi noapte-un legionar
când luna s'ascundea pe după brazii.
L'au plâns pe brate doar trei camarazi
cum plâng la Denii, îngerii'n altar.

A murit azi noapte-un legionar
si l-a'ngropat în zori un temnicer;
se ascundeau si stelele pe cer
de ochii ucigasului gropar.

In satul bătuit de-un vânt hoinar
o mamă-si plânge fiul dus, în prag,
era din toti, feciorul cel mai drag,
azi noapte a murit un legionar.

DIN AIUD

□ de Simion Lefter

Iti scriu o carte mamă din Aiud,
din temnita cu lacrimi si zăbrele,
cu ziduri reci, de unde nu s'aud
cum mor în lanturi visurile mele.

Trec zilele de plumb mai greu ca anii,
se scurge viata'n silnică povară;
în suflet mi se scutură castanii
si plâng un vis pierdut de primăvară.

Flăcăul tău voinic, cu piept de-aramă
ce haiducea adesea pe poteci,
azi nu mai e decât o umbră, mamă,
în temnita cu zidurile reci.

Cu trupul răstignit pe gratii, sânger
când luna s'a oprit în vârful de brad
ca o făclie-aprinsă de un înger
când moare'n temniță un camarad.

**Iti scriu o carte, poate cea din urmã
când dansul Salomeei e în toi,
cãci pânã'n zori o viațã iar se curmã,
cã zi si noapte moartea-i printre noi.**

SE DUC CAMARADE COCORII

□ □

de Simion Lefter

**Se duc camarade cocorii
cu visele noastre'napoi,
fac cerc peste ceru'nchisorii
si-si iau rãmas bun dela noi.**

**Pe tãrmuri de vis si luminã
duc cântecul nostru pribeag,
când îngerii de nea se închinã
si toamna se stinge în prag.**

**Din zãri, peste ziduri trec norii
ce-apasã pe suflete, grei,
se duc camarade cocorii,
se duc anii nostri cu ei...**

DOINA NICADORILOR

de Simion Lefter

**Iarãsi noaptea s'a lãsat,
Ca'ntr'un trist mormânt
Printre gratii mai rãzbat
Fulgi adusi de vânt,**

**In celula'n care zac,
De mult aruncati**

**Undeva, înspre apus,
Peste munti si vãi,
Undeva, pe Mures sus,
Trei voinici flãcãi**

**Pusi în lanturi de cãlãi
Si'n temnite dusi.**

**Spue-asa legenda lor
Cã, nevinovati,
Fratii Nicadorilor
Erau împuscati**

**Schingiuiti si aruncati,
Inchisorilor.**

**Iarăsi noaptea s'a lăsat
Ca'ntr'un trist mormânt,
Printre gratii mai răzbat
Fulgi adusi de vânt,**

**In celula'n care zac
De mult aruncati.**

SCRISOAREA TATII

de Stere Mihalexe

**Fiule, fiule, ce lungă-i calea!
Până la tine sunt mări,
trenuri, jandarmi si ocari
si stele ce nu ne stiu jalea.**

**Singurătatea n'o mai stiu plânge.
Te-ai dus în legendă, te ispitiră haiduci?
Si tara-i numai morminte si cruci,
timpul în calendar s'a făcut sânge...**

**Din fundul Aiudului, ochii tăi urcă
pe cer ca doi luceferi de piatră;
îmi vâjâie vânturi sub căpătâi si mă latră;
clocesc urături sub bundă, sub turcă...**

**Fac un pas, schioapeti alături în fiare;
mănânc, esti în lingura mea;
aprind o făclie de cumpăna grea,
cad lacrimile tale din lumânare.**

**Cu lungi tânguiri să mă scoale,
noaptea, vine lantul tău blestematul!
Eu strig: -Lantule, lantule, lasă-mi băiatul,
fereacă-mi mie gleznele goale!**

**Cu pasi de umbră din tintirim,
uneori noaptea, maică-ta vine:
-la-ti plânsul bătrâne si vino cu mine,
temnita'n lacrimi să o topim...**

MOTEASCĂ

de Vasile Posteuca

Voi n'aveti tihna, biete mani.
De ani munciti, si saptamani,
Pentr'o letcaie, la stapani...

V'am sangerat, ati tras in ham,
Si eu numai pe voi va am...

V'a frant cormanul dela plug
S'aduceti altora belsug...

Cand alte mani gasesc comori,
Voi doar sudalme si sudori.

Lucrati amar, truditi de sarg,
Pentru strainii dela targ...

Acum cazurati pe genunchi,
Uscate ramuri langa trunchi...

Curand veti odihni de veci,
Tacute, palide si reci...

Morman de negre bataturi,
V'asteapta-acasa sapte guri...

Voi mani murdare, de tizic,
Eu fara voi nu'nsemn nimic.

BUCOVINĂ

de Vasile Posteuca

Bucovina, Bucovina,
Plai de basme si de stele,
Te-a scris dorul cu lumina
Pe cerul inimii mele...

Cu penel de vis subtire
Cresti in patru zari: gradina,
Prag sfintit de manastire,
Bucovina, Bucovina...

Ma adun in amintire
Si te-aud plangand straina,
Pana'n stepele sibire,
Bucovina, Bucovina...

Buga dela Putna suna
De strabate tot norodul;
Geme'n cripta lui strabuna
Domnul Stefan Voevodul...

Decand Rusii te pradara
N'avem soare, nici hodina,
Fara tine n'avem tara,
Bucovina, Bucovina...

Cand intindem hora mare
Sa le fie de pomina,
Din hotare in hotare,
Bucovina, Bucovina...

Z O D I E R

de Vasile Posteuca

A mai trecut o vara, mai gorun,
Un an mai mult de lacrimi si surghiun.

Te-apleci in vanturi aspre si suspini.
Ne prinde-o noua toamna prin straini.

Incet iti curge sangele'n noroi.
Ne-om mai intoarce oare inapoi?

Ce-mi spui fara nadejde si-mi arati?
Traiesti si tu ca noi din nedreptati?

Ti-i numai aur frunza si cercei.
Aud intr'insa parca glasul ei...

Apleaca-ti fruntea rece langa-a mea.
Eu nu mai am in ceruri nici o stea.

Cararea mi se pierde in pamant.
Azi sunt si mane poate nu mai sunt.

Ma duc in alta lume peregrin.
De-acolo nu se stie de-o sa vin...

Ma doare mai gorune, ca te las
In lumea asta singur, de pripas.

Dar cine stie? Poate ne'ntalnim:
Eu pumn de lut, tu cruce'n tintirim...

Buchenwald, 1943.

CÂNTEC DE INVALID

de Vasile Posteuca

Ne'ntoarcem de pe front infranti.
Cei dragi ai nostri nu mai sunt.
Tu inima, doar tu mai canti,
Sub bratul bandajat si ciunt...

Voi n'auziti? Am fost pe front...
Atata moarte, foc si sange...
-Lasati-l bietul!... Vagabont!...
Azi nimeni nu mai poate plange.

Straine fete trec intoarse.
Suntem doar umbre... Ce sa vada?
Acasa vetrele sunt arse.
Da'n floare troscotu'n ograda.

Nevestele demult batrane
Si mamele plecate'n moarte.
Aicea nu putem ramane.
La ce sa mergem mai departe?

Trec tinere perechi pe strada.
Atata raset cald si glume!...
Cui sa-i vorbesti acum de tara?
Ne'ntoarcem azi in alta lume...

Aceasta plata: Vagabont...
Se uita lung si nu'nteleg.
Se naruie pamantu'ntreg...
-Noi am murit demult pe front...

DOINITA SCRIE LUI MOS CRĂCIUN
de Vasile Posteuca

O, Mos Craciun, batrane bun,
Am vrut sa te'ntalnesc si eu.
Si-am vrut. O Mos Craciun,

Am vrut sa-ti spun,
Tot chinul meu si tot amarul greu;
Ca numai tu asculti copiii, Mos Craciun,
Da, numai tu esti bun,
Si Dumnezeu...

Am, Mos Craciun, o calda rugaminte.
Anume, de te duci prin tari, departe,
Sa-i iesi si lui taticul inainte,
Si roaga-l sa ne scrie grabnic, carte,
Ca noi numai de lacrimi avem parte...

Mamica n'a mai ras de ani de zile,
Sau rasfoim scrisori cu inechite file,
Venite de la dansul din razboi,
Si oridecateori e vorba de taticul,
De cand se mai batea cu bolsevicul,
Se las'o toamna neagra peste noi...

Mamica tace vesnic si ofteaza,
Si-aprinde seara lumanarea'n sfesnic,

De noi topim cu Precista'ntr'o raza,
Cu plansul ei si Pruncul ei cel vesnic...

Sa-i spui asa, taticii, Mos Craciune,
Ca suntem mari si-umblam acum la scoala,
Dar basme nu mai are cin'ne spune...
Bunica -spune mama, cand ne spala-
S'a dus intr'o Dumineca la liturghie
Si s'a'ntalnit cu Dumnezeu,
Si-au tot vorbit mereu si s'au tot dus...
Si ea acuma nu mai stie inapoi sa vie,
Nici plansetele noastre pan'la ea n'ajung,
Ca-i drumul lung,
Si-a pus-o Dumnezeu,
Ingrijitoare peste lumanarile de seu
Ce se aprind, in ceruri, sus,
Cand susoteste frunza si se lasa seara...

De-o vreme Dorul nu mai canta cu vioara
Ca n'am avut cu ce plati chirie,
Si-a scos mamica lucruri la vanzare;
Dar Dorul, Dorul, bietul, el nu stie,
Si-si canta'n gand romantele lunare...
El crede ca vioara-i la tocmit...

Da, Mos Craciun, traim cu totii ca'ntr'un schit,
Si ochii mamei parca's flori de tintirim...
De cand taticu-i dus si n'a venit...
In tot ce facem, spunem si gandim,
Noi numai de taticul povestim...

Asculta, Mos Craciun, mamica spune,
-Povestea ei de leagan, cu'n taciune,
Ce s'a'ntalnit odata cu'n carbune-
Ca tata se mai bate... Si'ar sa vie,
Dar n'are cum pleca din batalie.

Ea biata spune, dar eu nu o mai cred,
Si-i plang de mila uneori sub pled.
Si-as vrea s'o mangai... Ah, de-as sti cum!
De-aceea, Mos Craciune, dac'o fi si-o fi,
Si-l vei cata si nu-l vei mai gasi,
Sub nici o zare si pe nici un drum,
Sa-mi spui in fata... nu ma mai minti,
Ca mie de atat mi-i frica:
De jalea ce-o va prinde pe mamica
-S'o prapadi si dansa ca bunica...-
Si vom ramane mici si fara de mamica...

Sa-mi spui in fata ca eu n'am sa plang.
Si mana palida la piept am sa i-o strang,
Am s'o desmierd, obraz langa obraz,

Si am sa-i spun tot intamplari cu haz,
Ca sa uitam de toate... Si-or sa treaca,
Ani dupa ani prin casa-ne saraca,
Pan' ce vom sti cu totii, intr'o zi,
Ca el, taticul, nu va mai veni...
Si ne vom mangaia'n tacere, ca orfanii,
Ce duc tristeti pe umeri si litanii...

Ti-am pus atatea lacrimi in scrisoare!
Intai spre rasarit si-apoi spre soare-apune,
Acuma du-te, Mos Craciune,
Si cata-ni-l si ada-l pe taticul.
Si dac'ar fi sa nu-l gasesti,
Sa nu-mi mai scrii povesti,
Trimite-mi indarat doar plicul...

Ca eu cunosc povestea care minte,
Si rugaciunile si lacrima fierbine;
Si-acuma du-te, Mos Craciun,
Drum bun, batrane drag, drum bun...

Doinita, fata mamei cea cuminte...

TÂNCĂBESTI

de Vasile Posteuca

Bucura-te, manastire,
De Arhanghelul ce-ti vine,
Ca sa-si zidareasca'n tine
Inima ca o psaltire...

Si sa-ti toarne'n temelie,
Pentru vrerea lui de soare
Mucezita sub zavoare,
Cantece de vesnicie...

Arde'n fund de helesteu
Steaua lui ca o comoara.
Numai el traieste'n Tara,
Numai el si Dumnezeu...

Si-o sa vina, mare, mire,
Cum sta scris la Domnu'n carte,
Peste veac si peste moarte,
Bucura-te manastire...

JALE BASARABEANĂ

de Vasile Posteuca

Romanie, Romanie
Ce-ai lasat Rusii sa vie,
Sa ne duca'n pribegie?

**Ca vin nefarsita bruma
Si norocul ni-l sugruma,
Sugruma-i-ar foc si ciurma...**

**Stema scumpa de domnie
E si ea in pribegie.
Tara-i jale si urgie...**

**Lantul gleznelor ne strange,
Plange tot Romanul, plange,
Nistrul duce numai sange...**

**Parcalabii si hatmanii
Trec prin noapte umbre stranii
Ca i-au turburat dusmanii...**

**Si in goana lor nebuna
Se inalta'n scari si suna
Jale grea din corn de luna...**

**Scoala-ti Tara, voevozii,
Ca paganii-s multi ca bozii
Si ne latra ca zavozi...**

**Cheama-ti codrule, voinicii
Ca ne'neaca veneticii,
Capcaunii, bolsevicii...**

**Tu Hotin, strabun Hotin,
Esti azi singur si strain,
Si paganii vin si vin...**

**Voi stejari de la Tigheci
Dati alarma pe poteci
Ca ne prapadim pe veci...**

**Nistrule, sa te ridici,
Capitan peste voinici,
Sa-i strivim pe venetici...**

**Furtunos sa iesi din maluri,
Peste sesuri, peste dealuri
Si sa-i ingropam sub valuri...**

**Sa le dam pamant sub glie
Tuturor ce-or sa mai vie,
Romanie, Romanie...**

COLIND

de Vasile Posteuca

Scoala neam din departare,
Si te uita coala'n zare:
S'a aprins steaua cea mare,
Si-o duce Domnul prin ger,
Cu toti ingerii din cer,
Lerui, Tara, Ler...

Iar in loc de bland colind,
S'aud codrii vechi doinind,
Dela Nistru pana'n Pind,
Ca nu-i pace, nici malai,
Catu-s satele din plai,
Lerui, colt de rai...

Ca graul de dor subtire,
Pascu-l hoardele sibire;
Pasc sufletul neamului,
Lacustele iadului,
Lerui, Doamne, Lui...

Tara scumpa miorea,
Sta'n genunchi si se ruga
La maicuta Precista,
Cu Pruncul alaturea...
Si radeau pagani misei,
De plansul si jalea ei,
Lerui, Doamne, Lei...

Iata steaua sus rasare,
Dela Tisa pana'n mare,
Si nu-i stea ci mandrul soare,
Ca-a venit moarte din cer,
Pentru cruntul temnicer,
Lerui, Tara, Ler.

A CĂZUT UN CAMARAD

de N.S. Govora

Intr'o zi cu ceata si cu fum,
A cazut un camarad in drum.
Leganate frunzele, nauce,
Cad pe groapa uda si pe cruce.

Peste capete cu par carunt,
Toamna-si cerne apele, marunt.
Au plecat la drum voinici ca brazil,
Si-au albit in lupte, camarazii.

Sirurile se raresc, se curma
Inca unul a ramas in urma.
S'or rari ca ceata si ca fumul,
Pan'acasa greu si lung, e drumul.

Toamne dupa toamne au sa treaca,
Vanturi, brume, ploii si promoroaca.
Si uitarea s'o aterne lin,
Peste crucea din pamant strain.

CÂNTEC PRIBEAG

de N. S. Govora

Mai vine o toamna s'apese pe noi,
Cu ceruri de pasla, cu ceturi si ploii.
Si capul se lasa ca plumbul pe mana,
Intoarcerea iarasi, la anul s'amana.

Si sapa'ndoiala cum cariul in lemn,
Cand creste rabojul cu inca un semn.
Incepe sa doara, ne'nvinge aleantul,
Sa spunem intr'una, la anul, la anul!

Se tanguie-afara, cu umerii goi,
Castanii sub ploaia, ce cade suvoi,
Si pierde in ceata, sub cerul opac,
Iubita cu gura, ca floarea de mac.

Mai vine o toamna cu vanturi si ploii,
Sa sbulbere toate, nadejdile'n noi.
Si ploua intr'una, si ploua hain,
Si-i rece si-i umed, pamantul strain!

CRĂCIUN 1951

(Viorelei)

de N. S. Govora

A pornit ca si-alte dati,
Prin troiene de nameti,
Ieri asa cam pe la toaca,
Cu mustati de promoroaca,
A pornit hoinar la drum,
Si-i deja pe-aproape-acum,
A pornit copiii spun,
De departe, Mos Craciun.

Mos Craciun cu barba alba,
Vino'n noaptea asta dalba,
Treci cortina cea de fier
Si vino cu Lerui-Ler.
Vino si la casa noastra
Si ne bate la fereastra,
Vin batrane'n fapt de sara,
Si la cei fara de Tara.

Mosule cu zambet drag,
Vino si la mine'n prag.
Si te rog sa nu-mi aduci,

Nici stafide si nici nuci.
Roscove si jucarii,
Sa le tii pentru copii.
Mie Mos Craciun iti cer,
Sa-mi aduci un colt de cer,

Din indepartata Tara,
Ferecata'n grele fiara.
Mos Craciun te rog mai adã,
Doar un bulgar de zapada.
Bulgaras de alba nea,
Sa-l lipesc pe fata mea,
Obrajii sa-l incalzeasca,
Lacrimile sa-l topeasca.

Mos Craciun, Mos Craciun,
Asi mai vrea ceva sa-ti spun.
Inainte de-a veni,
Treci la mandra intr'o zi.
Si din parul ei balai,
O suvita tu sa-i tai.
Si sa mi-o aduci apoi,
Cand ai sa ajungi la noi.

Mos Craciun si de-ai putea,
Inca asi mai vrea ceva.
Si te rog, te rog in soapte,
Cel putin pentru o noapte,
Pentru noaptea de Craciun,
Mosule cu zambet bun,
Ca'n povesti, pe-un nor de parã,
Adã-ne, intreaga Tarã.

A V Â N T U R I

Scrisoare unui erou

de N. S. Govora

Camaradului capitan Iuga Cornel cazut la Nalcik.

Camarade,
Departa la Nalcik, noaptea cadea,
Neagra, apasatoare si rea.
Ploua!
Intr'una, intr'una ploua,
De parea,
Ca s'a deschis un stavilar, in cer undeva.
Ploua!
Rece, patrunzator si marunt,
Pe hainele jilave, pe sufletul frant,
Pe casca'nrosita de sange, pe trupul durut,
In inserarea in care, ca un brad fulgerat, ai cazut.

Nimeni n'a gemut, nimeni n'a plans,
Doar pumnii umflati de apa ca niste bureti,
de neputinta s'au strans.

Si ordonanta, Ion,
Cu privirile ratacite, nauce,
Ti-a intocmit din ramuri uscate, o cruce.

Apoi,
Alte si alte nefarsite, putrede ploi,
Si-au intiparit rugina si sgura,
Pe numele pe care-l scrijelase Ion cu custura,
In inserarea in care noaptea cadea,
Neagra, apasatoare si rea.

Ti-amintesti?

-S'au implinit in vara aceasta 18 ani-
In oraselul de granita, ne purtam visurile si sperantele pe sub castani.
Eram sapte prieteni, pe toti,
Viata ne-a faramat, ne-a rupt in bucati.

Marin,
Pe Dealul Capelei, la Sevastopol, doarme senin.
Pe o colina de langa Chisinau, Vasile Achim,
Cu sangele lui a tesut un covor basarabean, un chilim.
Altii doi,
Balint si Curteanu au murit si ei ca eroi,
In timpul *Dreptului, Sfântului* nostru razboi.
Mircea Spânu haiduceste in munti, iar pe mine,
Departa de Tara, ca o boala ascunsa, ca o boala fara
de leac, ca ftizia,
Ma roade, ma sfarteca, ma macina nostalgia.

Si acum,
Sa ma ierti c'am sa-ti aduc niste vesti care sa-ti chinuie somnul,
Sa-ti tulbure pacea si linistea intru Domnul.
Nevasta-ta, s'a maritat, nu se'implinise nici anul,
Iar la noi, in Maramuresul drag, stapaneste dusmanul.
Copilul, care la plecare, abia putea sa spuna, sa gângure, "tată",
E mare, merge la scoala si invata ruseste, limba acea blestemata.
Si nu stie,
Ca tatal sau doarme la Nalcik, departe,
La poalele Caucazului si-a gasit o crancenă moarte.
Undeva, la o raspantie, la o rascruce,
A implantat cea mai inaintata, romaneasca, eroica, cruce.
Nevasta-ta si nimeni nu are curajul sa-i spuie,
De frica sa nu afle dusmanul si sa-i rapuie.

Si alte, si alte,
Lase figuri, asezate in scaune, in posturi inalte,
Socotesc ca nu e bine, ca nu se cade,
Sa se scrie, sa se vorbeasca,
De moartea ta vitejeasca,

A ta si a sutelor de mii de eroi,
De *Dreptul*, de *Sfântul* nostru razboi.

Dar camarade,
Nu dispera,
Nu toata lumea gandeste asa.
Mii,
Zeci de mii,
Sute de mii,
Milioane,
Viitoare companii, batalioane,
De tineri si oameni carunti,
Cei ce sufar, cei ce haiducesc, cei ce sangera'n munti,
Si cei ce-si macina sanatatea'n exil,
De la general pana la soldatul umil,
Pana la cer vom striga,
Cu Universul intreg de va trebui, de gat ne-om lua,
Pentru jertfa, pentru memoria ta.

Si camarade, o zi,
O sfanta zi va veni,
Cand ca un suvoi, ca un uragan vom porni.
Mii,
Zeci de mii,
Sute de mii,
Milioane,
De la Nistru la Tisa, din ale muntilor nostri cotloane,
Pe drumul pe care-l cunoastem, pe drumul pe care-am mai fost,
-Altminteri, viata nu si-ar mai avea nici un tel, nici un rost-
Vom veni acolo la Nalcik, departe,
Cu sangele nostru vom scrie o noua istorie, o carte,
Si'n locul crucii intocmite de Ion din ramuri uscate,
In locul unde ai cazut in leatul 42 pentru *Sfânta Dreptate*,
-Sangele martirilor, stramosilor nostri ne-o cer-
Vom ridica un monument inalt pan'la cer.
Pentru Istorie, pentru gloria Neamului nepieritoare,
Pentru veac, pentru generatiile viitoare.

POEZII DIN INCHISOARE

POEZII DIN INCHISOARE DE RADU GYR

MORMÂNTUL CĂPITANULUI

de Radu Gyr

De-aici'nainte, vremea se măsoară
cu trudnicile tale oseminte,
si veacul care curge peste țară
începe din cenusa ta fierbinte.

Mergi printre noi cu sfânta-ti moarte vie,
ne tămâiezi cu marea ta tăcere...
Mormântul tău e numai înviere,
prin tine luminăm de vesnicie.

Prin tine bem, setosi, din Mântuire,
prin tine doar, ne-am curățit de zgură...
Izvor ne esti si cină si zidire
si patrafir si cuminecătură...

Esti azima pe care'n plâns o cere
inima noastră pururea flămândă.
Esti drumul nostru către zări de miere,
esti perna pentru tâmpla fumegândă...

Esti ruga Tării pentru biruintă,
mistria noastră'n aur ferecată,
dala de foc înfiptă în credință...
Mormântul tău e viata noastră toată.

Venim lângă tărâna ta iubită,
si umbra ta, prin smirnă si balade,
ne-atinge cu plutirea ei sfintită
si se preschimbă'n torte si în spade.

Cu duhul tău -mireasmă de grădină-
ne miruim, sub zâmbet de icoane.
Culegem din mormântul tău lumină
si ne spălăm obrajii de prigoane.

Luăm un pumn de lut din groapa sfântă
si-l punem pe vechi răni de închisoare;
si rănile din noi tresar si cântă,
se fac medalii si zâmbesc în soare...

Dar de-or veni, cândva, cu pasi usarnici,
la groapa ta, miseii si viclenii,
si se vor bate'n piept cu pumni fătarnici,
slăvind lumina sfintelor vedenii,

Mormântul tău, gemând, să se ridice
si duhul tău, tâsnind din vesnicie,
într'un năpraznic fulger să despice
pângăritoarea lor nimicnicie!

(Inchisoarea Aiud)

TĂCEM DIN GURĂ

de Radu Gyr

Din tot, ne-a mai ramas aieve,
acest zid grav, aceste dreve.

Crunt ferecati in piatra dura
cu pumnii stransi, tacem din gura.
Tacem, parc'am tacea de veacuri
ca niste funduri vechi de lacuri.
Si ferecat in bezna sura,
de mii de ani, tacem din gura.
Ei: ziduri, lanturi, temnicerii,
noi, numai cremenea tacerii.
Ei, biciuri cu batai si ura,
noi, urias inghet pe gura.
Deasupra vremii si genunii,
tacem ca spinii si taciunii.
Tacem ca lama de custura,
tacem mereu, tacem din gura.
Ne linge frigul pe ciolane,
ei, foame, cuie si ciocane
si orice zi e-o muscatura.
Scrasnind din dinti, tacem din gura.
Tacem ca lacatul pe use,
tacem ca focul sub cenuse,
tacem... dar noaptea sub celule,
vuiesc torente nesatule.
Un zgomot bubuie departe,
se darmă parca ziduri sparte
si parca lanturi cad in zgura.
Noi asteptam, tacem din gura.

(Inchisoare Aiud)

INDEMN LA LUPTĂ

de Radu Gyr

Nu dor nici luptele pierdute,
nici ranile din piept nu dor,
cum dor acele brate slute
care sa lupte nu mai vor.
Cat inima in piept iti canta
ce'nseamna'n lupta-un brat raps ?
Ce-ti pasa'n colb de-o spada franta
cand te ridici cu'n steag, mai sus ?
Infrant nu esti atunci cand sangeri,
nici ochii cand in lacrimi ti-s.
Adevaratele infrangeri,
sunt renuntarile la vis.

(Inchisoarea Aiud)

F O A M E A

de Radu Gyr

Parca de veacuri, parca de cinci ani
n'am mai pranzit, n'am mai sezut la cina.
Parca de veacuri, parca de cinci ani,
am suge fier, am roade bolovani,
am hăpăi moloz si rogojina.

In foamea noastra vajaie paduri,
se casca mări, se surpa munti din coame.
In foamea noastra vajaie paduri,
si parca din strabuni sau din scripturi,
dela'nceputul lumii ne e foame.
Ziua pandim cu narile in vant
naluca unui abur de mancare.
Ziua pandim cu narile in vant,
poate din cer, din iad, sau din mormant,
or sa ne-arunce resturi ca la fiare.
In bezna noptii ne visam strigoi,
ca ne-ospatam din cate-un hoit fierbine.
In beza noptii ne visam strigoi,
dar numai moartea rupe halci din noi,
ea singură infuleca morminte.
(Inchisoarea Aiud)

METANIE

de Radu Gyr

Doamne, fa din umilinta
pod de aur, pod inalt.
Si din lacrima, velinta,
ca pe-un pat adanc si cald.
Din lovirile nedrepte,
faguri faca-se si vin.
Din infrangeri, scari si trepte;
din caderi, urcus alpin.
Din otrava pusa'n cana,
fa miresme ce nu pier.
Si din fiecare rana,
o cadelnita spre cer.
Si din orisice dezastru
sau crepuscul stins in piept,
Doamne, fa lastun albastru
si da zambet intelept.
(Inchisoarea Aiud)

INTELEPTUL

de Radu Gyr

Nu scuipe pe'nfrangerile mele!
Ce-am adorat nu stiu sa ard
si nu ridic in vant obiele
in locul ruptului stindard.
De funia spanzuratorii
dezastrele nu mi le-agat
si nici mandria din victorii
n'o pun sperietoare'n bat.
Cu-aceleasi zambete'ntelepte
imi port si lanturi si cununi
urcand spre soare clare trepte
sau coborand printre furtuni.

Si merg pe-acelas tarm ce suie,
la brat cu prieteni sau vrajmasi,
de-o fi sa-mi bata trupu'n cuie
sau sa-mi presare crini sub pasi.
(Inchisoarea Aiud)

M O R T I I

de Radu Gyr

Pe sub fereastra trec sicrie
cu trupuri reci de camarazi;
trecura ieri, trecura azi,
numarul lor cine-l mai stie?
Carutul tras de un ocnas
pe drumul plopilor il duce;
nu sunt nici prapuri si nici cruce
si nici-o vama prin oras.
Nici o logodnica nu plange
in urma mortului uitat,
ci din vazduhu'nvolburat
o pana galbena se frange.
Noi stam la geam, privim in zare
cum falfaie aripa mortii
si ne'ntrebam: pe maine, care
o sa atinga zarul sortii?
(Inchisoarea Aiud)

O F R A N D Ă

de Radu Gyr

Din ranile si'nfrangerile noastre
intindem punte noilor destine
o punte de margean peste dezastre,
s'o urce pasii lumii care vine.
Cu orisicare rana care doare,
din orice razvratire mai adanca,
am pus o za pe piepturi viitoare
si-o spada grea in maini ce nu sunt inca.
Iar dacã-am plans, din lacrima maiastra
va creste-o mangaiere de matase
pe care maine unii au s'o lase
la alte frunti ce cresc din fruntea noastra.
Iar daca'n noaptea smarcului si-a roatei
inchidem lanturi, inima si rana,
din daruirea noastra subterana
va creste paine pentru foamea gloatei.
(Inchisoarea Aiud)

INSCRIPTIE PE O FEREASTRĂ

de Radu Gyr

Flamand de lume, nesatul de cer,
fereastra grea, stau ceasuri langa tine,
cu brate'ntinse catre tot ce vine,
cu ochii'n lacrimi, catre cate pier.

In zori, cand te deschizi spre infinit,
fereastră, parca aripi ti-ai deschide
si parcă-ai vrea sa zbori spre tari toride,
ducandu-ma, pe aripi rastignit.
Iar in amurg, cand joaca departari
in geamul tau insangerat de soare,
ca aripi mari ce n'au putut zboare,
te'nchizi ranita, peste renuntari.

(Inchisoarea Aiud)

BLESTEMUL AIUDULUI

de Radu Gyr

Aiudule, Aiudule,
temnita crunta,
fa-te zaludule
piatra marunta.
Focul mance-te
ca nu te saturi.
Mereu vrei scancete
si bei oftaturi.
Vantul destrama-te
ca nu-ti ajunge
- si'n marea-ti foamete -
mereu vrei sange.
Apele faca-te
ape ca ele,
lacrimi din lacate
plans de zabrele.
Grindina 'ndoaie-te
spele-te ploaie,
lanturi si geamăte
sa ti le'nmoaie.
Aiudule, Aiudule
fiara nauca,
face-te-ai crudule
scrum si naluca.

(Inchisoarea Aiud)

C R E Z U L

de Radu Gyr

Puneti-mi lanturi si catuse
sa sune scrasnetul hain
si mii de lacate la use,
eu tot ceiace-am fost raman.
Surpati asupra-mi munti si ape
puteti chiar sa ma spanzurati.
Cu grele, negre tarnacoape,
credinta nu mi-o sfaramati.
Tarati-ma de vreti sub santuri
si ingropati-mi trupul stins.
Eu sorb ca Fat-Frumos, din lanturi
puteri adanci de nein vins.

Puteti sa napustiti tot iadul
ca sa ma franga pana'n miez.
Eu stau in viscole ca bradul
si tare, tare ca un crez.

(Inchisoarea Aiud)

VOI N'ATI FOST CU NOI IN CELULE

de Radu Gyr

Voi n'ati fost cu noi in celule
sa stiti ce e viata de bezne,
sub ghiare de fiara, cu guri nesatule,
voi nu stiti ce-i omul cand prinde sa urle,
strivit de catuse la glezne.
Voi n'ati plans in palme, fierbinte,
strapunsi de cutitul tradarii.
Sub cer fara stele, in drum spre morminte,
voi n'ati dus povara durerilor sfinte
spre slava si binele tarii.
In cantec cu noi laolalta
trecand printre umbre peretii,
voi n'ati cunoscut frumusetea inalta
cum dorul irumpe, cum inima salta
gonind dupa harfele vietii.
Ce-i munca de brate plapande,
ce-i jugul, ce-i ranjet de monstru,
cum scartie osul cand frigul patrunde,
ce-i foamea, ce-i setea, voi n'aveti de unde
sa spuneti aproapelui vostru.
Voi nu stiti in crunta 'nchisoare
cum minte speranta si visul,
cand usile grele se'nchid in zavoare,
si'n teama de groaznica lui inclestare
pe sine se vinde invinsul.
Ati stat la ospete'ncarcate
gonind dupa fast si orgoliu,
nici mila de noi si nici dor, nici dreptate,
nici candela-aprinsa si nici libertate,
doar ghimpul imensului doliu.
Asa sunteti toti cei ce credeti
ca pumnul e singura faima.
Fatarnici la cuget, pe-alaturi ne treceti,
cand noi cu obraji ca pamantul si vineti,
gustam din osanda si spaima.
Cand portile sparge-se-or toate
si mortii vor prinde sa urle,
cand lanturi si ziduri cadea-vor sfaramate,
voi nu stiti ce'nseamna'nvierea din moarte,
caci n'ati fost cu noi in celule.

(Inchisoarea Aiud)

VECINUL CARE-A MURIT

de Radu Gyr

In celula de alaturi a murit alaltaieri unul.
Era un vietas officos.
Tusea-i sunase mai neagra de cum e ceaunul,
si-o noapte-a varsat sange pe jos.
Sta zugravit cu vapsele sarace - sfant pe sindrila -
cand lacatu'n zori a svacnit.
Amar, inlemnise obrazul in crancena sila.
Gardianul asa l-a gasit.
Au venit alti doi paznici, tragind mohorati din tigara,
si'ntr'o patura rupta l-au pus.
Mana-i curgea ca o zdreanta din uniforma-i murdara,
si ei l-au luat si l-au dus.
Galbeni, de dupa zabrele pandeau, tacuti, osanditii
cum lesul afara e scos.
Pe gardieni si pe mort ploua vanat, dupa traditii,
vanat, taraganat si cleios...
In celula de alaturi a murit alaltaieri unul.
L-au luat si l-au dus de la noi...
Dar, noaptea, cand plosnita suga si luna e ca tutunul,
ocnasul mort a venit inapoi.
Mi-a venit la vizeta cu pasii de frunze: - Hai, frate.
Am sarit de pe scandura mea.
Obrazul si ochii-i luceau de fericiri dilatate,
si putreda-i gura zambea.
-Hai, frate, mi-a spus, si-un freamat parca-l batea intr'o dunga.
M'asteapta afar' un landou.
Deasupra temnitei m'am plimbat cat e noaptea de lunga,
si plec cu landoul din nou.
Nu, nu m'au ros niciodata oftica, foamea, paduchii,
in stele am grajd de aur curat.
Landoul meu are ocale de-azur pe roate, pe muchii,
noaptea'n celula mi l-am lucrat.
Vecine, vazduhul ne cheama vibrind din vechi violoncele.
Vezi Calea Laptelui, sus, peste noi?
E drumul ocnasilor: uite, i-am intalnit printre stele
din lanturi sunind, in convoi.
Vino cu mine. Din rogojina fa-ti verde trasura.
Sunt paturi albe sus, si sunt paini.
Ne-asteapta'n luceafar lisus, cu lapte cald si prescura
si-un pahar plin cu lacrimi, in maini.

(Inchisoarea Aiud)

DĂ-MI CHIPUL TĂU

de Radu Gyr

Da-mi chipul tau, granit senin,
da-mi duhul tau, senina iarba,
in ne'mpacatul meu destin
nici un tumult sa nu mai fiarba!
Sa nu mai spumege in piept,
sub indoieli ori sub blesteme,
nici cate'n pofta mea le-astept,
nici cate spaima mea le teme.

Vreau taina nestiintei reci
si-a nepasarii voastre, unde,
cu negrul zbor de lilieci,
nici o'ndoiala nu patrunde.
Granit, da-mi neclintirea din
dumnezeiasca-ti impietire,
pentru-o lumina fara chin
si-o moarte fara rastignire!
Vreau, iarba, 'ntelepciunea ta
de-a nu-ti aduce'n veci aminte,
vreau harul tau de-a infrunta
făr' a privi nimic 'nainte.
Sa cresc in timp si infinit
din duhul tau, senina iarba,
din duhul tau, senin granit,
in fericirea voastra oarba.

(Inchisoarea Aiud)

IMN MORTILOR

de Radu Gyr

Morminte dragi, lumina vie,
sporite'ntr'una an de an,
noi v'auzim curgand sub glie,
ca un suvoi subpamantean!
Ati luminat cu jertfe sfinte
pamantul, pana'n temelii,
caci arde tara de morminte,
cum arde cerul de faclii.
Ascunse'n lut, ca o comoara,
morminte vechi, morminte noi,
de vi se pierde urma'n tara,
va regasim mereu in noi!
De vi s'au smuls si flori si cruce
si daca locul, nu vi-l stim,
tot gandul nostru'n el v'aduce,
ingenuncheri de heruvim.
Morti sfinti in temniti si prigoane.
Morti sfinti in lupte si furtuni,
noi am facut din voi icoane,
si va purtam pe frunti cununi.
Nu plangem lacrima de sange,
ci ne mandrim cu-atati eroi.
Nu! Neamul nostru nu va plange,
ci se cumineca prin voi.

(Inchisoarea Aiud)

A MAI MURIT ÎNCĂ UNUL

de Radu Gyr

A mai murit inca unul -
cu foamea pe fata,
cu ochii de ceata,
cu maini ca tutunul.

A mai murit inca unul
din nemernica gloata
care pe rand se gata,
Unul cate unul.
Trei, sase, opt, zece ...
A mai murit un misel.
Ce bine de el
ca-i liber sa plece!
Azi n'o sa-l mai friga
in vise de fiere
nici trup de muiere
si nici mamaliga.
Ah, Domnul, prea-bunul,
il mangaie foarte.
Tovarasi de moarte,
poftim inca unul!
Lasati-l sa plece!
Nu spuneti o vorba!
Ne lasa o ciorba
si-o paine rece.

(Inchisoarea Aiud)

CIMITIRUL DETINUTILOR

de Radu Gyr

Alaturi de temnita, pe-o rana, pe-o coasta,
cimitirul nostru tace, adasta,
asteapta sicrie sarace
cu numar de smoala scris pe capace...
Cimitir fara iarba, doar huma
ocolit ca o molima neagra de ciuma,
cimitir fara poveste
unde nu'ngenuncheaza neveste,
unde mame nu plang,
unde nu s'aud lacrimi de tane.
Crucile strambe si schioape
vrura sa fuga, sa scape,
dar numai o clipa rebele
- parca somate de sentinele -
au stat... s'au supus,
au ridicat mainile in sus...
Uite, gardianul le pune in fiare
pentru incercare de evadare!
Cat este ziua de lunga,
vantul le numara'n dunga:
cinci, zece, treizeci, toate la fel.
Toti detinutii prezenti la apel,
toti aliniati pe tapsan
ca la inspectia domnului Prim-Gardian.
Cat este seara si umbra,
cimitirul tainelor umbla.
Cat este noaptea de'nalta,
cimitirul tainelor tresalta.

Cand luna iese pe coame,
crucilor parca le e foame,
si in gropi de namol, osanditii,
flamanzii, lihnitii, truditii,
cu bratele'ntinse spre luna
cer paine calda si buna...
Cand stelele cad fumegande,
crucile's haite flamande
si gropile soptesc intre ele in soapte:
-Hei, maine sau poimaine noapte,
poate-or sosi sa scrasneasca'n noroi
si cinci sute treizeci si doi*)
sau opt sute sapte*)...

(Inchisoarea Aiud)

*) 532 (numărul de încarcerare al lui Radu Gyr);

*) 807 (numărul de încarcerare al Printului Alexandru Ghica).

P O V E S T E

de RADU GYR

Am avut un copil si-o nevastă
Acum o sută, o mie de ani.
Auziti păianjeni? Auziti sobolani?
Am avut un copil si-o nevastă.
Când a fost fericirea aceea
cu chipuri pământesti diafane?
Innecuri, sfârșituri de lumi, uragane,
mi-au smuls din viață odrasla, femeia.
Au trecut o sută cinci sute de ani,
s'au rupt muntii si-au crescut bozii.
Rareori ca dinamita fac explozii,
amintirile ascunse prin bolovani.
Si în tăcerea lor scurt detunată
un chip îmi zâmbeste si coase.
Din pat, două mâini mici, somnoroase,
întinse, parcă mă fulgeră: "-Tată!"
Acea nu-mi spune nimeni pe nume,
Trec sutele de ani la'ntâmplare.
Acea sunt: mă ăla, un oarecare,
apoi cad iarăsi în bezne postume.
Dar ce-i? S'a rupt cerul? E mort Dumnezeu?
Si suntem numai trei din toate ?
Viata-i de scrum si am rămas în cetate
doar noi: vesnicia, celula si eu!...
De-as zări măcar o frântură de stea!
Ce fiară-i vesnicia, ce fiară!
I-as cere să-mi dea un capăt de sfoară
si de milenii să mă spânzur cu ea.

LEAGĂN FĂRĂ CÂNTEC

de RADU GYR

Nani, puiul mamei, nu mai sunt
cântece de leagăn pe pământ.

Basmele pe care nu le spun
au murit sub uruit de tun.
Au murit sub tancuri, de un veac,
soarele si luna în cerdac.
Nu te-alintă soapta nimănui
si nici lapte'n tâta mamei nu-i.
Căci pe lumea asta n'au rămas
decât vânturi cu suspin în gals,
foamea ta în albia de tanc,
plânsul mamei cu blestem adânc
si scrâsnirea lantului zălud
prins de glezna tatii la Aiud.
Nani, puiul mamei, nu mai sunt
cântece de leagăn pe pământ.

BALADĂ

de RADU GYR

Rămas bun, de-acum, frătan de cruce.
Vei porni spre tara ta de lut.
Eu prin săbiile zării mă voi duce,
Vânturi mari să-mi iasă la răscruce,
să-mi dea apa lor amară de băut.
Dacă într'o zi o să se vadă
vultur de argint pe cer lucind,
scoate-ti straiul tău de nun din ladă,
pune-ti zările la coapsă ca o spadă
si să vii la nunta-mi de zapadă,
în Dumineca-mi albă de argint.
Pajuri negre însă de-or să sboare,
să'ntelegi că ochii mi-au furat
să mi-i ducă'n stele rotitoare,
si că fruntea mea, răpită'n ghiare,
peste vârfuri de păduri tot mai răsare,
ca un ciob de lună 'nsângerat.

ISUS IN CELULĂ

de Radu Gyr

Azi noapte Iisus mi-a intrat în celulă.
O, ce trist si ce'nalt părea Crist !
Luna venea după El, în celulă
si-L facea mai înalt si mai trist.
Mâinile Lui păreau crini pe morminte,
ochii adânci ca niste păduri.
Luna-L bătea cu argint pe vestminte
argintându-l pe mâini vechi spărturi.
Uimit am sărit de sub pătura sură :
- De unde vii, Doamne, din ce veac ?
Iisus a dus lin un deget la gură
si mi-a făcut semn ca să tac.
S'a asezat lângă mine pe rogojină :
- Pune-mi pe răni mâna ta !
Pe glezne-avea urme de cuie si rugină
parcă purtase lanturi cândva.

Oftând si-a întins truditele oase
pe rogojina mea cu libărci.
Luna lumina, dar zăbrelele groase
lungeau pe zăpada Lui, vârgi.
Părea celula munte, părea căpătână
si misunau păduchi si guzganii.
Am simtit cum îmi cade capul pe mână
si-am adormit o mie de ani...
Când m-am desteptat din afunda genună,
miroseau paiele a trandafiri.
Eram în celulă si era lună,
numai Iisus nu era nicăiri...
Am întins bratele, nimeni, tăcere.
Am întrebat zidul : nici un răspuns !
Doar razele reci, ascutite'n unghere,
cu sulita lor m'au străpuns...
- Unde esti, Doamne ? Am urlat la zăbrele .
Din lună venea fum de cătui...
M-am pipăit... si pe mâinile mele,
am găsit urmele cuielor Lui.

CÂNTEC DE LEAGĂN

Dormi copilul mamei, nani, nani,
a plecat si ultimul lăstun.
Ruginiră plopii si tufanii
si din temnita ce-i surpă anii,
nu s'a mai întors tăticul bun.
Dormi copilul mamei, toamna plânge
dezgolindu-si umărul rănit.
Cade frunza, cade si se frânge,
orice frunză-i lacrimă de sânge
si tăticul nu a mai venit.
Nani, nani, mâini de crin plăpânde,
la fereastră păsări plâng si ploi.
Lupii beznelor rânjesc la pânde,
Tara-i toată temnite flămânde
si tăticu-i dus de lângă noi.
Nani, nani, tata nu mai vine,
maica stă cu sufletul răpus.
Cine să-ti mai spuie basmul, cine
să-ti sărute pleoapele senine?
Maica plânge si tăticu-i dus.
L-au svârlit în temnită dusmanii
pentru sfânta-i lege din străbuni.
Or să-i ningă peste tâmple anii,
să crești mare, puiul mamei, nani,
Neamul si părintii să-ti răzbuni.

Radu Gyr (închisoarea Aiud)
RIDICĂ-TE GHEORGHE, RIDICĂ-TE IOANE!
Nu pentru-o lopată de rumenă pâine,
nu pentru pătule, nu pentru pogoane,

ci pentru văzduhul tău liber de mâine,
ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane!
Pentru sângele neamului tău curs prin santuri,
pentru cântecul tău tintuit în piroane,
pentru lacrima soarelui tău, pus în lanturi,
ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane!
Nu pentru mânia scrâsnită'n măsele,
ci ca s'aduni chiuind pe tăpsane
o clăie de cer și-o căciula de stele,
ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane!
Asa, ca să bei libertatea din ciuturi
și'n ea să te-afunzi ca un cer în bulboane
și zarzării ei peste tine să-i scuturi,
ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane!
Asa, ca să-ti pui tot sărutul fierbinte,
pe praguri, pe prispe, pe usi, pe icoane,
pe toate ce slobote-ti ies înainte,
ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane!
Ridică-te Gheorghe pe lanturi și funii!
Ridică-te Ioane pe sfinte ciolane!
Și sus, ca lumina din urma furtunii,
ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane!...

Radu Gyr (închisoarea Aiud)
O, BRAD FRUMOS...

O, brad frumos, ce sfânt păreai
în altă sărbătoare.
Mă văd copil cu păr bălai
și ochii de cicoare.
Revăd un scump și drag cămin
și chipul mamei sfinte,
imagini de Crăciun senin
mi-apar și azi în minte.
Un brad cu daruri și lumini
în amintiri s'arată.
În vis zâmbeste ca un crin
copilul de-altădată.
Întregul cer era deschis
deasupra frunii mele.
Azi strâng doar pulbere de vis
și numai scrum din stele.
Copil bălai, Crăciun și brad
s'au stins în alte zile.
Azi numai lacrimile cad,
pe'ngălbenite file...
Azi nu mai vine Mos Crăciun
cu barba-i jucause,
ci doar tristetile mi-adun
să-mi plângă lângă use...
În bezna temnitei mă frâng
sub grele lespezi mute,

si'mpovărat de doruri plâng
pe amintiri pierdute.
Omătul spulberat de vânt
se cerne prin zăbrele
si-mi pare temnita mormânt
al tineretii mele...

Radu Gyr (închisoarea Aiud)

BALADA CODRULUI FĂRĂ HUIDUC

de Radu Gyr

Ca de dincolo de lume,
vine plin de colb,
fata dârză, mâna'n sold,
armăsar'u'n spume.

Fruntea-i creste mai înaltă,
pletele în vânt.
Stânci, păduri, furtuni îi sânt
mume, laolaltă.

Ard amurguri sub sprâncene
si, pe chip semet,
sărutări de băltăreț
si de nopti codrene.

În călcâie când își strânge
murgul năzdrăvan
pare-arhanghel pământean
sau vr'un cneaz de sânge.

Flinta tot si'ndreaptă teava
să privească'n sus:
ochi de uliu nesupus
care'nfruntă slava.

Ipingea bogată poartă,
cioareci si tuzlugi...
Arnăuti si străji si slugi
înlemnesc în poartă.

De când sunt, nu mai văzură
portile domnesti,
izbucnite din povesti,
astfel de făptură.

Arătarea din baladă

sare jos din sea:
- Unde-i Vodă Caragea?
Iancu vrea să-l vadă.

Toti bulbucă ochi de broaste
turcii cresc în fes:
- Cine esti, boier ales?
Cine te cunoaste?

- De la Vodă la Agie,
grecii toti mă stiu.
De la Olt si pân-la Jiu
Codru'ntreg mă stie.

Parcă trăznetul despică
porti si arnăuti.
Cât îs la picior de iuti
si ce'nalti în chică!

Faraonii si buzatii
scheaună prin curti.
Lungi în mâini, la fată scurti,
gâfâie gealatii.

Se'mbrâncesc în poticnire
turcii cu salvari
Cetele de palicari
chităie subtire.

- Iancu! Freamătă cerdacul.
Prinsi de tremurici,
pehlivani si măscărici
vin de-a berbeleacul.

- Iancu! Scări, odăi, iatacuri
zumzăie la fel
Singur Iancu, numai el,
calcă-adânc pe veacuri.

Parcă vine din jugastri,
dintr'un pisc străbun
unde ouăle își pun
vulturii si astrii.

Intră'n curte si le face
Semn să tacă toti:
- Nu sunt căpitan de hoti,
Cârtite buimace.

Broaste'n fuste, slugi fricoase,
n'am venit să prad,
nici să vă trimet în iad

putrelele oase.

Hai, lingăi surpati din sale,
duceți-mă sus.
Vorbe bune am de spus,
Azi, Măriei-Sale...

Cine să-i răsără'n fată
asprului boier
care-si reazimă de cer
umăr si sâneată?

Cin' să-l ducă să-l prosterne
La Măria-Sa,
Când si Vodă, pe sofa,
dârdâie'ntre perne?

Prind din coate să se'ndemne
Si privesc mereu.
Ba e Făt-Frumos, ba zmeu,
Ba e Strâmbă-Lemne...

-Cuvioase cicolovine
cu sfieli de sfinti,
luati-vă 'ndrăzneala'n dinti
si nădragii'n vine.

Nimeni nu-i să se desfacă
Din cinstitul stol,
să-i dau flintă si pistol
Si hanger si teacă?

Din pridvor atunci 'l-îmbie
Un mosneag senin,
Scris de-un mester bizantin
Pe-o icoană vie.

- Adă la Vlădica'ncoace
Sculele de drac
Si pe Vodă-am să-l împac,
dacă vii cu pace.

Iancu-si scutură pe-o treaptă
Armele de fier:
- Iacă lege de hanger,
iacă flintă dreaptă.

Am venit să vă dau seamă,
n'am venit să cer...
Alb, ca visinu'n Prier,
Sfântu'n prag îl cheamă.

**Mire-se arnăutime,
slugi si logofeti.
Sfântu-oftează din nămeti
Si din limpezime.**

**- Vino cu Vlădica, suie,
pocăit haiduc...
Între perne si ciubuc,
Vodă e si nu e.**

**Namila cu ochi de soare
intră. Calcă drept.
Domnu-i numai nod în piept,
perne si sudoare.**

**Când mai face-un pas, doar unul,
toti boierii sloi.
Domnul, între perne moi,
galben ca tutunul.**

**Mâine'n zori, când va cădea
latul unei funii,
vor jeli pe urma mea
ulmii si gorunii.**

**Insă numai ochi curati
- dimineti senine -
dincolo de cruntul lat
am să-i duc în mine...**

*

**Poarta, dis-de-dimineată
înapoi s'a tras.
S'a sculat la rumen ceas
gloata târgoveată.**

**Curtile domnesti sunt pline
de smerit popor.
Pildă vie tuturor
streangul se cuvine.**

**Nici cinstita boierime
nu se cade dar
să nu-l vadă pe tâlhar
sus, la înăltime.**

**Vin boierii câtă iarbă
si-si fac loc să stea
cât mai sus cu vreo giubea
cât mai jos cu-o barbă.**

Parul care-asteaptă vamă
e și el de rang,
câci pofteste doar în streang
un haiduc de seamă.

Du-te-vino, grecoteii
saltă nerăbdări,
oaspeti mari, pufnind pe nări,
sub turbane, beii.

Când haiducul, din călcâie,
Creste pân' n pod,
Pare lăncu voievod,
Vodă, o momâie.

Doar Vlădica blând surâde,
Domnului dând ghies
Ca să-si dreagă grai nedres,
spart pe buze hăde.

- Tu ești lăncule, Jiene,
Tu, haiduc hain?
- Eu, Măria-Ta, și vin
din păduri oltene.

Dar nu-s lotru de răscruce,
ci, pe sub gorun,
am pândit ca să răzbun
Neamul pus pe cruce.

Vodă tremură și'ngaimă
- Ba te știu tâlhar,
mi-ai ucis un Cărc-Serdar,
mi-ai fost jaf și spaimă.

- De-am prădat cu mâna toată,
printre fagi și cerbi,
fost-a pentru robi și serbi,
pentru biata gloată.

Dacă lama cu prăsele
a cărnit vr'-un grec,
o făcui ca să-mi înece
jalea țării mele.

Însă dacă azi las flintă,
codrii lungi și lati,
e că taica și trei frați
urii tale-s tintă.

N-ai răzbit să'nvingi haiducul,
dar mi-i frânger pe ei.

**Lasă-i. Mie dă-mi ce vrei,
streangul sau butucul.**

**Minunati-vă, giubele,
Si voi, bărbi de-omăt!
Făt de crivăt e, sau făt
zămislit de iele?**

**Doamne, esti (Vlădica spune)
os de voievozi
si esti slobod să slobози
întru iertăciune.**

**Iartă-l, că si-a pus de-o parte
scule si nărav...
Vodă'ngheată răs gângav
pe-un obraz de moarte.**

**Scuipă printre dinti cuvinte:
- Sâmbătă, în zori,
Iesu-i ciugulit de ciori
ti-l fac dar, Părinte ...**

*

**Tes păienjenii'n ungher
harfe de mătasă.
Lăcrimând departe'n cer
câte-o stea se lasă.**

**Bate-o rază si nu prea
printr'un ochi de bână.
Lacătul, la usa grea,
cinci ocale-atârână.**

**Lantul, cu turbări de lup,
pe sub piatra boltii,
când în suflet, când în trup
îsi înfige coltii.**

**Ce glas dulce si adânc
soarecii îi strânge?
Si din ziduri de ce plâng
picături de sânge?**

**Umbrele ce taină spun?
Cin'le tine hangul?
Cântă lancu, în ajun
de-a-l răpune streangul.**

**Nu e apă în ulcior,
ca să-i stingă spuza**

de urzică sau de dor
care-i arde buza.

Nu e vânt măcar un fir,
ca să bată'n dungă
și cu fragedul lui mir
fruntea să i-o ungă.

Si nu-i nici un pui de stea
Agățat de dreve,
Să-l culeagă'n pumni, să-l bea
Ca'n păduri aeve...

Codrurile fără haiduc,
Sub minunea lunii,
Calea ta n'o mai apuc
Să-ti slujesc gorunii.

Neamule fără noroc,
Pururi sub furtună,
Teava mea cu plumbi de foc
Nu te mai răzbună.

Nu mi-e frică de călău,
Nici de streang n'am teamă,
Dar în piept mă frige rău
codrul ce mă cheamă.

Si mai am un vechi alean:
Doi ochi mari de fată.
Lunecau într'un rădvan,
peste Olt, odată...

Erau verzi; erau adânci,
Si-au pierit aiurea.
Si în vis îi port de-atunci,
Ochii și pădurea.

Soarele pe curți aruncă
Cosuri de ciresi.
Darabane fără gres
Sună la poruncă.

Vodă! Ce necaz l-afumă?
Ce omizi îl rod?
Curge-o soaptă prin norod:
Ciumă, Vodă-Ciumă!

Sade-n jiltu-i ca pe cuie,
Ca pe ghimpi de spini.
Între perne și venin,
Vodă e și nu e.

Lacomi de petreceri rare,
Lângă Domn , semeti,
Agă, străji si logofeti
Frig în asteptare.

Dar ce crângi de lămiite
Si meri domnesti
Înfloresc pe la feresti?
Crengi sau jupînite?

Că la geam când se-adună
Albe sfiiciuni,
Parcă ning de sus cununi
Fragede de lună.

Frăgezime, tinerete,
Cum de mai surâzi
Când stă lancu între găzi
Tuciurii la fete?

Frăgezime de fecioară,
Cum mai legeni crângi
Când stă lancu între spăngi,
Pregătit să moară?

Caldă lacrimă de fată
cum nu cazi pe brat,
Când stă lancu lângă lat
stâncă neplecată?

Si tu, lancule, Jiene,
Moartea cum o'nfrunti
Si-ti bati joc de găzii crunti
Cu tăciuni sub gene?

Ce-ai zărit la geam, haiduce?
Ce ochi mari și verzi?
Cât ai da să nu-i mai pierzi
Si'n păduri i-ai duce...

Parcă-s ochi de nestemată,
Măi, haiduc codrean!
Lunecau într'un rădvan,
Peste Olt, odată...

-Hei, nu-i pasă, cioară slută,
faraon urât,
că-mi pui streangul tău de gât,
când eu sunt lăută.

Baragladină, nu-mi pasă

Funia că-mi legi,
Când eu sunt ciorchini întregi,
Dulce tămâioasă.

Nici de corbi nu-mi pasă foarte,
Ticălos tigan,
Când văd ochii din rădvan
Că-mi zâmbesc la moarte...

Gâzii, goi ca spurcăciunea.
Iancu, falnic nuc.
- Codrule fără haiduc,
duce-ti-as minunea.

Sună-a moarte darabana,
Gâzii-l smulg din loc.
-Neamule fără noroc,
duce-ti-as icoana.

Gloatele de ce suspină?
Streang, de ce tresari?
Unde-s ochii verzi si mari,
Pusi în geam lumină?

Când s-au smuls -smaragde sfinte –
Din fereastra lor,
ca să-i ardă, în pridvor,
Domnului 'nainte?

Jupânită, creangă albă,
Ocii tăi senini
La Măria-Sa 'i închini,
Cum închini o jalbă.

Buzele-ti nu spun nimica,
Numai ochii cer.
Alb, ca visinu'n Prier,
Lângă ochi, Vlădica:

-Pune-ti, Doamne, mila'n faptă.
Pravila din mosi,
Dacă stai si o descosi,
Tare-i înțeleaptă.

Că ea cere slobozire
Din osândă grea,
Fată de boier de-l vrea
Pe tâlhar de mire.

Azi, din curtea Ta se-alege
Crinul prea curat,
De osândă i păcat

Lotrul să-l dezlege...

Vodă'ngaimă: - Tu, sultană,
În genunchi îmi stai?
Ochii plâng si'ntregul rai
Pâlpâie pe-o geană.

Vrei de mire lotru mare?
Vrei din streang să-l scot?
Ochii plâng si raiul tot
Cere'n ei iertare.

Si , deodată, gloata cade
În genunchi, tunând:
-O, Măria-Ta, fii blând,
iartă si sloboade!

Geme Vodă, geme Agă,
Logofetii tac.
Se crucește în cerdac
Boierimea'ntreagă.

Domnul dă porunci. Si geme.
Gâzii sar 'napoi.
Arnăuti în fuste noi
Bombăne blesteme.

Gloata'n vuiet se ridică.
Peste ea, domol,
Scrie cruci de aur gol
Mâna de Vlădică.

Numai ochii de-altădată,
Ochii din rădvan,
Printre beii cu turban
Râd cu zarea toată.

Sargii se împlântă
Codrului afund.
Surugiul cântă,
frunzele-i răspund.

Funie usoară,
Spânzură-ti alti furi...
Drum de nuntă zboară,
Zboară prin păduri.

Butca sau mireasma
Leagănă pe miri
Sub catapeteasma
crengilor subtiri?

Merg sfintiti de veacul
Codrilor bătrâni.
Râde-n zări conacul,
Așteptând stăpâni.

Cât îi stejărisul
De înalt în zvon,
Smirnă-i tot frunzisul,
Pomii toti, amvon.

Cât de lung drumeagul
Printre sargi si roti,
patrafir tot fagul,
flamuri ulii toti...

Unde duci cu tine,
mire năzdrăvan,
dimineti senine,
ochii din rădvan?

Unde duci, Jiene,
tras de telegari,
zării dunărene
ochii verzi si mari?

Uite-i cum se lasă
Mai adânci, mai grei,
Lumea neculeasă
s'o culegi din ei.

Uite-i cum se pleacă
-hotule'ntre hoti-
cerul ce-i îneacă
să li-l furi, de poti...

Surugiul mână,
Frunzele nu tac.
Taina ta ce'ngână,
Murmur de copac?

Duce butca'n fugă
Mirii nuntii verzi.
Creangă ca o rugă,
Mustri sau dezmierzi?

Duce butca'n goană
Mirii albei nunti.
Frunză ca o rană,
Sângeri sau te'ncrunti?

Iancu când ascultă,
Când n'ar vrea de loc

**Creanga tot mai multă,
Frunza grea de foc.**

**Ca să nu le-audă,
Spune soapte el-
(Stropi de geană udă
pe-un ceresc inel):**

**- Alba mea mireasă,
Fragedul meu rai,
Cupa-ar vrea pe masă
Umbra ta să-i dai.**

**De mireasma-ti lină
Crinii toti sunt beti.
Trestia se'nchină,
Mlădieri s'o'nveti.**

**Iar si iar îl cheamă
Paltin si gorun.
Iancului i-e teamă
Parcă de ce spun.**

**Ca să nu-i audă,
Cântă soapte el
(stropi de geană udă
pe-un ceresc inel):**

**Toată unda apei
Pasul tău l-ar vrea.
Tremurarea ploapei
Ti-o îngână-o stea.**

**Nuferii îți fură
Umerii rotunzi,
Verde iezătură-
Ochii tăi afunzi...**

**Iar si iar îl strigă
Ulmul nimănuî.
Iancului i-e frică
De chemarea lui.**

**Ca să nu-l audă
Plânge'n soaptă el
(stropi de geană udă
pe-un ceresc inel):**

**- Lunecai, odată,
Peste Olt, în vis.
Tu erai sau toată
Floarea de cais?**

Cu ce dulci omături
îngerii te-au scris?
Azi îmi arzi alături,
Dar îmi pari tot vis...

Iar si iar, oriunde,
Teiul face semn
Iancu nu răspunde
la grozav îndemn.

Ca să nu-i audă
Glasul cenusiu
Suduie cu ciudă:
Mână surugiu...

Iar si iar se zbate
fagul nepătruns.
Iancu nu se-abate
Si nu dă răspuns.

Ca să nu-l audă,
Smulge-un bici acum
Si de sfichi si nu dă
Sargilor de fum.

Tu, mireasă, du-mă
Raiului tău sfânt.
Parcă mă sugrumă
Ramurile'n vânt.

Dragostea mea dragă,
Smulge-mă de-aici...
Creanga iar se roagă,
Iancu iar dă bici.

Si cum geme ramul
Cu frunzis de foc,
Parc'ar plânge neamul
Fără de noroc.

*

Cine-a muls,cu mâini blajine,
Calea-laptelui pe cer,
Că sistarul noptii plin e,
Nevăzutule oier?

Codrul susură din foaie
Ca o gură de izvor
Unde îngerii își moaie
Gingăsia gleznei lor.

De prin râpi, de prin viroage,
Codrul vine, când pe brânci,
Când pe coate, să se roage
Cu chemări tot mai adânci.

La conac, sub geam, coboară,
Ca să-i freamăte'n auz
Când cu soapte de vioară,
Când cu geamăt de cobuz.

Doarme lancu, vrajă lungă,
Legănat pe brate moi.
Crângul geme să-l străpungă,
Brate dulci îl trag'napoi.

Doarme lancu, vrajă goală,
Pe ispite de omăt.
Crângul geme, el se scoală,
Îl trag brate îndărăt.

Doarme lancu, vrajă dulce,
Pe fierbinte sân zbătut.
Crângul geme, el se smulge,
Brate cad în asternut.

Cusma, bunda, ipingea
Si pistoalele'n serpar...
Fuge'n grajd si scoate seaua,
Scoate frâu si armăsar.

Du-mă'n lumea mea cealaltă,
Murgule, că nu mai pot.
Murgul sare poarta'naltă
Cu haiduc, cu dor, cu tot...

Codru'-l simte c'o să vină,
De la brusturi la bureti,
Din bârlog la vizuină,
De la gusteri la mistreti.

Taică frasin, creangă muică,
Vine munte de haiduc!
Mai răsare-o nevăstuică,
Mai tâsneste vr'un bursuc.

Îi ies carpenii'nainte,
Ca haiducii când vor punși.
Gata să-l binecuvinte,
Ulmii în odăjdii lungi.

Măi, ce scârtâie'n tăcere
Peste codru si muncel?

**Carul-Mic cu roti de miere
Trage luna după el.**

**Machea, luna e sau, poate,
Dintr'un put nepământean
Cumpăna tăcerii scoate
O găleată de mărgean?**

**Peste scorburi, peste viezuri,
Stele tinere își coc
Păduretele lor miezuri
De tămâie și de foc.**

**Pe târzii poteci răzlete
Murgul pune pași cuminti.
Iancu suieră tristete,
Din amare foi cu zimiți.**

**-Jelui-m-as, că mi-e jale,
Jelui-m-as, dar n-am cui,
Nici stătuțelor pistoale
Și nici dorului cu pui.**

**Jelui-m-as numai tie,
Codrule fără haiduci...
Din desisuri vechi învie
Umbre, taine și năluci:**

**Uite-aici oprisi caleasca
Unui plod de beizadea;
I-ai smuls ifosul și tasca
Și luceferii din ea.**

**Uite-aici cârnisi Serdarul
Cam limbut, cam grecoței,
Risipind pe tot hotarul
Potera de funigiei.**

**Uite-aici, cu tescovină
Te-ai clătit, să nu te spurci
După ce-ai dat foc, la cină,
Unui han cu nouă turci.**

**Și, la jar de crengi uscate,
Te-ai legat cam tot pe-aici,
Să fi neamului dreptate
Și cocioabei de calici...**

**Luna pe cărări se varsă,
Ca o banită de grâu,
Pe sub fagi cu frunza'ntoarsă,
Lacrimi tremură pe frâu.**

Cad pe frâu si cad pe coamă
Cad în iarbă, licărind,
Când mărunti bănuti de-aramă,
Când inele de argint:

-Dragostea alunecoasă,
Inelu învârtecus,
Cu frânghii de chiparoasă
Mă legi zdravăn de culcus.

Ori de câte ori din bezne
S'a sculat vr'un brat voinic,
I-a frânt dorul sau mai lesne,
I-a stins fierul venetic.

Vino, codrule, si iartă
Pieptu-acesta slăbănog.
Tot adâncul meu mă poartă
Tie, ceas de ceas , mă rog.

Fir-ar, codrule, s'ai parte
De-un haiduc cum n'am fost eu,
Cu hangerul fără moarte
Scris pe za de curcubeu.

Fi-ti-ar toată frunza lină
Ochi albastri si ceresti,
Toată strasnica tulpină
Frunți si brate haiducești.

Facă-se tot codrul pânde
De topoare si măciuci,
Dacă gloatele flămânde
Astăzi nu mai au haiduci.

Facă-se haiduc tot ramul,
Rădăcinile la fel,
Dacă azi nici tu, nici Neamul
Parte n'ati avut de el...

Lacrimi curg si pică'ntr'una
Si pe sea si'n iarbă jos.
Sus, pe vârfuri, pare luna
Cusma altui Făt-Frumos.

Ce heruv si-a spart ulciorul
sau cad stele prin făget?
Bate vântu'ncet ca dorul
si ca jalea de încet.

Bate vântu 'nlăcrimatul

duh amar de foi de nuc,
parcă e si nu-i oftatul
codrului fără haiduc.

Bate vântul -carpatinul-
duh amar de busuioc,
parcă e si nu-i suspinul
neamului, spre alt noroc.

(Inchisoarea Aiud)

BALADA CLOPOTARULUI DIN STELE

A plecat motul cu gloata.
Pumnii-s tari si pasii grei,
parcă toată Detunata
l-a'mbrăcat în piatra ei.

A plecat motul la tară
si tot vine'n drumul lui,
nu fărină ca să ceară
si nici milă nimănui.

A plecat motul si mere
si tot creste la răscruci,
nu cu cercuri si ciubere,
ci cu furci si cu măciuci.
Nu cersind din poartă'n poartă,
nici flămând din loc în loc,
ci cu umblet ce nu iartă
în cumplite-opinci de foc.

Ziua tânără se scoală
mai devreme, dinadins
să se'mbete de răscoală
ca din rosu vin, aprins.

Nici Bihorul nu se teme,
Dacă-i pleacă motii toti.
Tună cetele crisene
si Zarandu-i, lângă Moti!

Răzmerita nesătulă
umple zarea până'n fund,
cu tuguie de căciulă
împlântate'n cerul scund.

Si cum tot coboară tara
când din stânci, când din copaci,
veacul dă'ndarat, ca fiara
încoltită de gonaci.

Si cum smulge crunta apă

putregai de răgălii,
strâmbătăți răscoapte crapă
până jos în temelii.

*

Rosu taur de jărat
cu vâpăi pe bot,
soarele, zvâcnind sălbatic,
trece râu 'not.

Fulgeră iconostasul
serii de mârgean.
Piatra tremură sub pasul
gloatei lui Crisan.

Sângerând cumplit de soare
pe tăiusuri reci,
coase lucii și topoare
spintecă poteci.

Ca de Pasti, în noi vesminte,
printre meri și pruni,
iese Târnova'nainte
tinerei furtuni.

Popa'n drum înaltă cruce
spre sărut sfios.
Ca o lacrimă străluce
chipul lui Christos.

-Domnul să te aibă'n pază,
oaste de iobagi.
Valea Târnavei e trează
pentru oaspeti dragi.

Te-asteptăm, răscoală sfântă,
Să despici fâgas.
Nu mai geme azi, ci cântă
bunda pe clăcas.

Cântă brazda și iobagul,
strigă mortii'n glod.
Jos sub talpă, arde pragul,
fierbe mustu'n rod.

Arde'n mâini de rob lopata,
ard fuior și fus.
No, de-acum robia-i, gata !
Din cenusă, sus !

Dinaintea mândrei cete,

strasnic în suman,
flutură încet din plete,
surâzând, Crisan.

Sfânt la chip si'n răzvrătire
si la vorbă sfânt,
rupt din cremene subtire,
ars de ploi si vânt.

Pupă crucea si se'nchină.
Dar în fata lui,
rotunjesc doi ochi lumină,
mari si nesătui.

Nu-l privesc, îl sorb cu sete,
limpezi si ceresti.
-Când te uiti asa, băiete,
parcă mă sfintesti.

Maica Domnului -minune-
ti-a dat chip din rai.
Ce porti tu în suflet, spune,
si în ochi ce ai ?

-Sunt Călin, măi bade. Tata
crâsnic e în sat.
Pot să merg si eu cu ceata,
Dârz si răsculat.

Vreau si eu să fiu cătană
oastei de țărani.
Implinesc, la Sfântă-Ană,
treisprezece ani.

Nu mai mi-e de-acum de zburdă
cu copiii'n stol.
Stiu să'ncarc cu plumbi o durdă
sau topor să scol.

Si securi si coase-asteaptă,
si privesc si tac.
Surâzând, Crisan si'ndreaptă
cusma lui de dac.

-Dogoresti de dor, copile,
arzi ca un cuptor,
dar esti mic încă de zile
ca să scoli topor.

Nu ti-e vremea de cătană,
fiu de clopotar;
ci de buche si de strană

lângă sfânt altar.

**Stai la vatra ta și'nvată
psalmi și rugăciuni ;
mâine, pentru-o nouă viață,
clopot nou să suni.**

**Se'ntristează fata mică.
Ochii mari se-aprind,
plini de lacrimi se ridică
spre Crisan cu jind.**

**-Lasă, nu ofta, Căline,
fii fecior ne'nfrânt;
lacrima ce plânge'n tine
luminează-o'n cânt !**

**Si Crisan, domol, mângâie
fragedul obraz.
Vântu-i smirnă și tămâie,
zarea e topaz.**

**Pomii vor și ei s'alinte,
încărcați de flori,
chipul ars de plâns fierbinte,
ochii rugători.**

**Oachesă la trup și'nvoaltă,
seara de Prier,
crește-atâta de înaltă
că miroase-a cer.**

**În grădina lui Călin
toate păsările vin,
cântă mult și dorm puțin.
Toate stelele se-anină,
toate crengile se'nchină.**

**Doar o pasăre străină
n'are cântec, nici hodină.
S'ar tot face pe tulpină
glas de om care suspină,
s'ar tot face dar nu poate,
până-i noaptea jumătate.**

**Si Călin, în patul lui,
când e pasăre, când nu-i.
Când și-ar face aripi dorul,
când nu poate să-si ia zborul.
Si când plânge, parcă scrie :**

nu cu slove pe hârtie,
ci cu jarul inimii
scris pe fata perinii,
cu cerneala genelor
si pana sprâncenelor.

-Mi-ai dat, Doamne, ochi senini,
dar trup mic de ani putini.
Dacă pentru libertate
nu duc sac cu plumbi în spate,
dacă pentru sfânta pită
nu scol coasă ascutită ,
dacă pentru neamul meu
nu ridic toporul greu,
batâr fă-mă, ca pe tata,
clopotar pe toată gloata.
Fă-mă crâsnic plin de vlagă,
Să bat clopot noaptea'ntreagă!
Batâr dăruie-mi putere,
să sun marea înviere,
să dau zărilor ocol,
Neamul meu din somn să-l scol !

Bate'n geamuri luna plină.
Perna-i udă de lumină.
Toate soaptele din lună,
toate ca un freamăt sună,
toate vor ceva să spună.

Doar pe creanga din grădină,
Neagră pasăre străină
n'are cântec, nici hodină.
S'ar tot face, dar nu poate,
plâns de om care se zbate.

Spune glasul lunii pline :
-Hai, Căline, vin-cu mine.
Duhul noptii cheamă iară :
-Hai, Căline, pân'afară.
Crengile au viers pe gură :
-Vin' , Căline, pân'la sură.
Păsările vor să-l vadă :
-Vin', Căline, în livadă.
Numai pasărea străină
de pe ramura mezină,
n'are cântec, nici hodină.
S'ar tot face, dar nu poate,
tipăt noptii blestemate.

*

A iesit cu pasi desculti.

Luna îl urzică.
Si'n nesomn sunt spini prea multi
pentru tâmpla mică.

Bozii înăltate'n cozi
îi pândesc cărarea.
Albi si tineri voievozi
prunii-si miscă floarea.

Alb, în cămesuica lui,
printre pruni răsare.
Parcă e si el un pui
de cires în floare.

Ce-i soptesc si ce-i tot spun
când o umbră'n cale,
când o ramură de prun,
când o rază moale ?

Că pe creangă cum tăcea,
neagră în grădină,
prinde viers acum si ea,
pasărea străină.

Prinde viers si prinde grai,
Prinde glas cuminte.
-Pasăre cu negru strai,
parcă'ndrugi cuvinte.

-Mai Căline, suie'n tei,
printre ramuri dese.
Din pădurea Târnovei
vezi ce sarpe iese.

-Pasăre cu-aripi de scrum
de prin alte crânguri,
mult a fost să taci si-acum
taine multe gânguri.

-Măi Căline, nu auzi
umplete de fiară ?
Zangăte si pasi zăluzi
tot prin râpi coboară.

Aud, pasăre, si văd
printre ramuri dese.
Văd năluci si simt prăpăd,
luna vrăji îmi tесе.

Parcă sclipete de spângi
cresc din râpi, pe coaste.
-Măi Căline, printre crângi

nu-s năluci, ci oaste.

**-Tulai , pasărea mea, nu-s
cusme, nici sumane,
ci soldati crăiesti de sus,
falnice cătane.**

**Pasăre, parcă mi-a'mpuns
pieptul o frigare.
Oastea grofului pe-ascuns
îsi înfige ghiare.**

**Desprinzându-se usor
de pe'nalta-i mladă,
pasărea cu negru zbor
piere în livadă.**

**Cine-o fi vândut, viclean,
oaspetii si satul ?
Vin să-l prindă pe Crisan,
cum abati vânatul.**

**Vin să-l smulgă din culcus,
sub tăcerea lunii.
Vai! străjerii toti dorm dusi,
nu sunt treji nici unii ?**

**Nici o veghe de străjer
chiot nu ascute ?
Sări, Căline, jos din cer,
sări din tei mai iute.**

**Cui să-i ducă vestea rea,
pe Crisan să-l scoale ?
-Doamne, dă-mi fierbintea stea
a povetei Tale.**

**Pune'n gândul meu zbătut
raza Ta curată !
Si lumină s-a făcut
în copil, deodată.**

**Parcă s'a cuminecat
mica lui făptură ;
e mai tare, e bărbat,
cu lumini pe gură.**

**N'o să-i deie grofului
robi pentru belciuge !
Alb, în cămesuica lui,
fuge, fuge, fuge.**

Trupu-i numai scânteieri,
pasii scânteiază.
Pe sub crângi de pruni si meri
urma lui e rază.

O fi, oare, timp de-ajuns
satul să-l destepete ?
În clopotnită pătruns,
fulgeră pe trepte.

Bat din aripi, fâlfâind,
speriat, lăstunii.
Tinerele mâini se-aprind
vâlvătăi pe funii.

Tuna'n noaptea fără fund
dangătul de-aramă.
Zările care-i răspund
ze zbârlesc în coamă.

-Scoală, satul meu iobag,
scoală-te, furtună !
Tunet bratelor ce-l trag,
cruntul clopot tună.

Bubuie arama grea
să trezească truda.
-Scoală, răzmerita mea,
că te vinde luda !

Sună, clopote, prelung,
si desteaptă gloata.
Crâsnic m'am legat s'ajung,
Clopotar, ca tata !

Mai năvalnic, mai aprins,
clopotul se-aruncă,
prăvălind în necuprins
luna, ca pe-o stâncă.

Muntii toti se surpă'n gol,
tândări să se sfarme.
Doamne, dă-mi puteri să scol
Neamul care doarme !

*

Din ce spartă vesnicie
lespezi mari de dangăt sar ?
Ce năpraznic clopotar
trage cerul de frânghie ?

E de foc sau e de piatră,
alb în cămesuica lui ?
N'o să-i deie grofului
nici un rob, culcat pe vatră.

Noaptea sare ca o usă
smulsă strasnic din tătâni.
Satul de iobagi români
se ridică din cenusă.

Somnul se preschimbă'n flinte,
pernele se fac securi.
Din răscruci la cotituri,
gloata-i trează si fierbinte

Turbă ciuda în otele
si'n cătane 'mpărătești.
-Inger esti sau diavol esti,
clopotarule din stele ?

Cin' te-a dus în turla naltă
vijeliile s'asmuti
si tot trăznetul să-l muti
dintr'o zare'n cealaltă ?

De esti duh sau numai pleavă
de valah în turnul tău,
nu te-o judeca birău,
ci crăiescul plumb din teavă !

Pâlc de spăngi cărări își taie
tot pe brânci, pe după dâmb.
Râpâiala lor de plumb
Biciuiește ca o ploaie.

Aschii se desprind din lună
si din turnul transilvan.
Clopotarul năzdrăvan
tot mai crunt în stele sună.

Altă grindină. Alt ropot.
Aschii noi din zid se rup.
Strălucește micul trup
ca un crin legat de clopot.

Nu-i muiere, n'o să-si plângă
Bratul drept rămas beteag .
-Clopot m'am legat să trag?
Am să-l trag cu mâna stângă.

Mai grozav furtuni prăvale
din clopotniță, din cer.

**-Ticălos paracliser,
plumbii-ti dau în van târcoale !**

**Pustile prind iar să bată.
Crăngi cu flori din pruni se frâng.
Cade frânt si bratul stâng,
ca o creangă 'nsângerată.**

**-Nu-mi da plânsul suferintii,
ci dă-mi, Doamne, noi puteri,
ceasul mării învieri
să-l sun, chiar de trag cu dintii.**

**Dintii'n funie se'mplântă,
arde micul trup bălai.
Clopotul de lângă rai
nu mai plânge-acum, ci cântă!**

**-Lasă, nu ofta, Căline,
fii fecior ne'nfrânt.
Lacrima ce plânge'n tine
lumineaz-o'n cânt.**

**Cine-i spuse vorbe bune,
ieri, în rumenul apus ?
O să'nalte, cum i-a spus,
din durere, rugăciune?**

**Trage. Clopotul se roagă.
Lungul tunet din furtuni
cântă-acuma rugăciuni
pentru răzmerita dragă.**

**Dârzul crâsnic de-adineaur'
prins cu dintii toti de cer,
printre stele care pier
sparge cântece de aur.**

**Ca un zbor se-avântă'n spatii,
spânzurat de ruga lui !
Jos, prin oastea grofului,
Sparg porti negre răsculatii.**

**-N-ai stârnit destul zăvozii,
diavole de clopotar ?
Pustile crăiesti bat iar
si se pierd, pe brânci, în bozii.**

**Dintii încă vor s'apuce
funia de care-au tras.
Singur, lângă rai rămas,
cântul vine si se duce!**

Singur clopotul suspină
tot mai sus și tot mai lin.
Trupul mic, de sânge plin,
parcă sângeră lumină.

Ochii de la Prea-Curata
cerul încă îl străpung.
-Crâsnic m'am legat s'ajung,
clopotar pe toată gloata !

Picurii ce-i curg pe față
tremură și ei puțin,
dar se fac surâs senin,
limpezimi de dimineată...

-Lasă, nu ofta Căline,
să nu plângi, fecior ne'nfrânt.
Toată lacrima din tine,
urcă'n stele numai cânt.

(Inchisoarea Aiud)
RUGĂCIUNE

Stăpâne'nsângerat, Domn al luminii
Si Vesnicie limpede, Iisuse!
Tu, care ai primit pe frunte spinii
Si cuie-adânci în mâinile-Ti supuse –

Tu, Domn al Răstignirii și'nvierii,
Care din cruce ne-ai făcut lumină
Si Răsărit din rănile tăcerii
Si cântec din osânda-Ti fără vină –

Pe fruntea țării zâmbetul ti-l pune
Si Neamul care-acum osânda-si duce
Invată-l tu amara rugăciune
Din clipele suirilor pe cruce

Cu mâna Ta ca borangicul lunii,
Din răni opreste sângele fierbinte,
Inchide'n piepturi geamătul furtunii,
Sărută-i țării lacrimile sfinte!

Si sus, pe crucea crâncenă, pe care
Stă Neamul nostru'nsângerat, Tu scrie,
Iisuse, un apris inel de soare,
Ca semn al Invierii ce-o să vie.

Si spune mortilor din lut să nu blesteme,
Ci sub trifoi, sub dâmburi, sub secară,
s'astepte pașii Tăi călcând prin țară.

Si semnul muntilor ce vor aprinde steme.

Si spune mortilor de sub troite sfinte
Că va veni cândva o dimineată
Când Neamu'ntreg va fulgera la viată,
Cuminecat prin sfintii din morminte.

POEZIA NEGRIANA

POEME DE RĂSBOIU

Radu Gyr
Bucuresti, 1942

Stepă ucraineană

Curgând din Miază-Noapte, zbârcită, largă, arsă,
cu veacul si tăcerea în goluri verzi se varsă.

O simti cum vine parcă din moarte si uitare,
ducând sfâsietoarea vecie în spinare.

Rar, câte-un dâmb clipeste din geană sub un nor,
sau schioapătă, departe, un pom într-un picior.

Clocite, smârcuri negre spre zariste se lasă,
fierbându-si mormolocii sub lintita vâscoasă.

E-n tot o deznădejde, o dezolantă silă...
Cad din văzduh, bolnave, mari păsări de argilă,

si linistea se cască, setoasă, ca o fiară,
lingând pe margini cerul si apa lui amară...

In zori de zi, ca plurnbul topit sfârâie golul
tăriilor si urcă, necrutător, pârjolul.

Pământul surd se coace si crapă sub văpaie,
si arsita-l scobeste cu gheara-n măruntaie.

Amiaza nemiloasă, din granita ei spartă,
veninul care arde prin ierburi și-l deșartă.

Si aerul trosnește... și zările leșină...
Ci, deodată, stepa oftează in lumină.

Cu nările zvâcninde, adulmecând, tresare
si, lung miroase ploaia gonind din depărtare.

Din adâncimi mongole, din hău fără 'nceputuri,
cresc norii cu hangere de fulgere si cnuturi.

Vin hoarde de cenusă si clocotesc cazane,

bat vânturile stepa cu vinete ciocane.

Vecia urlă. Norii își leapădă tăciunii,
și mormăie și joacă ursoaicele furtunii.

Cu jordii, ploaia bate câmpia-n pielea goală.
Mânjind văzduhul, vântul îi card-n cârcă smoolă.

les smârcurile-afară din gropnite și pleacă
să rupă clăi răzlete în goana lor buimacă.

Zbârlit, își umflă gușa și dusmănos, nămolul,
sub tunetele care se dau de-a rostogolul.

Imensă, stepa geme, se clatină și fierbe...
Târziu, aduce noaptea pe umerii ei jerbe

de stele și le-aprinde opalele mirate,
sus, peste amintirea furtunii destrămate.

O limpezime rece îngheată juvaere
și subțiază poduri de vis și de părere.

Iconostasul nopții se-naltă cu sfială,
și toată stepa-ncepe o rugă vegetală.

Un imn ciudat mijeste din santuri, din băltoace
Și numai dintr-un capăt de lume fără pace,

flămând, ca o lupoaică la pândă, tunul latră,
scuipându-si, peste basme, plămâni lui de piatră.

Saltz, August, 1941

Mars de noapte

Mărsăluim... Prin noaptea cu tăisuri,
strivim nămolul, blestemăm, scrâsnim.
Călcăm mocirle, sfâsiem hătisuri,
mărsăluim, mărsăluim...

Mărsăluim. Cresc aburi de sudoare
din oameni, din căruțe și din cai.
A vizuină mirosim și-a fiare,
și-n gură gust simțim, de mucegai.

Bocancii sparti înfig amare tinte
în glod, în smârc, în morlii-ascunși sub lut
și-n tot ce-a mai rămas din noi fierbinte:
în lacrimi, în surâsuri, în sărut.

Mărsăluim. Din noaptea clătinată,

ciobită, luna, cum lucește-acum,
e-o cască de metal însângerată
pe vârful unei cruci de fum...

Petrovcka, Septembrie, 1941

Cruciatii

Doamne, printre vâlvătai
suntem cruciatii Tăi.

Cu asprime și cu vis
cruci de foe pe piept ne-ai scris.

Ne-ai tăiat prin porumbiști
raiul Tău cu îngeri triști.

Rai, in care branduri bat,
de chesoane spintecat...

Ne porti marșul triumfal
prin pucioasă și metal,

mucenici cu-obraji de zinc
in urgii ce nu se sting.

Spre ce grav Ierusalim
mergem să ne răstignim ?

Urcăm Noul Testament
sub un dur bombardament,

si ne seceră din cer
heruvimi sonori de fier...

Doamne, printre vâlvătai
suntem cruciatii Tăi.

Ritmic, cum bocancii sună,
sângerând intrăm in lună.

In grenade si-n rucsac
ducem crâncenul Tău veac

si purtăm la centiron
Cerule Tău într-un bidon.

Bombardament de branduri

In floarea- soarelui, pe dâmb, în bozii,
în măracini, in gropnite: explozii.

La dreapta,-n stânga,-'n fată, evantaie
si sfâsiate cozi de vâlvătaie.

Explozia acum e-un palmier,
sau un havuz cu despletiri de fier.

Zarea si-a smuls tunica spintecată
si pieptul, găurit de răni, si-arată.

Sonoră, moartea scutură pe deal
aprinse, rosii pleduri de metal.
Ba nu: si-a rupt, cu trosnet de aramă,
pe cer, incandescenta ei maramă...

Plesnind, vin stânci de fontă in secară
si-si varsă măruntaiele afară.

Fâl, fâl.... Cutremur surd. Văzduhul crapă.
Strâmbi, mortii ies din santuri si din groapă.

S-a spart un iad. Ne cad peste vesminte
zdrente de carne si nisip fierbinte...

Pe liziera arsă de salcâm
scrâsnim din dinti, murim sau ne târâm.

În trupul tot, un tipăt lung se frânge,
si viata toată-i sânge, - numai sânge...

Karpova, August, 1941

Pândă, noaptea

Cad, peste noi, inele si podoabe,
rachetele. Salcâmi doar suspină.
Vântul, zbârlit, târându-se pe labe,
m-adulmecă pe nări ca o jivină.

Stăm înclestati pe arme, numai pândă,
în gropile cu veghea mlăstinoasă...
Simt viata buruienilor plăpândă
cum, duh amar, pe-obrazul meu se lasă.

Tac brandurile. Vână, cerul geme
si, scârtâind, se-nchide ca o usă
deasupra, peste noi si peste vreme,
deasupra, peste vis, peste cenusă...

Un fâlfâit ciudat in noapte zboară,
prin cucuruzi nelinistea tresare.
Pe dârele cartuselor trasoare
sufletul urcă, sufletul coboară.

Pe urmă, amintirile... Se leagă,
se despletesc, se cheamă, se-mpreună,
ca niste zarzări albi fosnesc în lună,
si inima miroase-a flori, întreagă.

Vigoda, Septembrie 1941

Cantonament

Zăcem si trândăvim de două zile
în satul spart Și ars de proiectile.
Pe fundul ăsta sterp ca o găoace
întreg batalionul "se reface".
Cum stăm prin curti, pe resturi de gunoaie,
părem dospiti din cărămizi si paie.
Simțim, adânc, in oase cum se trage,
si-n carne, frigul putred din bârloage.

Departe, câmpul susură litanii.
Zburdăm iesiti din găuri, ca guzganii.
Ne gudurăm sub soare lesiatic,
in vântul lanced cu miros sălbatic.

Cătiva se laie lung si pe cămasă
omoară urma gropilor vrăjmasă.
Apoi rămân cu ochii duși departe,
în amintire poate, sau în moarte.

Obrajii ard, cu pâlپări încete,
sucim tutun in zdrente de gazete,
căscăm alene, curățăm gamele,
ne descăltăm de humă si obiele,
zâmbim mirati spre zarea dimpotrivă,
sau lustruim bocancii cu salivă.

În ochii tulburi încă se îngână
măcelul crunt de-acum o săptămână,
dar râdem, când, în rece tremurare,
pe mâini ne joacă gologani de soare.

Deodată, zvon... Gamelele dogite
sună, gemând, ca poftele lihnite.
"Bucătăria" vine fumegândă,
privirea se cutremură, flămândă,
si-obrajii arsi se-neacă, in nestire,
într-un surâs de mare fericire.

Petrovka, Septembrie 1941

Mâine în zori

Ne-am târât, julindu-ne pe coate,
până-n fundul gropilor posace.
Din mantăi curg mlaștini desfundate,
în bocanci ne clefăie băltoace.
Mâine-n zori atacul. Stăm prin găuri,
ni se-mpart cartușe și grenade.
Beznele au răbufnit din hăuri...
-Stinge, bă, tigara, camarade.

Mâine-n zori... Încovoiați pe armă,
strângem fierul, l-încleștăm cu foame.
Pleoapele de zinc nu pot să doarmă,
gândul tipă strâns în cataramă.

Linistea se surpă ca o schelă.
Spaime și nădejdi slomnesc pe gură.
În răstimpuri, zornăie-o gamelă,
gropile o sâsăie și-o-njură.

Mâine-n zori... Plesnește așteptarea,
praștie sărită din crăcane...
Febrele își amăgesc dogoarea
cu zăcuta cloacă din bidoane.

Mâine. Ploaia-si fumegă lesia.
Scheună în zloată ca un câine
vântul ud... Si toată vesnicia
s-a holbat, căscată, peste mâine.

Cresc, imens, pupilele flămânde,
ochii taie, sfâșie, deșiră.
Mâine... joacă-n aer numai pânde,
veghea ca o gheară se rășchiră.
Mâine. Cerul tot, genuna toată...
Fâșăie prin oase, negre geruri.
Mâine. Carnea cade-ngenunchiată...

Tatăl nostru care ești în ceruri...

Vigoda, Octombrie, 1941

Atac

(poezie eliminată de cenzură după apariția primei ediții a volumului "Poeme de război" [1942], volum retras imediat din circulație, fără a fi reintrodusă la apariția celei de-a doua ediții, Gorjan, 1943)

Cu păru-n vânt, trăsnete ies
din largi spintecături de ses.
Băltoace, smârcuri, elestaie
sar din nămol și topăie vâlvoaie,
Ceru-ndârjit scuipe lavă,

fontă lichidă, otravă.

Crunt ne mai biciuie cnutul Prea-Sfântului,
Sfârșitul pământului, sfârșitul pământului.
Pământul crapă,
zările crapă,
apele crapă,
văzduhul crapă,
totul se spintecă și ne îngroapă...

Ura, tâsnim din gropi și din santuri.
Iadul se smulge și scapă din lanțuri.
Ingeri de fier ca niște mari cruci
plutesc prin amiaza de tuci
și varsă pe noi numai stânci și butuci.

Toate jivinele lumii spurcate
facutu-s-au tancuri și cazemate.
Muntii s-au rupt din prapoane
și-arunca în noi cu prapastii și stane.

Sar giurgiuvelele lumii,
sar toate zăvoarele humii,
sare pământul, întreg, din tâtâni...

Scuip sânge,
scuip bucati de plămâni;
sunt tot pucioasă și zgură.
Moartea îmi intră tărână-n gură.

Vin proiectile, vin proiectile,
desfundă morți îngropați de opt zile,
îi smulg din norori, cu gheare haine,
și-i zvârle în sant, peste mine...

Doamne, nimic din prăpăd nu-Ti mai scapă!
Totul se spintecă, totul se crapă,
totul ne-ngroapă.

Oh, urletu-acesta, de unde
răzbate și mă pătrunde ?

Vine din ce zăcăminte ?
Din care profunde țării ?

lesiti, voi morți, din morminte,
ca să intrăm noi, de vii...

Lădita cu jucării

Târgul arde. Fum vâscos și zgură
le simțim ca un nisip în gură.

**Alegăm curbați pe baionete,
topăie pe stresini flăcări bete.**

**Azvârlim grenade. Târgul arde.
Vinele plesnesc ca niste coarde,
sângele e un ciocan si bate,
bate lung in tâmplele-asudate.
O "rafală" îl aude si-i răspunde
cu ciocanele-i de cremene, rotunde...**

**Târgul arde. Năvălim in moarte,
printre ziduri cu olane sparte.
Casele aleargă prin băltoace,
îsi smulg părul, se-nvârtesc buimace
Si-si aruncă-n iadul diminetii
geamurile, usile, peretii...**

**Izbucnim, urlând, într-o ruină,
cu priviri haine de jivină,
cu frunti tulburi, cu grenada-n mână...
Zăngănind, cad cioburi in tărănă.
Ne împiedicăm, năuci, in tindă,
de-un schelet de jilt sau de oglindă.
Tropăim, murdari, cu tinte grele,
peste zdrente negre de perdele.**

**Grei, bocancii calcă pe portrete:
peste-obrajii tristi ai unei fete,
peste-un gând înseninat pe-o frunte,
peste zâmbetul unei bunici cărunte.**

**Printre dinti scuișăm moloz si zgură.
Ochii-ncremenese într-o spărtură:
pe un fund de ladă sub cenușă,
un călut de lemn si o păpusă
dorm adânc, ca într-o amintire,
vise de funingine subtire.
Un călut olog, fără de roate,
schiop, beteag si rupt pe jumătate,
si-o păpusă care doarme-ntruna
Somn de Portelan si păr ca luna...**

**Împietrim sub bârnele schiloade:
- Uite o păpusă, camarade,
uite un călut uitat in ladă, -
parc-ar fi păpusa de zăpadă
si călutul schiop, purtat de sfoară
prin albastrii ani de-odinioară...**

**Târgul arde. O "rafală" toacă.
Flăcările joacă, joacă, joacă.
Un călut de lemn si o păpusă**

sub măcel, sub moarte, sub cenusă...
Ochii au rămas pe fundul lăzii.
Cresc împuscături de-a lungul străzii,
ca un vaiet, altă grindă cade...

- Uite o păpusă, camarade...

Freudenthal, Septembrie 1941

Peste Polijova

Peste Poli'ova
luna a căzut,
de un tărnm de lut
sfărâmându-si prova.

Vântu-si mână barca
neagră de postav;
pâlpâie, bolnav,
cerul spre Tătarca.

Cresc în noapte gheare.
Mari sălbăticiuni
scuipă-n zări cărbuni,
rumegă dogoare.

Şantul anticar,
rupt de proiectile,
putredele zile
ni le surpă iar.

Stăm ca-n muşuroaie,
îngropati de vii...
Toată viata ni-i
suptă de noroaie.

Unu-njură. Altul
geme printre dinti.
Tâmpilele-s fierbinti,
noaptea ca asfaltul.

Ud până la piele
tot sunt străbătut
de un duh stătut
de hoit şi de stele...

- Ai, bă, o, tigară ?
Vreau s-o trag adânc,
s-o beau, s-o mănânc,
adânc să mă doară.

POEZIA LUGOVANA

BALADA ICONARULUI DE LÂNGĂ RAI

Din evlavii de vlădică
și porunci de Domn pios,
mânăstire se ridică
pe tulpina ei de os.

Dintre schele se desface,
pârguită sub mistrii,
ca un măr care se coace
lângă ceruri aurii.

Zidurile cresc ușoare
și-n urcușul alb al lor
parcă vor aripi să zboare
și să cânte parcă vor.

Turlele melodioase
prind în aer moliciuni,
mlădieri de chiparoase,
frăgezimi de rugăciuni.

Dar cum crește din lumină
ctitoritul sfânt altar,
n-are prânz și n-are cină
mare meșter iconar.

N-are pace pământească
de când Vodă Basarab
l-a poftit să zugrăvească
mucenici cu chipul slab.

De doi ani pe zid așează
când străvechi Ierusalim,
când Crăciun și Bobotează,
când sfieli de heruvim.

Se cutremură pereții
de-nvieri și răstigniri.
Pe iconostas, asceții
merg cu tălpi de trandafiri.

Doar o sfântă diafană
sub un limpede inel,
tot încearcă pe-o icoană
să se iște din penel.

In zadar se tot frământă

meșter fără de răgaz.
Pentru dulcea față sfântă
încă n-a găsit obraz.

N-a găsit nici ochi să-i deie,
cât îi caută-n străfund
de fântâni și eleșteie
sau de ceruri ce se-ascund.

Zi și noapte, printre scule,
lângă pânză pironit,
cu peneluri nesătule
mușcă zări neconținut.

Prânz și cină dacă n-are
și-n culcuș n-a pogorât,
suspînând peste culoare
n-o-mblânzește cât de cât.

Ba o roagă și-o răsfață,
ba o ceartă cu muștrări,
dar vopseaua lui îngeață
și la rugi și la ocări.

Nici alintul nu-i dă vlagă,
nici ocările puteri...
Chip și zâmbet nu se-ncheagă,
nu vin ochi de nicăieri.

În oftatul și-n pojarul
care-i fură somn și blid
s-a uscat și iconarul,
ca ierarhii de pe zid.

*

Peste râu, la mânăstire,
urcă lin cu pasul mic,
o logodnică subțire
și sfioasă ca un spic.

Vine-n zori și la amiază
cu paner mereu adus,
vine iar, când înserează,
la biserica de sus.

Miere, azimă și lapte
pentru meșterul posac,
care tace, zi și noapte,
lângă scule fără leac.
-De trei ori pe zi, la tine,
trist logodnic, meșter drag,

vin purtând panere pline
și la fel le-ntorc din prag.

Gura ta n-atinge cană,
nici cu mâna blid n-atingi.
Lâng-o umbra de icoană
ca o candelă te stingi.

M-aș topi, dacă mi-ai cere,
în ospățul din paner,
lapte, azimă și miere,
să-ți fiu cină, lângă cer.

Dar el tace. De pe buze
nu-și desprinde un cuvânt.
Peste pensule ursuze
se-nconvoaie și mai frânt.

Și tânjește mai departe,
și vopselele tânjesc
lângă ceața umbrei moarte,
care-așteaptă chip ceresc.

*

Peste râu, la mânăstire,
urcă zilnic pasul mic
de logodnică subțire
și sfioasă ca un spic.

Vine-n zori și la amiază,
cu paner mereu adus,
și când umbrele-nserează
la biserica de sus.

-Meșter trist, ți-aduc zadarnic
darul meu de peste râu,
lapte proaspăt, fagur darnic,
pâine tânără de grâu.

Pleacă vara, fug lăstunii,
și-n biserică, aici,
încă n-ai pus chip minunii,
biet zugrav de mucenici.

Nici un înger nu mai cade
pe culoarea fără spor ?
Din uneltele-ți schiloade
nu mai urcă nici un zbor ?

De-aș putea vâpăi domoale
și dulci umbre să mă fac,

să dau zâmbet pânzei goale
și penelului sărac...

Dar el tace. Nu-și desprinde
de pe buze un cuvânt ;
cu mâini reci și suferinde,
cum sunt mâinile de sfânt.

Și cum tace, ea se frânge,
în genunchi, pe lespezi, jos.
Îi ia mâinile și plânge,
desmierdându-le duios.

Pe mâhnirea lor se lasă
tâmpla caldă, chipul mic
de logodnică sfioasă
și subțire ca un spic.

Și pe mâinile lui slabe,
scrise parcă pe ferești,
cad din ochii ei podoabe
și inele îngerești.

Cad din ochii triști inele
și pe mâinile ce zac,
și pe hârburi de ulcele
cu vopsele fără leac...

Meșterul acum le simte.
Mohorât de săptămâni,
simte plânsul ei fierbinte
pe-nghețatele lui mâini.

Fiecare picătură
parcă-l frige dinadins.
Ah, din nou de el se-ndură
un crâmpei de necuprins.

Azi, din nou, un colț de slavă
are milă de zugrav.
Arde pensula bolnavă,
arde meșterul bolnav.

Ard vopselele-n ulcele,
frământate cu văzduh
și cu lacrimile grele
care cad să le dea duh.

Pânza moartă se deșteaptă,
linii gureșe se-aprind,
sfânta care chip așteaptă
s-a sculat din somn zâmbind.

Din culcușuri se ridică
desmorțitele culori,
cu zvâcniri de rândunică
dintr-un cuib trezit în zori.

Mâna meșterului trează
luminează ca și el.
Orice deget pare-o rază,
când se-atinge de penel.

-Plângi, tu, limpedea mea Oana
și vopseaua prinde chip.
Plângi și, fragedă, icoana
din lumini o înfirip.

Pică lacrimile tale,
iar culorile surâd.
Cine le-a sculat din oale
Ca să calce somnul hâd ?

El lucește ca o spadă
smulsă beznei unei teci.
Ea e freamăt alb de mladă,
în genunchi, pe lespezi reci.

E uimită că el cântă
gingășii de viers fugar...
Dar cum ochii ei se zvântă,
mâna lui se stinge iar.

Fața pânzei se usucă
și culori și umbre mor.
În privirea lui năucă
e un țipăt de cocor.

Deznădejdea îl cuprinde
și el cade din avânt,
cu mâini reci și suferinde,
cum sunt mâinile de sfânt.

Și din nou se-aprind de milă
și de rouă ochii ei ;
în ulcele de argilă
ard și tremură scânteii.

Pe vopselele învinse
pică lacrimi feciorești,
și pe mâinile lui stinse,
scrise parcă pe ferești...

Și din nou, zvâcnind, adie
un suspin de vânt răzleț
prin culorile ce-nvie
deșteptate din îngheț.

Fruntea lui din nou străluce,
gura cântă gingășii,
și, trezit, penelul duce
umbrei moarte linii vii.

-Plângi, și-n mine neprihana
se oglindă ca-ntr-un iaz.
Plângi, tu, limpedea mea Oana,
iar icoana ia obraz.

Plângi, si nu pricep ce vlagă,
ce puteri m-au dezmortit.
Plângi, și pânda stearpă leagă,
ca o creangă, rod sfințit...
Beat, lucrează, cântă, spune.
In genunchi, cum a rămas
ca-ntr-o mare rugăciune,
ea l-ascultă fără glas.

Și, deodată, înțelege
că icoana lacrimi vrea
și că el minuni culege
doar atunci când plânge ea.

*

Zile trec și nopți ca una,
scuturate din mănunchi,
și fecioara plânge-ntruna,
jos pe lespezi, în genunchi.

Tot mai tinere, mai zvelte,
peste plânsul ei tresar
și vopsele și unelte
și mâini dragi de iconar,

Lacrimi și culori se-mbină
și se fac într-un sărut
ochi de dincolo de vină,
chip de dincolo de lut.

Fata plânge, plânsul suie
și, pe lemn cum stă supus,
e obrazul ei și nu e,
parcă-s ochii ei, și nu-s.

Cu cât urcă, mai cerește

fața Sfintei din vopsea,
trupul fetei se-ofileste
supt de pânza care-l bea.

Cu cât meșterul străluce
în tăria lui de-acum,
ea se frânge ca o cruce
povârnită lângă drum...

Par penelurile torțe,
mâinile, fierbinți cățui,
iar el arde, beat de forțe,
sus, în fericirea lui.

Și nu vede, dintre îngerii,
cum, sub plânsul ne-nterupt,
trupul mic e numai frângerii,
tot mai stins și tot mai supt.

*

Peste râu, la mânăstire
nu mai urcă pasul mic
de logodnică subțire
și sfioasă ca un spic.

Nu mai vine la amiază
cu paner mereu adus,
nici când tainele-nserează
la biserica de sus.

Nici n-aduce, de cu noapte,
pentru bunul iconar,
miere, azimă și lapte,
feciorelnicul ei dar.

Ci, departe,-ntr-o colibă,
ochii vesteji de dogori
cu lumini nu mai îmbibă
nici peneluri, nici culori.

De sub cergă, mâna slabă,
cheamă umbrele de ieri.
Gura tot de umbre-ntreabă,
ofilită de zăceri.

Umbre cheamă, taine-ngână
sau își strigă, lângă pat,
maică blândă și bătrână,
toată bocet și oftat.

-Maică bună, du-te-n goană

la biserica de sus,
unde-un meşter pe-o icoană
numai zâmbete a pus.

Spune-i mirelui, în şoaptă,
că mor ochii stinşi de dor,
dar că tot îl mai aşteaptă,
scufundaţi în bezna lor...

Ostenind spre mânăstire,
suie, albă, prin livezi,
pe sub crengi cu patrafire,
o măicuţă de zăpezi.

Vine-n zori, la prânz, la cină,
cu trudit şi jalnic glas,
mai bătrână când suspină,
şi mai albă, ceas de ceas.

-Meştere cu fruntea-n stele,
iconar cu mâini de vis,
să te-aduc dintre vopsele
ochii oarbei m-au trimis.

Ţi-ai sfârşit de mult icoana,
lângă ea de ce mai stai ?
Parcă nu-mi auzi dojana
şi n-ai inimă, nici grai.

Ci el glas lumesc n-aude
şi nu vede chip străin.
Doar icoana ce-i surâde
îl îmbată ca un vin.

Nici o vorbă nu-l îmbie,
nu răspunde nimănui.
Ca-ntr-o dulce, grea, robie,
stă vrăjit de sfânta lui.

-Meştere pierdut de lume,
făcătorule de sfinţi,
ochii oarbei de sub brume
te vor mire; să-i alinţi.

Vino de le-nchide rana,
iconar de lângă rai...
Ţi-ai sfârşit de mult icoana,
lângă ea de ce mai stai ?

Dar el nu mai ţine minte
plânsul ochilor secaţi,
ci de ochii fetei sfinte

se îmbată cu nesaț.

**Nu ascultă, nu răspunde,
și, de vrajă istovit,
parcă vrea să se scufunde
în surâsul zugrăvit...**

**Maica pleacă, maica vine,
pleacă iar cu jalnic pas,
mai bătrână de suspine
și mai albă, ceas de ceas.**

**-Fata mea, la mânăstire
urc zadarnice poteci.
Nu-i acolo nici un mire...
Sunt doar sfinți și lespezi reci.**

*

**Pajiști verzi întind chilimuri
și covoare ca-n povesti,
parcă noi ierusalimuri
cer sosiri împărătești.**

**Toată floarea neculeasă
pe mormântul alb s-a strâns.
Crângi în rochii de mireasa
se cutremură de plâns.**

**Cu suspinele de mână,
toată bocet și lumini,
maică bună și bătrână
rătăcește printre spini.**

**Urcă pân'la mânăstire
și coboară la mormânt
Nu aduce nici un mire
ochilor ce nu mai sunt.**

**Urcă iar, cu trudă multă,
printre spinii nesătui.
Nici un mire n-o ascultă
sus, în fericirea lui.**

**Pașii-abia mai pot s-o poarte
pe poteci cu pietre seci...
El rămâne mai departe
lângă sfinți și lespezi reci.**

*

**-Doamne, din lumești podoabe
ridicași, pe trudă grea,**

**sfinte ziduri basarabe,
limbă vremilor să dea.**

**De la sfeșnic la icoană,
de la strană la triod,
toate sunt, fără prihană,
darul tău de voievod.**

**Și, smerit și preajertfelnic,
daniei de peste veac
i-ai pus cel dintâi jertfelnic
lângă cel dintâi colac.**

**Deci, Măria Ta, se cade
să știi câte sunt și cum :
Iconarul încă șade
în biserică și-acum.**

**De-a sfârșit de mult cu treaba,
nu vrea galbeni, nici arginti,
dar întârzie degeaba
printre candelile și sfinți.**

**De-a pus magilor privire
și arhanghelilor pas,
într-o galeșă uimire,
lângă sfântă a rămas.**

**Când călugării l-alungă,
el se-ntoarce mai aprins.
Neagră patimă și lungă
de icoană l-a cuprins.**

**Vodă zice : Știm icoana,
mult ne miră și pe noi.
Parc-un înger și-a pus pana
pe obrazii calzi și moi.**

**Fruntea-i scrisă –pare-mi-se-
cu penel din alte vieți,
iar surâsu-i smuls, ca-n vise,
ne-nceputei frumuseți.**

**Bietul vostru meșter, poate,
s-a smintit când a crezut
c-a scos el aceste toate
din vopseaua lui de lut.**

**S-a smintit și-n pătimirea
grea de vină și alean,
îndrăgind nemărginirea
unui chip nepământeian...**

**Cu mâhnire se cuvine
pândă aspră de pândar.
Azi, icoana nu mai ține
de-un vremelnic iconar..**

**Ci minunea ei senină
e a rugii celor mulți,
care vin de i se-nchină,
de la Vodă la desculți.**

**Când o spadă de jărat
taie zarea, când un bici.
Cerul negru și sălbatic
varsă ploaie cu bășici.**

**Beznele își fierb ceaunul
sus, pe tunet de potop.
Inc-un fulger, încă unul,
cade-n inimă de plop.**

**Noaptea joacă-n pielea goală
pe lungi strune de țambal.
Din grozav cazan de smoală
iese râul peste mal.**

**Se mai rupe-n cer o grindă
sau în iad câte-un zăgaz.
Străjile se-adună-n tindă
cu sudălmi și cu necaz.**

**Sub puhoaiete zălude,
prin mocirle de nămol,
o nălucă-n straie ude
dă bisericii ocol.**

**Umbra vine pe șuvoaie,
numai ochi adânci și goi,
numai zdrențe lungi de ploaie,
numai umblet de strigoi,**

**Cu bufniri de vânt pătrunde
pe fereastră în altar.
Când în beznă se ascunde,
când pe fulger calcă iar.**

**Pași desculți și uzi coboară
dogorind de-aprins îndemn.
Mâna smulge, ca o ghiară,
Chipul fraged scris pe lemn.**

**-Nimeni nu ne mai desparte,
Sfântă albă, cer deschis.
Raiul vieții fără moarte
pe obrazul tău e scris.**

**Chipul Tainei, smuls din cuie,
lângă inimă l-a pus.
parcă-i Oana lui și nu e ;
parcă-s ochii ei și nu-s.**

**Fuge.Fulgerul l-arată.
-Uite meșterul nebun !
Pânda chiuie mușcată,
pașii lui nu se supun.**

**-Dă-ne meștere, icoana,
unde-alergi, zănatic fur ?
Bălțile, zbârlindu-și blana,
cresc ca haitele-mprejur.**

**Zarile-și trimet, grăbite,
cătred el câte-un hanger.
Bat năpraznic din copite
hergheliile din cer.**

**Mai adânc la piept își strânge
vraja sfintei fără veac.
Ploaia-n drum se face sânge,
sânge bălțile se fac.**

**-Meștere beteag de minte,
dă-ne Sfânta înapoi !...
El o strânge mai fierbinte :
o tulpină amândoi.**

**Mai aproape, mai aproape,
râul spumegă turbări.
Pe dihăanii mari de ape
vin pădurile călări.**

**-Nimeni nu ne mai dezleagă,
Sfântă albă, rai cules.
Ceru-ntreg și lumea-ntreagă
în surâsul tău se țes.**

**Ape lacome și hoațe
cască negrul lor gâtlej.
Cu icoana strânsă-n brațe,
piere meșteru-n vârtej.**

Curgi, lumină, curgi baladă,
și tu, râule senin.
Ziua paște ca o iadă
roua câmpului sorin.

Verde apă de bulboană,
Din adâncuri ce-ai adus ?
Ba e zâmbet, ba icoană,
ba e chip căzut de sus...

Uluți, culeg plutașii
taina galeșului chip.
Mâinile scriu cruci, și pașii
îngenunche pe nisip.

De surâsul blândeii fețe
nu se satură cât vor.
Sorb senina frumusețe
cum ar bea dintr-un izvor.

Văd, și nu pricep de unde
s-o fi fost ivit în dar,
din tăceri de ape-afunde,
taina fără de hotar.

Dar, cucernici în smerire,
duc plutașii chipul sfânt
la domneasca mânăstire,
peste vreme și mormânt.

Și minunea din lumină
se re-ntoarce celor mulți,
gloatei care i se-nchină,
de la Vodă la desculți.

POEZIA LUGIBANEA

BALADA UCENICULUI CU OCHI ALBASTRI

A plecat peste argilă,
suduind cu foc,
biet olar fără noroc,
o frământă-n silă.

Blidele cu cerbi și ciute,
cu lăstuni și flori,
nu mai râd, ca alteori,
prin unghere mute.

Nici vioaiele ulcioare
zvelte-n braț și gât,
nu-l mai bucură, oricât
le-ar stropi cu soare.

-Oale triste și posace,
răsfățate ieri,
tot ce-am scos din mângâieri
țândări azi aș face.

In zadar v-am scris pe fețe
răsărituri dulci,-
nu vă vrea nici târg, nici bâlci,
trista tinerețe.

Mă tot duc cu hârburi goale,
vin tot mai calic,
parc-aș duce-n Carul-Mic,
sus, prin lună, oale.

Supte-s pleoapele nevestii,
plozii supti și ei.
Bate jalea prin bordei
ca un vânt prin trestii.

Așa spune, și, de-o parte,
oalele tresar,
și, ca el, și ele par
necăjite foarte.

-Dragele tătuchii fete,
alt olar străin,
ni s-a pripășit vecin,
cu urzeli șirete.

Rătăcit de nu știu unde,
Spân, limbut și șchiop,
ne bea soarele din plop,
zările rotunde.

Nu atât din lut cuminte
iscă frumuseți,
cât momește târgoveți
fermecând cuvinte.

Are șoapte moi ca lâna,
miere din știubei,
grai cu salbe și cercei,
vorba ca fântâna.

Târgu-ntreg îi râde-n cale

meșterului spân.
Numai eu cu voi rămân,
când peștri de oale.

Zice și, oftând, se pleacă.
Mângâie-o ulcea,
Câte-o oală, ici, coala,
câte-un blid împacă.

Sau le ia de jos, în parte,
pe genunchi nițel,
că-s și ele, ca și el,
necăjite foarte.

*

Pe la ceasul serii,
când, gătiți curat,
vișinii și merii
ies la porți în sat,

pe sub legănare
albă de salcâm,
un drumeț răsare
de pe alt tărâm.

Tânăr ca minunea
crângii pe zăplaz,
'nalt cum e minunea
papurii pe iaz.

Ochii, prinși cu plasa
dintr-un fund de cer,
când sunt ca mătasa,
când de giuvaer.

Vine fără grabă,
doar cu zarea-n sac;
bate la cocioabă
de olar sărac.

-Să nu-mi dai simbrie,
Meștere, nimic;
prispa ta să-mi fie
pat de ucenic.

Iar de-ți sorbi fiertura
Lângă muc de seu,
cu mireasmă gura
mi-oi clăti și eu.

-Mergi, măi, linge stele,
biet încălță-zări,

să frământă ulcele
altor depărtări.

Cruce fă-ți și du-te,
ucenic pribeag,
dintre hârburi slute
și noroc beteag.

Nici un blid de bozii
n-am la cină-acum.
Străvezii mi-s plozii
și muierea fum.

Ochii, prinși cu plasa
dintr-un fund de cer,
când sunt ca mătasa,
când de giuvaer.

-Ba aici mi-e locul,
meștere amar.
Ți-a fugit norocul
la un alt olar.

Iarăși o să vină
de-om trudi în doi
oale de lumină
și ulcele noi.

Ochii lui, obrazul
mai senin i-l fac,
că topesc necazul
de olar sărac.

-Scoate-ți, ucenice,
cușmă și opinci.
Patru guri calice
vom spori la cincii.

Tinda, pat să-ți fie,
luna, strai de în,
stelele simbrie,
soarele, tain.

Râde ucenicul.
Ochii-adânci și buni
parcă-s borangicul
serii cu lăstuni.

Și-atât cer închide
fundul lor de lac,

**că surâd și blide
și olar sărac.**

*

**De sub mâna ce-l supune,
tânăr și zburdând,
lutul prinde chip plăpând,
dulce goliciune.**

**Și cum iese din plămadă
trupul fără strai,
parcă gângurește grai,
parcă vrea să vadă.**

**Sus, pe cântecul tulpinii,
roata joacă și
născoceste gingășii,
rotunjimi și linii.**

**Printre noi făpturi de oale
răsărind, zvâcnesc
ba un umăr fecioresc,
ba o coapsă moale.**

**Ba pe-un fraged șold subțire,
toarta de ulcior
galeș cade și ușor
ca un braț de mire.**

**Colo, ca un sân de fată,
pâlpâie-o ulcea.
Un obraz de blid spre ea
cu sfială cată.**

**Dincolo, o lună plină
a căzut din cer
sau o strachină-n ungher
picură lumină ?**

**Harnic ucenic se pleacă
smălțuind mereu.
În spărturi de curcubeu
huma o îmbracă.**

**Dacă mâinile-o răsfață
și-o desmiardă lung,
ochii lui parc-o străpung,
vrând să-i deie viață.**

**les familii de argilă
de sub mâna lui:
oale mari și mici cu pui,**

blide cu prăsilă.

**Freamătă de ele, cântă
Tindă și cerdac.
Cântă și olar sărac
și bojdeuca sfântă.**

**-Mi-ai făcut aici, băiete,
cântec din bordei,
zâmbet, fiece crâmpei,
fiece scaiete.**

**Tu dai duhul tău țărâni,
inimă îi dai;
porți și-n ochi un colț de rai
și-n minunea mâinii.**

**Tot nu vrei să-mi spui de unde
vii și cine ești ?
Ucenic cu ochi cerești,
taina ta ce-ascunde ?**

**El zâmbește și frământă
sau, pe lutul scris
smălțuiește cerbi de vis
și cocioaba cântă.**

**-Mi-ai sfințit și prag și oale,
ucenic senin.
Prour, la ferești mi-anin
Zâmbetele tale.**

**Soare-s genele muierii,
Târgul larg și bun,
iar tu râzi, cum râde-n prun
creanga primăverii.**

**Tot nu vrei să-mi spui de unde
vii și cine ești ?
Ucenic cu ochi cerești,
taina ta ce-ascunde ?**

**El surâde și frământă.
Oalele cu pui
gânguresc în jurul lui
și bordeiul cântă.**

**Cine-mi lunecă pieziș
la uluci iscoadă ?
Cine-și face din frunziș**

pândă și broboadă ?

**Cine din salcâmi în duzi
șerpuie subțire,
că nici boare nu-l auzi,
nici nu-l simți foșnire ?**

**Spân limbut sub crengi în pârg
umbra și-o desprinde,
ros de ciudă că la târg
oale nu mai vinde.**

**Pe furiș, cu pasul rar
și cu umblet moale,
dă colibei de olar
tâlhărești târcoale.**

**Și pe prispă de bordei
oare ce-mi zărește ?
Oale scrise cu scânteii
Râd copilărește.**

**Blide noi la soare-și scot
rumena lor față,
adunând văzduhul tot
într-un ciob de viață.**

**Și-n mijlocul lor, din plin
frământând plămada,
tânăr ucenic senin
alb cum e zăpada.**

**Ochii par din cer culeși,
taine fără nume;
zâmbetul, ca un cireș,
i-a-nflorit în lume.**

**Licăre sub mâna lui
lutul când l-atinge.
Fulger care e și nu-i
fruntea i-o încinge.**

**Și tot trupul, scufundat
trudei ce-l îndoiaie,
parcă scapără ciudat,
când îi când, prin straie.**

**Verzi sunt buzele de spân,
limba și mai verde;
cu năpârci în gând păgân
printre crengi se pierde.**

Iar în zori, când ori ce stea
fuge sus în slavă,
spânul șchiop cu limba rea
duce-n târg otravă.

-Strâmbi am fost, smintiți am fost,
crunt păcat ne-apasă:
dracul are adăpost
la olar în casă.

Ucenicul nepătruns
ce, răsând, ne-nșală,
fumegă miros ascuns
de pucioasă goală.

L-am pândit printre uluci,
l-am văzut cum scoate,
din dogori și din năluci,
oale blestemate.

Ce stârnește din vâltori
mâna fumegândă
cară târgului în zori,
spurcăciuni să vândă.

Vorbele de spân semeț
zumzăie ca stupii,
prind spinare de mistreț,
se zbârlesc ca lupii.

-Nu-i sfielnic ucenic
cel răsfiert în smoală;
iadul joacă din buric,
pus în orice oală.

Țipă-n blide goliciuni
vii de paparude,
ard și zbârânăie tăuni
în ulcele crude.

Fie blid, fie ulcior,
pângărind, ne-ntină
pâinea sfântului cuptor,
sfântul vin la cină.

Toate parcă-s în răspăr,
numai iadu-n toi e.
S-a legat cu dracul văr
târgul, fără voie.

Vorbele -zăvozi de fier-

scapă din belciuge.
De la vameș la dulgher,
geme târgul, muge.

Vuietul, sculat întreg,
pleacă de la vetre.
Mâinile păduri culeg,
cară munți de pietre.

Fierb țin poartă de olar
gloatele năuce.
Ochi senini în prag răsar,
raiul lor străluce.

Crește negrul vălmășag,
urlă târgoveții.
Bunul ucenic din prag
luminează vieții.

Țândări oalele se fac,
blidele fărâme;
zări și tindă și cerdac
stau să se dărâme.

Pietre vin în joc turbat,
Grindină nebună,
peste tânăr trup se-abat ;
peste blide tună.

Tună pietre, fierb furtuni,
se-ntărâtă gloate.
Mai albaștri, ochii buni
luminează toate.

Sângeră, sub izbituri,
oalele schiloade.
In genunchi, peste spărturi,
umbra albă cade.

Geme câte-un hârb mai mic,
plouă bolovanii.
Ochi senini de ucenic
luminează stranii.

Mor ulcioare de pământ,
zuruie ulcele.
Ucenic cu trupul frânt
arde peste ele.

Și cum sta-n genunchi, pe prag,

cioburilor pază,
câte răni de hârb beteag,
toate scânteiază.

Bolovanii vin duium,
târgul crește-n poartă.
Ochii mari surâd și-acum,
ochii limpezi iartă.

Alte țândări se-nroșesc,
iar din luturi sparte
frunți, obraji și ochi zâmbesc,
luminând prin moarte.

*

Melcii stelelor scot coarne,
forfotind prin foi.
Cărăbuși de aur, goi,
cad prin crini cu goarne.

Vraiștea de sus e toată
freamăt, zumzet, zvon;
la ferești fără oblon
tainele se-arată.

Ca o pară-n cer se coace
veacul necules.
Ies minunile, cum ies
puii din găoace.

Noaptea-i grea de must, și luna
dă și ea în copt.
N-a dormit de nopți vreo opt
meșterul nici una.

Somnu-abia acum prăvale
în adânci fântâni
tâmpla ce-a căzut pe mâni,
omul beat de jale.

Frânt pe scaun, lângă roată,
noaptea-l suge-n gol.
Plânsul tot îi dă ocol,
luna, câteodată.

Pe tulpină, roata moartă
n-a mai pus zvâcniri
rotunjimilor subțiri
de ulcior cu toartă.

N-a mai pus nici șold molatic,
nici grumaz sfios

**lutului zvârlit pe jos,
crâncen și sălbatic.**

**Blide surde, oale ciunge,
hârburi șchioape zac
moarte-ntr-un ungher sărac,
unde stea n-ajunge.**

**Și, deodată, zidul pleacă,
lunecând-napoi.
Cu mireasmă de trifoi
luna toate-îneacă.**

**Dau navală-n casă nucii,
teii buzna dau.
Unde-a fost perete, stau
'nalte trepte lucii.**

**Și pe trepte lin coboară
șovăielnic pas;
ucenic cu chipul tras
intră în cămară.**

**Parcă luna îl aduce,
razele l-aduc.
Vin grădinile buluc
cu tămâie dulce.**

**Fruntea-i picură broboane
roșii de măceș,
ochii par din cer culeși,
fața, din icoane.**

**Uneori roșesc o pată
stropii pe podea,
dar el râde, cum râdea
lumii, altă dată.**

**Razele vorbesc în șoaptă,
cu polen pe guri.
In ungherul cu spărturi
foșnet se deșteaptă.**

**Cioburi pline de sfială
ies din morți adânci:
în genunchi, în cârji, pe brânci,
orice hârb se scoală.**

**Oale ciunge, blide surde,
țândări fel și fel**

merg de-a bușilea spre el,
gata iar să zburde.

Din surâsul lui adie
duh de busuioc:
toate stau, când stă pe loc,
merge, toate-nvie.

Singur meșterul suspină,
dus în vis, afund.
Până-n noaptea lui pătrund
ochii de lumină.

Mâini subțiri se lasă bune
peste somnul greu ;
ochii mari surâd mereu,
glasul dulce spune:

-Meștere cu lungi suspine
ce-ndoieli te storc ?
Vezi, din alte lumi mă-ntorc
ucenic la tine.

Vin așa cum mă ții minte,
ca în ceasul când
pietrele loveau, pe rând,
trupul meu fierbinte.

Coasta mea și-acum dogoare,
dar zâmbesc și cânt.
M-am întors ca să-ți frământ
alte noi ulcioare.

Nu fi trist că sânger încă.
Noaptea am să-ngrop
în argilă câte-un strop
și-n tăcere-adâncă.

Ziua, târgul m-ar ucide,
se răscoală-ntreg,
dacă vede că mă-ncheg
în pământ de blide.

El nu-mi iartă orice feric
din surâs ceresc.
E mai bine să-mblânzesc
lutul pe-ntuneric.

Bunul ucenic cuvântă.
la, domol, de jos,
lut zbârlit și somnoros

și-ndelung frământă.

Când cu mâna îl înfrânge,
când pe roată, sus.
Rar, în negrul trup supus
cade-un strop de sânge.

Tac străfundurile lumii,
un cuvânt nu zic.
Numai blândul ucenic
Dă cutremur humii.

Plămădește noaptea-ntreagă
oale, blide, căni.
Picurii neînchisei răni
zâmbete se-ncheagă.

Și cocioaba iar se-ncarcă
cu făpturi zglobii,
ca albaștrii ochi de vii,
de senine parcă.

Chiar și meșterul ce doarme
râde-n somn stingher,
în bordeiul plin de cer
și gingașe larme.

Zorii fâlfâie prin casă.
Mâini subțiri tresar
și pe frunte de olar
ca un mir se lasă :

-Scoală, meștere, și ia-le.
Arde-le-n cuptor,
mergi și fecioria lor
du-o lumii tale.

Lasă târgul tău să creadă
singur că le faci.
Lumii, dacî vrei s-o-mpaci,
dă-i mormânt să vadă.

Să nu-i spui că vin pe lună,
nici ce-ascund în lut.
Las-o pe mormântul mut,
mărăcini să-mi pună.

Nopti la rând ți-oi fi de-acuma
tainic ucenic.
Pașii par de borangic,

fața lui, ca spuma.

Înc-odată, prin odaie,
ochii zări trimet.
Pașii urcă-ncet, încet,
trepte de văpaie.

Peste oale, căni și blide
scări de foc se-nchid.
Unde trepte-au fost, stă zid,
iarăși vechiul zid e.

Zorii zboară și se joacă
gureși porumbei.
Apoi meșter și bordei
în mărgean îmbracă.

Și, deodată, fiecare
oală de pământ,
lăcrimând de duhul sfânt,
sângeră de soare.

POEZII LEONIDA

BALADA PĂȘRII MĂIESTRE

Printre luciri de cornuri și junghiere,
vâna și el cu prințul prin păduri.
Gorunii-aveau suspine verzi pe guri
și apel , pe buze, giuvaere.

Era-ntr-a patra zi de vânătoare...
Istețe slugi stârneau vânaturi noi
și cerbii-ngenunchiau pe frunze moi
și vulturii se prăvăleau din soare.

Iar el, dibaci și sprinten în săgeată,
tânăr curtean cu chip strălucitor,
când culegea văzduhul frânt din zbor,
când străpungea pădurea-n beregată.

Ușor și zvelt la pânde îndrăsnețe,
Se depărta de ceata de curteni
și ochii lui pareau nepământeni,
scânteietori de zări și tinerețe.

Dar cum fugea după sălbătăciune
Incremeni. Pe crengi cu moale joc
ardea și nu un bulgăre de foc,
scliffea și nu o pasăre minune

Purta aprins, și răsăritu-n pene,
cu scâpărări de aur și otel,
și, liniștit și dulce lângă el,
amurgul stins al umbrei pădurene.

Safire și mărgene și rubine
se răzvrăteau și se-mpăcau în ea,
vrând izbucnirea flăcării să-i dea
și linistea sfințeniei senine.

Un pas și ea zvâcnea pe altă mladă.
Țintea viclean, săgeata dădea gres.
Ba o pierdea prin crengi de arbori deși,
ba, strălucind, ea sta în loc s-o vadă.

În pitulări topea vâpăi domoale,
ca să tâșnească iar din ascunziș
cu fulgere ciudate prin frunziș,
și mai ciudate stingeri de metale.

Iar el, curtean cândva îndemânatic,
o urmărea cu arc neputincios,
cu pas flămând, dar fără de folos,
mai lacom, mai fierbinte, mai sălbatic...

Uitase și tovarășii din ceată,
și prințu-mpresurat de slava lor
și nici, troznind, că-l frige sub picior
nu mai simțea vreo creangă-nsângerată.

Nu mai simtea nici mușchiul vâgăunii,
nici putregaiul ierbii cu bureți,
nici smârcul fiert, nici râpa cu mistreți,
nici gusterii din scorburi sau tăunii.

Și nu vedea nici soarele cum cade
și nici cum suie luna din păduri,
molizii argintându-i în armuri
și apele în țândări reci de spade.

Iar pasărea-l chema să n-o ajungă
și-l tot momea, aici și nicăieri,
din ce în ce mai beat de scânteieri,
ars până-n os de pofta s-o străpungă.

Din ieri în azi, din zori în amurgire
și din amiezi în nopți cu licurici,
călca pe timp, fugea pe clipe mici,
ca pe spărturi și cioburi de potire.

Și, deodată, pasărea zglobie

pe nici o creangă n-a mai tresărit,
nici rumene frânturi de răsărit,
nici verzi crâmpeie dulci de veșnicie.

Pierise fără nume nu știu unde,
pierise fără loc și fără veac,
în miez adânc de taine care tac,
în fundul lumii care nu răspunde.

Zadarnice și umblet lung și trudă
se sfâșiau în sterpe băjbâieli.
Noi muguri tremurau pe crengi sfieli
și-alături omul tremura de ciudă.

Scrâșnea :-Unde-ai ascuns-o tu, pădure ?
Urla : -Unde-ați pitit-o, pietre tari ?
Rupea cu ghiara scoarța pe stejari,
izbea cu pumnii-n cremenele sure.

Smulgea, hain, desişuri de jăratic,
mușca pământ, turba de nenoroc,-
dar pasărea nici veac n-avea, nici loc,
nici nume pe hotarul păduratic...

Târziu, răpus, cu fruntea grea ca fierul,
cu pași aprinși, cu ochi amari și beți,
zvârli, rupând, puținele săgeți
și, hohotind, își lepadă jungerul.

De-acum, numai năluca ei în minte
îl dogora adânc pe sub copaci,
curtean înfrânt, cu umbletul stângaci,
de parc-ar fi călcat pe oseminte.

Se-napoia ursuz și fără pradă,
ca năpădit de fiere și oțet,
și după el venea pădurea-ncet,
cu capu-n piept, pe drumuri de baladă.

Mergea să afle prințul și curtenii
rămași să săgeteze cerbi de rând,
și, cum ofta, necazul , când și când,
cu lacrimi îi sfînțea bătaia genii.

Pe vechi poteci, prin ierbi abia citite,
câta degeaba urme de arcași...
Ci nicăieri părea că n-au fost pași,
nici mâini cândva aprinse pe cuțite.

Se cățara în câte-o tisă înaltă,
striga spre răsărit ori spre apus.

Ci slugi și prinț părea că s-au tot dus
cu vulturii și cerbii laolaltă.

Mai sterp bătea viroagele ascunse,
mai lung chema din vârfuri de goruni.
Ci print și ceată și sălbăticiuni
pieriseră-n adâncuri nepătrunse.

Gândea ca i-a lăsat la o frântură,
la un crâmpei sau așchie de ceas,
și-acum pădurea-ntreagă-avea alt glas
și vântul alte cântece pe gură.

Izvoare noi zvâcneau acum la viață,
șoptind pre limbă nouă noi povești,
și orice luminiș cu ochi cerești
alt grai avea, alt zâmbet, altă față.

Și fiecare piatră altă frunte,
și fiecare brustur alt obraz...
Se oglindea-n băltoace de topaz
și-un chip străin sta-n ele să-l înfrunte.

Un chip tăiat de arșiță și ploaie,
mușcat adânc de vreme și de vânt.
Se pipaia. Uscate mâini de sfânt
îi șovăiau pe zdrențe, nu pe straie.

Din catifele vechi și adamascuri
lăsa în cale fleanduri prin tufani
și din botforii spintecați de ani
tălpile goale-i sângerau pe vreascuri.

Uimit se cerceta prin noi izvoare
și se-ntreba de-i vis sau adevăr...
Ci numai zvon de frunze în răspăr
suna din fund de taine cu zăvoare.

Oftând, ieșea din veacuri pădurețe,
din codrul ce-ngropase-adânc sub chei,
și pasărea cu aripi de scânteii,
și prințul cu alai de tinerețe.

Și cum pornea mai gârbov spre cetate,
tot buchisind ca-ntr-un ceaslov cărări,
sub pașii lui trozneau ba întrebări,
ba cioturi mari de gânduri răschirate.

Iar după el, fugindu-i sub câlcâie
sau fluturându-și zdreanța uneori,

vântul venea cu sânul plin de flori,
punând pe toate smirnă și tămâie.

* *

Calca pe-aceleași ulițe străbune,
dar parcă străbătea un nou tărâm,
cu pași tot mai mirați pe caldarâm,
cu ochi strălucitori de grea minune.

Cetatea era ea și nu, sub soare.
Arcade vechi gemeau de bătrâneți,
dar alte lumi și alte dimineți
râdeau pe fețe albe de fecioare.

Alți negustori vindeau în noi dughene,
se zbenguiau în pulbere alți prunci
și gloate ne-ntâlnite pân-atunci
îl măsurau cu milă pe sub gene.

Ziceau oprind : De unde vii, străine,
și cine ești, sub zdrențe și rupturi ?
El le vorbea de tainice păduri
și de năluci cu aripi de rubine.

li cumpăneau drumeții, a mirare,
și strai, și glas, și ochii prea fierbinți ;
iar el vorbea de-o pasăre și-un prinț
și de-un curtean pierdut la vânătoare...

Spunea cum au plecat de-aici cu torbe
și cum se-ntoarce singur din alai...
Fâșii de soare-i tremurau pe strai
și-i aprindeau și fleandură și vorbe.

Lung îl priveau ori se porneau pe glume :
-Cumplite basme, moșule, ne-ndrugi...
Ce prinț știi tu, ce pasăre, ce slugi ?
Parcă vorbești cu dușii de pe lume...

Rar, câte-un înțelept ieșea din gloată :
Ba, a domnit, cândva, un prinț pe-aici,
dar veacul său s-o fi făcut urzici
și, poate, brusturi slava lui uitată...

-Unchiaș smintit cu mincinoasă fală,
îl dojeneau atuncea, rând pe rând,
de ce ne-nșeli că te-ai pierdut, vânând,
de-un prinț rămas de veacuri umbră goală ?

El surâdea și povestea întruna
și soarele curgea pe zdreanța lui,

iar oamenii dădeau din cap, sătui,
scârbindu-i și buleandra și minciuna...

Plecau drumeții, alți drumeți să vină,
să-și bată joc de umbra de unchieș
cu trupul frânt,cu ochii ne-nteleşii,
scânteietori de-o stranie lumină.

-Mai spune despre pasărea vicleană :
unde-ai pierdut-o, falnice curtean ?
El surâdea nălucii de mărgean
și nu-l durea nici glumă, nici dojană.

Simțea, ciudat, din ce în ce mai bine,
cum pasărea, pierdută ieri în fum,
cu aripi dulci, îi da ocol acum,
asemenea sfințeniei senine.

Zicea, lucind de ce zărea-nainte :
-A fost s-o pierd în codru-ntunecos,
dar azi îmi zboară-n față tot mai jos,
cu aripi tot mai limpezi și mai sfinte...

Râdeau isteți :-Nu minte, e lunatic.
Râdeau și se pierdeau în vălmășag,
lasând în urmă ciotul de moșneag ,
cu raiul lui amar și singuratic.

Și soarele curgea pe el, subțire,
pe zdrențe vechi, pe trupul slăbănog,
și numai ochii-adânci ca un zălog,
frigeau, dogorători de amintire.

* *

Tot mai sătui de basme fără tâlcuri,
îl ocoleau drumeții pe nebun.
Dar fragezi, ca zăpada la Crăciun,
veneau acum copiii, pâlcuri-pâlcuri.

Zburdând și îmbrâncindu-se cu ghionții,
se îmbulzeau în juru-i tot mai mulți,
și-nconjurat de heruvimi desculți
le desmierda pe frunte cărlionții.

Cutreierat de raze și vedenii,
le tot vorbea de codrul cu tăceri,
unde-și lăsase chipul său de ieri
și straietele și prințul și curtenii.

Vrăjiți, îl îndemnau să le mai spună...
și-n cerurile lor copilărești

urca, sublim, pădurea din povești,
izbindu-se cu crengile de lună.

Așa, mult timp, s-au strâns la basm seninii
și fragezii obraji de aurori.
Cei vârstnici doar șopteau ne-ncrezători,
Călcau ursuzi și-aveau priviri ca spinii.

Pe urmă și obraji limpezimii
veniră tot mai rar și mai puțini.
Creșteau înalți copiii pe tulpini,
dar nu mai semănau cu heruvimii...

Treceau posaci, pierzându-se-n grămadă
sau aruncând trufii de înțelepți :
-Uncheș zălud, pe cine mai aștepți ?
În pasărea ta cine să mai creadă ?

N-au mai oprit nici tinerii. Nici unii
nu mai puneau în vorba lui temeii.
Numai moșneagul, dincolo de ei,
strafulgerea de pasărea minunii...

Închidea ochii și-o vedea cum vine.
Nici n-o chema și singură țâșnea.
Abia clipea și-i sta pe umăr, grea :
safire și mărgene și rubine.

Se rușina acuma că plânsese
cândva, când o pierduse printre brazi.
Ce mare, ce aproape era azi,
în raiul lui cu flăcări ne-nțelese.

Ah, îi pierduse zborul în risipă,
ca s-o găsească-alături, fără leat...
Vorbea cu ea pe ulițe, ca beat,
cu mare glas de dincolo de clipă.

Cu mare glas de dincolo de vreme,
de dincolo de oameni și de pași...
Ce-i mai păsa ca-l ocoleau, trufași,
când el zvâcnea întreg de diademe ?

Călca încet grăind minunii sale,
iar oamenii cu suflete de tuci
îl îmbrânceau, pieziș, pe la răscruci
și cu ocări îl vânturau din cale.

Și tot mai des l-întâmpinau sudalme
și pietre se-nălțau în pumni dușmani...
Dar ce-i păsa că-l bat cu bolovani,
când pasărea îi ciugulea din palme ?

**Și-ntr-un amurg ce-și desfoia pânii
pe turnuri vechi de purpură și os,
cei vrednici l-au gonit pe zdrențuros,
cum alungau ciumații și nebunii...**

*** ***

**Zvârlit afar', pe poartă, din cetate,
stătu în loc fărâma de unchieș.
Sorbi mult timp apusul de măceș
și taina-ntâiei stele-nlăcrimate.**

**Porni apoi, în zdreanța lui amară,
cu pașii frânți, cu umerii subțiri,
spre zarea aromind a trandafiri
și-a fagure de miere și de ceară.**

**Domol și șchiopătând prin toți scaieții,
mergea să moară-n marile păduri,
unde-și lăsase torba cu frânturi
și straietele și chipul tinereții.**

**Luna-aromea a cimbru și-a țintaur,
suia din râpi, cădea din nou în văi
și soarele venea să bea vâpâi
din ape, ca un roșu cerb de aur.**

**Prigoria urca din treaptă-n treaptă,
amiaza se-ndulcea în moliciuni
și luna iar creștea din vâgăuni,
aromitoare, albă, înțeleaptă...**

**El însă șchiopăta fără s-ajungă.
Prea slabi îi erau pașii ori prea stinși,
sau prea departe codrii necuprinși
și calea lor prea aspră și prea lungă.**

**Dar nu-i pasa de-avea să-și mai găsească
pădurile aieva sau deloc.
Pe umeri îi sta pasărea de foc,
mai mare, parcă, mai împărătească.**

**El surâdea și șchiopăta-nainte...
Și stelele, ieșind din scorburi mari,
l-împresurau cu zumzet de bondari
și luna-i gălgăia peste veșminte.**

**Iar după el, fugindu-i sub câlcâie
sau fluturându-i zdreanța uneori,
vântul venea cu sânul plin de flori,
punând pe toate smirnă și tămâie.**

POEZIE

BALADA UNUI PLAI DE MUNTE

Pe-o sprânceană de lumină,
lâng-o lacrimă de rai,
verde culme carpatină
rotunjește dulce plai.

Iar în plaiul stânei goale,
lângă strunga fără oi,
crengi cu umeri frânți de jale
se cutremură din foi.

Fluier vechi nu mai îndrugă,
nu mai latră câini pândari.
Singuri munții duc în glugă
carpatine neguri mari.

Nu mai zburdă-n târlă iezii,
nici plăpânzii miei priori,
doar pe cearcănul amiezii
urcă ulii rotitori.

Ulii suie, frunza sună,
iar în iarbă-ntins amar
ba e somn, ba rugăciune,
tânăr leș de pecurar.

A rămas dormind pe-o rână,
în culcuș de voievod,
pe-un crâmpei de rai cu stână
unde brazii plâng prohod.

A rămas zâmbind -nainte,
ca un cneaz pe pat de flori,
parcă un cuțit fierbinte
l-a străpuns de două ori.

Și cum zace tinerețe
de cioban în fraged plai,
jalea crângii pădurețe
suna moale, ca un grai :

-Nu mă plânge, maică bună,
nici tu , câine credincios,
că de nuntă frunza sună
din bătrân caval de os.

Că m-a dus rădvan de nuntă

tras de șase cerbi subțiri,
mire nalt sub stea căruntă,
cum pe lume nu sunt miri.

Mire-n straie de mătasă
și nuntași cu flori pe frunți.
Măi, și nu e-n plai mireasă
ca mireasa verzii nunți.

Păr adânc și trup suleget
și ochi triști cum alții nu-s...
Și mi-a pus inel în deget
și- n inel noști lungi mi-a pus.

Și la sfânta cununie
munții falnici ne-au fost nuni.
Scoborând din veșnicie,
ne-au dat vulturii cununi.

Și tulpină de tulpină,
ne-au dus brazii în alai
pe-o sprinceană de lumină,
lângă-o lacrimă de rai .

* *

Maica-n sarică de lână
suie cremenea pe brână,
printre stânci cu fierăstraie,
în opinci de vâlvătaie,
printre jnepi zbârliți de cuie,
pe grozava cărăruie.

Și cum plânge și se roagă,
plâng și apele-n zănoagă.
Și cum urcă tângile,
plâng cu ea și stâncile,
plâng și brazii plaiului
lângă poarta raiului,
plâng și ulii cerului
cu maica oierului.

-Apelor, cerești mirese,
mire cine mi-l culese ?
Munților cu patrafire,
cununarăți jalnic mire...
Brazilor, nuntași de frunte,
sânge-i plaiul nunții crunte.
Uliilor, nuni sălbatici,
sânge-s munții păduratici.

Apa geme și se-ascunde,

piatra plânge, nu răspunde.
Brazilii nu foşnesc răspuns,
ulii pier în nepătruns....

Jalea maicii, neagră apă,
n-are ţărmuri s-o încapă.
N-are zarişti s-o cuprindă
câte lumi de foc colindă.
Păru-şi smulge-n vaiete,
cremene,-nconvoaie-te,
codrule, jeleşte-te,
rupe-te din creştete.

-Fătul maicii, verde mladă,
cneaz pe-o turmă de zăpadă,
voievod pe nouă sute
de bârsane şi cornute,
faţa ta de pecurar
lapte dulce din şiştar ;
noaptea cu mirezme-ncete
s-a oprit la tine-n plete ;
corbul, scuturând din pene,
ţi-a trecut peste sprâncene ;
plaiurile ierbilor
ţi-au dat ochii cerbilor
şi-un luceafăr vornicel
ţi-a tras trupul prin inel,
fătul maicii, dulce,
primăvară dulce...

Plânsul maicii pietre moaie,
scoală scorburi şi puhoaie,
umple vâgăunile,
zgâlţâie furtunile.
Ar smuci din temelie
lumile, să nu mai fie,
ar surpa ţăriile,
ar seca veciile,,,

-Primăvară dulce,
fătul maicii dulce...
Cine ţi-a-nroşit cununa
vază-ţi lacrimile-ntruna.
Cine mi te-a rupt din rod
vază-ţi chipul peste tot.
Cui ţi frânse dimineaţa
ochii tăi să-i frigă faţa.
Cui ţi-a stins luna din fag,
chipul tău să-i plângă-n prag,
ochii tăi să i se-aprindă
ca luceferii în tindă,
ca vârful cuţitelor,

ca dogoarea plitelor

Să-l tot frigă, să-l tot ardă,
și pe brațe ce-l dezmiardă.
și-n străfund de blid la cină,
și-n culcuș de vizuină,
sclipitori ca stelele,
limpezi ca inelele,
aprigi ca prăselele...

Maica-și smulge păr și straie,
brazi și paltini se despoaie.
Maica geme și se zbate,
munții se târasc pe coate
și se frânge cremenea
crengilor asemenea.

Și cum geme orice trunchi
cade soarele-n genunchi,,
ulii-ncep să scapete,
apele să șchioapete
și-n văzduh ai spune că
vămile se-ntunecă.

* *

Colo-n margini de coștile,
într-un fund de făgădău,
cine-mi bea de zece zile
vijelie de trascău ?

Cine-mi bea turbat din oală
iad năpraznic fără leac
și privirile nu-și scoală
din venin de basamac ?

-Dă-mi prăștină să mă scurme,
dă-mi, hangiță, vâlvătăi;
banii de pe două turme
sunt cu zimți cu tot ai tăi.

Fruntea-i arde, grea de cute,
sub căciula cu țugui.
Pe mușcate buze slute
sângerează vorba lui.

-la-mi, hangiță, oi și pungă,
că somn pleoapele nu-mi au.
Dă-mi rachiu să mă străpungă,
adu-mi trăsnete să beau.

Lung hangița îl măsoară:
cine-i baciul venetic ?
Din lăute, ca să-l doară,
baragladinile-i zic.

Iar străinul singuratic
din ungherul fumuriu
își scufundă mai sălbatic
ochii vineți în rachiu.

Dar trascăul gol nu-i spală
cruntul inimii prăpăd,
când, aprinși pe fund de oală,
doi ochi mari de mort îl văd.

Frânți pe dible viscolite,
faraonii nu mai tac
din arcușuri cu ispite
și din strune dulci de drag.

Dar nu-l mângâie nici struna,
nici pe-arcuș nu dă un ort,
când, amar ca mătrăguna,
îl privește chip de mort.

-N-ai rachiuri tu, hangiță,
în tot beciul cu gârlici,
câtă strașnică arșiță
mă răscoace în urzici.

Și nici voi n-aveți furtună,
bieți cioroi, pe scripci de foc,
câtă pacoste se-adună
sub o cușmă și-un cojoc...

Înc-o dată, omu-nșfacă
oala crancenă și bea.
Șuierând sudalmă seacă,
Zvârle punga pe tejghea.

Și dă buzna-apoi să piară
stins în noaptea cu năluci,
lingând bezna ca o fiară,
pe fierbinți poteci de tuci...

* *

La pârdaInca muiere
o fi dulce noaptea-n spic,
când alintul curge miere
și-mbierea borangic,
la pârdaInca muiere

cu opaiț slab și mic.

In culcuș cu levănțică
or fi vrăji care se-ascund,
când e sânul rândunică,
nufăr –umărul rotund ;
în culcuș de levănțică
alb și moale și afund.

Dar dulceața mângâierii
e pârjol din iad trimis,
când și-n brațele muierii
frig doi ochi de om ucis,
în dulceața mângâierii
până dincolo de vis.

Și culcușul cu omături
e cuptor din iad adus,
când și-n brațele de-alături
plânge-un chip de om răpus,
în culcușul cu omături
plin de țepi cu vârful-n sus...

-Fă muier, fă dogoare,
patul rug mi l-ai făcut.
Vrea-ți-aș brațele izvoare,
iezer fiece sărut.
Fă muier, fă dogoare,
fă-te rouă-n așternut.

Fă-te iaz și fă-te ploaie,
să mă stingi și să mă-neci
cu alint de reci șuvoaie,
cu desfăt de pâcle reci.
Fă muier, fă-te ploaie,
stinge-mi pacostea pe veci...

Sânii, brațele,-așternutul
parcă mai cumplit se-ncing.
Nici culcușul, nici sărutul
smoala-n clocote nu-i sting.
Sânii, brațele, -așternutul
Se fac flăcări când l-ating.

Și, scrâșnind ocară crudă,
omul scuipe printre dinți.
Smulge ușa, ars de trudă,
cu smintite mâini fierbinți
și scrâșnind ocară crudă,
fuge-n beznă, scos din minți...

**-Blid nemernic, blid drăcesc,
iarăși în fiertură
cei doi ochi de foc lucesc :
sclipăt de custură.**

**Și de-nmoi un dumaticat,
parcă-l moi în sânge.
Arde-n lingură-ncleștat
chipul care plânge...**

**Izbind strachina de zid,
omul scuiță-n tină :
-Vijelia ta de blid,
duhul tău de cină !**

**Tindo, și pe pragul tău
cei doi ochi se-arată.
Cu barosul, pe ilău,
i-aș trăzni o dată.**

**I-aș crăpa ca pe păstăi,
i-aș sufla cenușă...
Legea ta și morții tăi,
chip ce-mi plângi pe ușă !**

**Omul suduie buimac
de sudoare learcă.
Cei doi ochi mai mari se fac,
mai adânci sunt parcă.**

**-Luno, chip de om răpus,
cobeo ticăloasă,
tot bocești pe sură, sus,
face-te-ai pucioasă.**

**Și voi stele cu săgeți,
târfelor spurcate,
ochi de om ucis păreți,
stinge-v-aș pe toate...**

**Desmățat , cu capul gol,
omul iar pornește
prin amarnicul pârjol,
prin năpraznic clește.**

**Huhurezii din copaci
toți în el se mută.
Ba dihuri, ba vârcolci
rup din carnea-i slută.**

Pumnii lui ar sparge stânci,

trupul lui s-ar trage,
sfâșiindu-se pe brânci,
prin adânci bârloage.

S-ar târî prin vizuini
sau pe fund de tăuri.
Și-ar scobi sub rădăcini,
ca sobolii, găuri.

-leși, măi ursule, afar',
dă-mi bârlogul mie...
Cei doi ochi din nou răsar,
tot mai mari învie.

-Veverițo, dă-mi tu leac
scorbura-ți adâncă.
Cei doi ochi mai limpezi tac,
mai aproape încă.

-Du-mă, cârtițo, în lut,
lutul să m-ascundă.
Cei doi ochi mai mult s-ascut,
Fără să răspundă.

Șerpil fug din bălării,
pier din drum bursucii...
Pretutindeni ochii vii
ard mai mari, mai lucii.

* *

Pe-o sprânceană de lumină,
verde culme carpatină
rotunjește dulce plai
lâng-o lacrimă de rai.
Apele, cerești mirese,
vâl de nuntă tot și-ar țese.

Brazii, în odăjdii stranii,
tot mai bat cerești mătani.
Munții tot mai ung cu mir
veșnicia de safir
și-n văzduh, cât vezi,
ulii tot mai sparg amiezi.

-Strungă rea, fără mioarce,
ce părjol în plai mă-ntoarce ?
Chip grozav, ce-ntruna plângi,
tu mă chemi și tu m-alungi.
Ochi fierbinți, de nesupus,
parcă-n bice m-ați adus...

Strunga tace, chipul tace,

cei doi ochi mai mari s-ar face,
vârfuri lungi de lăncii
peste munții Vrâncii.
Sângeră opinca spartă,
Gâfâitu-i smoală fiartă,
Zdrențe-s bundă și cămașă,
Numai geamătul se-ngroașă.

Și cum vântul bate-n dungă,
tot smintește-o creangă ciungă,
și cum creanga se tot pleacă,
ștreangu-i gros și frunza-i seacă.

-Munților, zăvozi cu lațe,
chip ucis îmi plânge-n brațe...
Munții-n taina lor cerească
nu se-ntorc,să nu privească.

-Brazilor, frigări haine,
chip răpus se-mpământă-n mine...
Brazilii fug în rai grămadă,
Nu se-ntorc, ca să nu vadă.

-Uliilor, gheare scoase,
cei doi ochi mă frig în oase...
Ulii intra-n soare, sus,
să n-audă ce le-a spus.

-Creangă de deasupra lumii,
ia-mi grozavii ochi și du-mi-i...
Creanga scârțâie cu ciudă,
munții nu se-ntorc s-audă.
Ștreangul tremură și el,
brazilii nu privesc defel.

Numai ulii, gemenii,
trec deasupra cremenii.
Numai ulii veacului
deasupra copacului.
Numai ei cu ciocurile
smulg din slavă focurile.
Când se fac ca aurul
peste tot coclaurul,
când se-aprind ca spadele
peste toate zadele,
când ca vâlvătăile
peste toate văile...

NOȚI DE IARNĂ

BALADA UNEI NOȚI DE IARNĂ

Crivățul

Dă șfichiuri, nemernică slugă,
dă bici, ticălos vizitiu;
nu știu telegarii să fugă
cât crivăț în mine eu știu.

Ah, sania-ntoarce-o mai iute;
întoarce, buzat faraon.
O grea presimțire se-ascute,
mă-mpunge, turbat scorpion.

Din șubă, urlându-și sudalma,
mugește cumplitul boier.
Zăpezile-aleargă de-a valma
și noaptea-i tăiș de hanger.

-Stăpâne, nu știu ce te-apasă,
de ce să pornim îndărăt ?
Plecarăm spre târg, nu spre casă,
și-i vifor și ger și omăt.

-Întoarce, nemernică slugă,
da bici, vizitiu ticălos.
Neliniști se-abat să mă sugă,
cuțite m-ajung pân'la os.

Pun trebilor mele obloane,
las dracilor târgul plocon.
Mă-ntorc la conac, măi țigane,
zorește, buzat faraon,

Din șubă, tunându-și cuvântul,
mugește cumplitul boier.
Vifornița mușcă pământul,
câtea cu măsele de fier.

-Nu știu ce te roade, stăpâne,
întorc spre conac, cum mi-ai spus ;
troienele-s tot mai păgâne
și vântul ne umflă pe sus.

-Zorește, nemernică slugă,
dă bici, ticălos vizitiu.
Un glas de venin tot mi-ndrugă
la curte mai iute să fiu.

Ard poate conac și hambare
și grajduri, buzat faraon ?
Țigane, dă bice mai tare,
sub coastă simt strașnic piron...

Din șubă, zbuclind ca o lavă,
mugește cumplitul boier.
Cad bicele-n noaptea grozavă,
nămeții au umerii-n cer.

-Stăpâne, nu-ți ard nici pătule,
nici grajduri, nici șuri, nici conac.
Doar viforul tot nesățul e
și drumul e lung cât un veac.

-Ascultă, nemernică slugă,
auzi, vizitiu ticălos :
de nu-mi arde-n noaptea cu glugă
conacul de sus până jos,

vreo haită de lupi, după pradă,
în curte intrând fără zvon,
îmi sfârtecă tot, și cireadă
și turmă, buzat faraon.

Din șubă, scrâșnind parcă lame,
mugește cumplitul boier.
Sălbatici, cu țurțuri în coame,
lucesc armăsarii de ger.

-Nu-ți sfâșie haita, stăpâne,
nici vite, nici turma de oi.
Vreo poștă de drum mai rămâne
și-om fi la conac înapoi.

-Nu-i haită, nemernică slugă,
nu-s lupi, ticălos vizitiu ;
dar dulce, cu ochi ca o rugă,
muirea acasă mi-o știu.

E fragedă cum e omătul
și-i albă, buzat faraon,
și-i tânăr și-nalt logofătul
și pare la față cocon.

Din subă, strângându-și sâneața,
mugește, cumplitul boier.
li joacă pe toată mustața
Spărturi de ciudat giuvaer.

-Stăpâne, pricep ce-ai sub coastă,
ce crivăț te mână-ndărăt :
subtire și albă nevastă
și tânăr și-nalt logofăt...

Icoana tresare în colț
și candela pâlpâie moale.
-Scufundă-mă-n brațele tale,
ca iazul albastrele bolți.

Ți-s slugă la curte, dar ți-s
mai rob mătăsoaselor gene...
Lumina mea, ninge-mă-alene
cu marea ta floare de vis.

Afar' gem zăpezile. Zac
sub ele păduri și pământuri.
Uitat între noapte și vânturi,
se leagănă tainic iatac.

Icoana din colțul de rai
și candela pâlpâie moale.
-Vrei apele iazului ? la-le .
Vrei fagurii stupului ? la-i.

Tu nu-mi ești nici rob, nici argat,
ci eu mă plec, treaptă înfrântă.
Sunt, dragoste, creanga ta sfântă,
culege-mi tot rodul bogat.

La geam vântul latră pieziș
și-și scutură albele lațe.
Le tremură dragostea-n brațe
cum tremură ciuta-n frunziș.

Icoana suspină zvâcnind
și candela pâlpâie moale.
-Hulubi îți sunt tainele goale,
dar zborul în mâini li-l cuprind.

Și umerii tăi par lăstuni
ce sus în văzduhul meu joacă.
Și dragostea noastră-i bărdacă
din care mă-mbăt cu minuni...

Uitat între veac și zăpezi,
iatacul în noapte se zbate.
Pe gurile lor vinovate
alintul aprinde amiezi.

Icoana troznește durut
și candela pâlpâie moale.
-Iubite, păcatul pocal e,
pe care-l sfințim c-un sărut.

-Iubito, păcatul e crunt,

dar boabele lui tãmâioasã ;
stãpãnu-i departe de casã
și buzele lacome sunt.

Pe zid țese umbra covor,
pe geam gheața coase cu acul.
Doar ei lumineazã iatacul
cu ochii și brațele lor.

Icoana se crãpã-n ungher,
se stinge și candela moale.

POEZIA LUGĂRIANĂ

BALADA CETĂȚII FĂRĂ ICOANE

Din Urali spre Soare-Apune,
cum veneau încinși cu piei,
parcã fumega din ei
duhnet de sălbăticiune.

Blestemata Miazãnoapte
se zbârlea pe-obrajii sluți,
și pe cai mărunți și iuți –
foamea stepelor rãSCOapte.

Viclenii rãsãritene
ascuțeau ca un tãiș
gândul galben și pieziș
în ochi mici fără sprâncene.

Toată arșița din puste
și tot crivățul turbat.
Numai ciumã și bubat,
numai viscol de lãcuste.

Bãlți de moarte sub copite,
scãri de leșuri sub hanger,
ciurde-mpiedecate-n fier,
robii țării cotropite.

Geamãtul cetății slabe
sub prãpãd și sub măcel.
Evul mormãi și el
Ca un urs supus pe labe.

In biserici și-n altare
caii ronțãiau ovãz –
cãtã cruce-a stat în vãz
zãcea țândãri sub picioare;

cât Arhanghel în icoană
luminând pe-un zid bătrân –
pradă ghearei de păgân,
pentru flăcara dușmană ;

câtă Precistă-n vopsele,
câtă candelă-n ungher,
se făcea spărturi de cer,
sfârâmat argint de stele.

Chipul Domnului pe uliți,
dus în urlet și ocări,
încă surâdea iertări,
sfâșiat în vârf de suliți.

Și cum tot gonea prigoana
prin cetate, pe sub bolți,
crucea nu-și găsea vreun colț,
vatra nu-și păstra icoana.

Temători de buturugă
și de gâde fără greș
prunc, muiere sau unchieș
nu-ndrăzneau să-nchine rugă.

Numai temnițele pline
din cetatea fără rugi,
fremătau sub chei, sub drugi,
ca un zumzet de albine.

Jos, în beznele cu gratii,
ruga se făcea suspin,
iar suspinul –frunți de crin,
cătred poarta Prea Curatei.

In zadar puneau la ușe
lanț și lacăt robilor –
plânsul nu avea zăvor,
ruga nu știa cătușe.

Dar afar', cetatea –nfrântă,
fără clopote și sfinți,
nu știa că-n nopți fierbinți
robii temnițelor cântă.

Și-au trecut peste cetate
-bivoli sforăind pe nări-
ani cu sânge pe spinări
și în coarne cu păcate.

Părea ziua săptămână,
luna an și anul veac...

**molimile fără leac
duceau foametea de mână.**

**Prin clopotnițe-n ruină
bufnițe și lilieci.
Mocneau inimile-n teci,
săbii roase de rugină.**

**Tot mai copleșiți creștinii
și stăpânii tot mai crunți.
Tot mai silnice pe frunți
și osânde de și spinii.**

**Se gătea de drum lăstunul
pe-un cer dulce de gustar.
Târgoveți cu pas amar
nu-și zâmbeau din mers nici unul.**

**Uliți vechi, medievale,
îi vedeau urcând încet.
Un burete de oțet –
gândul îmbibat de jale.**

**Era ceas de dimineață
de smarald și de mărgean.
Și deodată, într-un geam,
dimineața prinde față.**

**Nimeni nu băgă de seama
cum, din aur și topaz,
raza se făcea obraz,
limpezimile –maramă.**

**Cerul deveni privire
și lumina chip duios –
Maica Domnului Hristos
pe tulpina ei subțire.**

**În fereastra sclipitoare –
chipul Precistei bălai,
rupt din fulgere de rai
și din viscole de soare.**

**Și cum strălucea Fecioara,
nezărită la-nceput,
ochii ei din geamul mut
luminară ulicioara.**

**Două tinere drumețe
îi văzură chipul sfânt ;
și-ntr-un țipăt lung s-au frânt**

cu minunea ei pe fețe.

In metanie –amândouă-
păreau creangă de cais,
legănându-se ca-n vis
de prea multă floare nouă.

Se-nclinau în rugăciune
țânci, bătrâni, bărbați, femei.
Ulița sorbea scânteii
din fereastra cu minune.

De mulți ani icoana spartă
nu lucise pe pereți.
Ca din somnul altei vieți
se scula cetatea moartă.

Deșteptați ca din morminte,
toți nevolnicii de ieri
înviau în genuncheri
strălucirii Maicii Sfinte.

Se-mbulzea cetatea toată
ca să-nchine fruntea-n praf.
Parcă foșnet de seraf
plutea moale peste gloată.

Pândeale de pe creneluri –
semn și tulnic de furtuni.
Alelei ! Creștini nebuni,
ștreang v-așteaptă și măceluri.

Cnuturi de smintită hoardă
peste rugile din drum.
Caste flăcări fără fum
taina nu-nceta să ardă.

Geamul spintecat de pietre –
pulbere și licurici.
Cetele-n genunchi sub bici
nu urniră către vetre.

Beți de slavă și mistere
ochii lor priviră-n sus.
Maica Domnului Iisus
sta pe-un zid de giuvaere.

Scânteia în zid granitul,
ardea piatra de bazalt.
Era fruntea-azur înalt,
era zâmbet infinitul.

Strigăt sfânt de adorare.
Urlet de păgân blestem.
Steaua de la Betleem
ziua fâlfâia pe zare.

Gloata tot bătea metanii
când în zid băteau berbeci ;
sub divinul chip de veci
sângerară bolovanii.

Murul se surpa cu vaier,
spart în chiotul barbar.
Ochi smeriți cătară iar :
Maica fulgera în aer.

Peste freamătul mulțimii,
într-un cearcăn de safir,
Ea lucea ca un potir
și zâmbea ca heruvimii.

Peste haita ticăloasă,
spumegând uimită-n loc,
Ea-ndulcea cerescul foc
pe-un obraz de chiparoasă.

POEZIA LUMINII

INTOARCEREA DIN CRUCIADĂ

Trist sună cornul stinsei cruciade,
iar noi, betegi și jalnici seniori,
ne-mpleticim în platoșe schiloade
sub vechi armuri, cârpite strâmb cu sfori ;
baroni și prinți ce-au fulgerat în spade
Ierusalimul altor aurori . . .

Cu trupul plin de răni ce se usucă,
amar și greu ne clătinăm în fier.
Câți au murit ? Și câți mai pot s-aducă
o țandără de chivără de cer ?
...pe-o umbră de mârtoagă , o nălucă ;
...pe-un ciob de scut, un ciot de cavaler !

-Când am plecat demult ân Cruciadă,
- mai știi Bertrand ? - eram numai lumini ;
tot burgul sta pe ziduri să ne vadă,
ne troienea cu roze și cu crini,
iar noi, pe armăsarii de zăpadă,
treceam printre vasali și palatini.

Cetatea scânteia în mii de fețe,
ne așternea covor de borangic
sub strălucirea zalelor semețe .
-Îți mai aduci aminte, Alberic ?-
cu fruntea-n cer, cu spada-n tinerețe,
încovoiam vecia ca pe-un spic ! . . .

Iar soarele bătea medalioane
pe scuturi și pe platoșe -minuni-.
Mulțimile vuiiau, iar din balcoane
madonele cu mâini de rugăciuni
ne surâdeau prin lacrimi, ca-n icoane,
și ne-aruncau în sulite cununi . . .

Acum ne-napoiem : o hâdă ceată,
pe piept cu câte-o urmă de blazon ;
cu coiful spart, cu fața sfâșiată,
sub zdreanța unui rest de gonfalon,
strigoi de cruciați ce altădată
au strălucit în zale de baron.

Acum povara-ntoarcerii ne frânge . . .
Pe cai ologi, sub zale care curg,
convoiul de fantome parcă plânge,
scurgându-se spre vechiul nostru burg,
pe când nebiruit și plin de sânge
Ierusalimul scapără-n amurg.

O clipă numai porțile de-aramă,
-sub care n-a fost dat să biruim-
se fac de foc și-n urmă se destramă,
topindu-se sub cerul lor sublim . . .
Și tot mai jalnic cornul trist ne cheamă
tot mai departe de Ierusalim . . .

-Gotfrid, Gotfrid, de ce ne înspăimântă
o rană-n piept și-un hârb de scut beteag,
când încă-n noi Ierusalimul cântă
și mai purtăm prăjina unui steag
și când noblețea-ntreagă-i neînfrântă
în sângele rămas pe zale chiag ?

Iar dac-a fost armura să se spargă,
De ce suspini, nevolnic scutier ?
Adună-mi trupu-n platoșa prea largă,
din spada mea dă-mi ciotul de mâner
și fă-mi pentru întoarcere o targă
din crengi cerești și verzi de palmier !

Presară-mi-o cu crini și roze toată,
de dulcea lor mireazmă să mp-mbăt
ca-n burgul fermecat de altădată,

când ne-ngropau sub floare de omăt ;
și-așa întins pe targa-nmiresmată
purtați-mă spre țară îndărăt.

Azi, sfârtecați sub platoșe schiloade,
ne clătinăm în zdrențe prin furtuni,
dar mâine-n burgul nostru cu arcade
madonele cu mâini de rugăciuni,
zâmbind în cinstea altor cruciade,
ne-or împleti mai fragede cununi.

Iar cei care-au căzut pe metereze,
în piept cu-acele crunte sfâșieri,
o veșnicie n-or să sângereze.
Cândva uita-vor marile dureri
și brațele s-or ridica mai treze ,
sfințite-n mirul rănilor de ieri.

Iar mâine burgu-ntreg o să se scoale
în cântece de calfe și fierari ;
săltând, vor dăntui pe nicovale
săbii mai lungi și platoșe mai tari,
în focuri se vor făuri noi zale
și noi potcoave pentru armăsari.

POEZIA NOASTRĂ

ASA TI-AU FRÂNT GRUMAZUL, CU ODGON

de Ion Tolescu

Asa ti-au frânt grumazul, cu odgon,
Cu ritual iudaic si mason...
Si peste tine sapte tone-au pus,
Să nu te fure, au spus, ca pe Isus...

De-atunci la noi cu fiecă mormânt
Se'naltă muntii fremătând,
Si creste pruncul legănat la sân
Ca frunza'n creanga codrului bătrân...

Ca freamătul pădurilor adânci
Inima ta se'naltă'n noi de-atunci...
Că'n piepturile noastre bate

Lumina mortii tale'ngemănate
Cu busuiocul sfânt de la icoane
Mireasma jertfei tale, Căpitane!

CÂNTEC DE LEAGĂN

Nani, nani, copil drag,
Căținel adormi cu mama,
Crească-ti pumnul, trunchi de fag,
Pieptul tare ca arama.

Nani, nani, drag copil,
Vrere-asi mai să-ti dau cuvânt
De tătână-tău cum mi-l
Cetluiră la pământ.

Nani, nani, 'n răpejune
Trecă-ti anii'n zbor cu stolul,
Să crești mare, să-ti pot spune
Unde-i stă'ngropat pistolul.

(Din volumul "Pădurea dela Tâncăbesti-
Cântec martirial", Atelierele Grafice "Marsiega",
Madrid, 1977)

CĂ TU ESTI CĂPITANUL !

(Ion I. Mota)

Lui Corneliu Zelea Codreanu

Că eu mă duc în Spania departe
Să duc vlăstar din crezurile-ti verzi.
Că eu mă duc -Corneliu, azi la moarte
Mâhnit nu fii că fratele ti-l pierzi...

Mâhnit nu fii; că tu esti Căpitanul!
Sub spicul jertfei mele-ai ogorul!
Si de creștură holdele si lanul,
Din grâul tău eu sunt semănătorul...

Ci doar aprinde undelemnu 'n candeli
Din legământul meu de fier si sânge,
Cum păzitor, din suflet de Arhanghel,
A luminat în pieptul meu un înger...

O jertfă care nu ne mai desparte...
Si mărturie-o pun lângă Iisus!
Că eu mă duc, Corneliu, azi la moarte,
Voi coborî cu moartea ta de sus.

O, TRUP SVÂCNIND ÎN STREANG, STRĂPUNS DE GLOANTE

Căpitanului

O trup svâcnind în streang, străpuns de gloante
Pe care preoti slujba n'au citit.
Pe-aici s'au stins mucenicesti sperante
Ce n'au ajuns cu ruga la sfârșit...
Ci, "tatăl nostru care esti în ceruri"...
Pădure, tu la capul lor le-ai spus

Când ramul tău ti-l sugrumară geruri
Cu chiciura zăpezilor de sus.

Pe-aicea ieri se stinse floarea țării
Si astăzi trup din trupul țării crești
Cu vesnică speranța primăverii,
Pădure, tu, din satul Tâncăbesci
Pe-aicea cot la cot legați cu funii
Urcara Cristii pe Dealul Căpătâni!

De același autor:

- -"Sânziana" (versuri). Editura "Cugetarea", Buc., 1940, 112 pag.
- -"Din crucea pădurii" (versuri). Editura "Carpatii", Traian Popescu, Madrid, 1955, 126 pag.
- -"Arhanghelul Mihail" (versuri). Colectia "DACOROMANIA", Madrid, 1959.
- -"Iconarul" (versuri, cu ilustrații de Petre Sutianu). Editura "Carpatii", Traian Popescu, Madrid, 1962.
- -"Idealul românesc în lumina istoriei" (capitol comemorativ la 25 de ani de la asasinarea lui Corneliu Zelea Codreanu). În volumul: "Corneliu Codreanu, o jertfă în numele Arhanghelului Mihail", Madrid, 1963.
- -"La icoană" (versuri, 13 Ianuarie 1937 - 13 Ianuarie 1967). Colectia "DACOROMANIA", Madrid, 1966, 126 pag. Ilustrațiile: D. Anastase.
- -"Elementele fenomenului legionar - Corneliu Codreanu și etica socială a Omului Nou Crestin". 1965.
- -"Dacoromanismo". Ed. "Consejo Superior de Investigaciones Cientificas", Madrid, 1967.
- -"La Bessarabie et la Bucovine du Nord, terre roumaine". "Le Livre Blanc Roumain". Colectia "DACOROMANIA", Madrid, 1967.
- -"Pădurea de la Tâncăbesci - Cântec Martirial" (versuri), Madrid, 1977, 76 pag.
- -"Din nopți de sânziene" (versuri). Madrid, 1978.

POEMUL LEGIONAR

Ion Barbu

"...Insula de mărgean a liricii barbiene reapare la suprafață, cu strania-i plutire gravă și cu lumina ei îngândurată. Poemul inedit pe care-l publicăm aici, fecundat de inspirația legionară, e o îngenunchiere de imn, elegie și legendă lângă moartea de baladă a unui camarad. Reînnoit, cu vibrantă vigoare și sunet tânăr și larg, poetul Ion Barbu își ridică, astăzi, în proaspăta amiază legionară, verzile lui harfe adânci..."
("FALANGA", 18 Noiembrie 1940)

TINDA, BISERICII DIN JUPÂNEȘTI
(lui Radu Gyr)

Munte-al Muscelului: cetini
Pe spatele pietre crăiesti,
Domnescul râu să-l încetini
La locul numit Jupânesti.

Anii mei tineri, ostateci
Acelor nisipuri si pruni
Feciori se întorc si sălbateci,
Cu scurte nume de huni.

Calul din nou peste cremeni
Spre râu copitele trage-si
Să-înnec târgovetul, asemeni
Ei, Clarei, Ietinei din Arges.

Asa cum apele Doamnei
Prin Ponturi se-adună cu Padul
Ii mân acesti ani: anii toamnei
La Stancu Ion, camaradul.

Ca el, deslegat in cantare
Prin plumbul sutasului beat
Ridic spre avere cântare
Un suflet golas de băiat.

Picioare de capră Satana
Apasă'n platan spre a mă pierde.
Grea însă, ca zaua si stana,
Va trage cămasa mea verde.

POEZIA LEGIONARA

PUȚĂTORII TORTEI

de Vasile Militaru
(dedicată Studentimii Legionare)

Spre voi, azi, purtători ai tortei, durutul suflet mi'l îndrept,
Căci soartă bună pentru țară, doar dela voi am drept s'astept...
In codrul Neamului, - în care s'a 'ntins atâta putregai
Si însusi vântul primăverii n'aduce decât "of" si "vai",

- Azi, numai voi urcati spre soare, -biruitor si verde crâng,-
Si-asi vrea, la pieptul plin de doruri, cu mii de brate să vă strâng!
Copii ai lipsei si-ai durerii, înghesuiti prin vechi mansarde,

Al căror foc nu arde'n vatră, dar sufletul ca smirna arde;

**Flămânzilor, a căror hrană adesea'i un pătrar de pâine,
In voi, -cu spade mari de flăcări,- eu văd Arhanghelii de mâine,
Arhanghelii ce-or pune capăt atâtor suferinti nedrepte
Si'ntregului dezământ ce cântă pe-ale nemerniciei trepte...**

**Sus torta sufletelor voastre, copii cu suflete curate,
Ca să puteti curma tot jaful, să faceti plânsului dreptate!...
Să umpleti ocnele, pe viață, cu-acei nemernici si misei
Ce'nfometează tara toată, ca să se ghiftuiască ei!...**

1937

SUB TRICOLOR

de Vasile Militaru

**Neam Român ce vii din vifor,
Neam ce-ai sângerat din greu,
Dar, cu pieptul tău, dusmanii ti-i-ai biruit mereu;
Neam viteaz care urcat-ai culmea visului tău sfânt,
Dar, desi cu zori pe gene, astăzi gemi ca ieri mai frânt,
- Smulge-ti sufletul din noaptea ce-a'nceptut să te'mpresoare;
Urcă-te pe culmi, spre soare,
Neam cu tara toată flori,
Plină numai de comori;
Strânge-te sub Tricolorul biruintelor străbune:
Pune umăr lângă umăr, suflet lângă suflet pune,
Să te faci năprasnic munte, fără nici o cărârue,
Să nu poată nici o fiară pe-a lui steiuri să se sue,
Ci să cadă fulgerate,
In prăpăstii fără fund,
Toate fiarele spurcate
Ce'n hătisuri ti-s'ascund!...**

**Nu simti tu vrăjmasa haită ce'mprejurul tău se strânge,
Dornică de hoit si sânge?...
Nu-i simti oare răsuflarea?...
Coltii lacomi tu nu-i simti,
Ascutiti ca niste ace si, ca secera, cu zimti?...**

**Tu privesti cu nepăsare cum se luptă ticălosii
Să-ti alunge Tricolorul cu-ale lor otrepe rosii?...
S'ajungi robul unor haite pe-ale tale plaiuri verzi?...
Să-ti pierzi datinile toate, hora, doinele să-ti pierzi?...
De prin sfintele biserici să te lasi cu cnutul scos?...
Clopote să nu mai sune la'nvierea lui Hristos?...**

**O, de mii de ori nemernic ar fi neamul ce sub soare,
S'ar lăsa robit în lantul liftelor cotropitoare,
Fără Dumnezeu si Tară, -
Când, sub focul lui de pară,**

Liftele cu zdrente rosii ar putea oricând să piară!...

**Neamul meu, - în miez de noapte, glas adânc, cu dor fierbinte,
Se ridică pân'la mine, din străbunele morminte;
Sunt Voivozii si plăiesii, buciumasii dela munte,
Sunt arcasii, scutierii cei cu pletele cărunte,
Care, în vremuri vechi, putut-au toate liftele să'nfrunte...**

Oare, tu nu le-azi glasul?...
Geamăt lung e glasul lor
Si ne strigă tuturor:
"Strângeți-vă laolaltă toti, sub sfântul Tricolor!..."
"Bratul tuturor să-l tină!
Bratul tuturor să-l poarte!..."
"Doar sub el e biruintă, - în afara lui, e moarte!..."

Eu ascult si mă cutremur hohotind, cu ochii uzi...
Neamul meu, tu n'azi glasul marilor străbuni?...
N'azi?... Stai năuc si mi-te clatini?...
Nu străbate pân'la tine glasul marilor Musatini
"Descălecători de Tară, păstrători de Neam si datini"?...

Neamul meu, - eu plâng si scriu:
Dacă nu esti mort, ci viu,
- Fă din Tricolor trei flăcări, iar tu, foc măret sub ele,
Suie-ti flăcările sfinte până dincolo de stele,
Ca să nu le mai ajungă hoarda liftelor misele!...

Dacă nu poti face astfel,
Neamul meu, - de mii de ori,
Mai curând să vrei sa mori,
Decât, rob, să vezi de-asupra-ti cârpa steagurilor rosii
Si s'azi cum strănepotii își vor blestema strămosii!...

O PRIMĂVARĂ NOUĂ...

de Vasile Militaru

O primavara noua ni-s'a ivit in tara
Cu raze mangaioase, cu blande adieri,
Sub care Neamul, harnic, cu plugurile-i ara,
Cu noi nadejdi in suflet, ca florile de meri...
O primavara noua, -incepere de Veac,-
Intregul Neam sa-si afle durerilor lui leac...

Au imbracat caisii odajdii de lumina
Si liturghii inalta mireasma lor spre cer...
Adanc plecat pe brazde, plugarii toti se'nchina.
In rugaciunea muncii, cu bratele de fier...
Si'n fundurile slavii, au cine-mi poate spune
Ca ciocarlia insasi nu canta'n rugaciune?...

Eu sorb adanc in ochii-mi, -din primavara verde,-

Icoana muncii sfinte, -cu oameni si cu boi,-
Si gandul meu fugarnic alearga si se pierde
In adancimea vremii, cu veacuri inapoi...
Si vad, ca printr'o ceata, in vremile de-atunci,
Cum vietuiau strabunii cei mari, pe-aceste lunci:

Calcati mereu de hoarde, mereu cu ele'n lupta,-
Lasand ades pe brazde plavanii cu-al lor plug,-
Bajenarind prin codri, mereu cu fata supta,
Cand bieteale caminuri se mistuiau sub rug,
Si cand, intorsi la vetre, cu jalistea pe drum,
Nu mai gaseau in sate decat gramezi de scrum...

Din jertfa lor, acuma se'nalta pacea sfanta,
Sub care graul verde talazueste'n vant,
Si plugurile ara, si ciocarlia canta,
Si iese-atata paine si aur din pamant...
Din sangele lor, brazda ce-o'ntoarce plugul greu
Inalta rasuflarea-i spre viul Dumnezeu!...

Azi, primavara noua ni-s'a ivit in tara,
Cu raze mangaioase, cu blande adieri,
Sub care Neamul, harnic, cu plugurile-i ara,
Cu noi nadejdi in suflet, ca florile de meri...
O primavara noua -incepere de Veac,-
Intregul Neam sa-si afle durerilor lui leac!...

PACEA LUMII

de Vasile Militaru

E stiut de toată lumea
că sub soare si sub stele
animalele pădurii
- pline de veninul urii -
se sfâsie între ele.
Cerbul spune, că'ntr'o vreme,
nu pot sti prin ce mijloc,
reusi precum se spune
să le-adune la un loc.
Ba dorind, cu gânduri bune,
să le mai amestece
a adus printre jivine
si-unele domestice.
Si-adunate astfel, horă,
într'o tainică poiană,
cerbul, nobil în simtire
si cu lacrima în geană,
a luat atunci cuvântul:
-Haideti fratilor, fiti nobili,
de la leu si pân'la oaie
dela lupi până la miel,
să uităm de-acum încolo

pe vecie de războaie,
să lăsăm să se sfâșie
numai oamenii'ntre ei.

Vreti? - le spuse cerbu-atuncea
vreau răspunsul tuturor.
-Da! Răspunseră ferice
animalele în cor.

Si făcură astfel roată
la umbra unui platan;
toti semnară pactul păcii
pe o foaie de lipan.

După ce semnară pactul
pleacă toti spre casa lor,
pe sub bolti de fagi si tei:
ursul cu vreo patru miei,
lupul cu vreo două oi,
un biet sarpe cu'n rătoi,
uliul cu'n cintezoii...

Insă n'au ajuns departe
si din bieteles-animale,
pân' s'apună soarele,
n'a rămas decât blănita,
fulgii si oscioarele.

Cred că tâlcul celor spuse
îl ghicesc popoarele:
Cine face
asa pace,
sigur o să-i steie capul
unde-i stau picioarele.

(Inchisoarea Aiud)

POEZIA LEGĂNĂTORIE

UNDE SÂNT CEI CARE NU MAI SÂNT? *de Nichifor Crainic*

Intrebat-am vântul, călătorul,
Bidiviu pe care-aleargă norul
Către-albastre margini de pământ:
-Unde sânt cei care nu mai sânt?
-Unde sânt cei care nu mai sânt?
Zis-a vântul: Aripile lor
Mă apasă nevăzute'n zbor.

Intrebat-am luminoasa ciocârlie,
Candelă ce leagănă'n tărie
Untdelemnul cântecului sfânt:
-Unde sânt cei care nu mai sânt?
-Unde sânt cei care nu mai sânt?
Zis-a ciocârlia: S'au ascuns
In lumina Celui Nepătruns.
Intrebat-am bufnita cu ochiul sferic,
Oarba care vede'n întuneric
Tainele nespuse de cuvânt:
-Unde sânt cei care nu mai sânt?
-Unde sânt cei care nu mai sânt?
Zis-a bufnita: Când va cădea
Marele'ntuneric, vei vedea.
(Inchisoarea Aiud)

RUGĂCIUNEA DIN AMURG

Mă rog si pentru viii si pentru mortii mei.
Tot una'mi sunt acuma părtaşii si dusmanii,
Cu ei deopotrivă mi-am sfărâmat eu anii,
Si dragostea si vrajba le-am împărțit cu ei.
Pe morti în rugaciunea de seară mi-i culeg.
Acestia sunt ei, Doamne, iar eu printre morminte.
Au fost în ei avânturi si-au fost si pogorăminte.
Putin în fiecare, în toti am fost întreg.
De viforele vietii ei sunt acum deserti,
Dar dragostea, dar vrajba, din toate ce rămâne?
Zdrobita rugăciune la mila Ta, Stăpâne,
Sunt si eu printre mortii rugandu-mă să-i ierti.
Si adunându-mi viii, la mila Ta recurg,
Când crugul alb al zilei pământul încunună:
Tu dă-le, Doamne, dă-le cu toata mâna bună
Târzia'ntelepiciune din tristul meu amurg.
(Inchisoarea Aiud)

CÂNTECUL POTIRULUI

Când holda de seceri tăiată fu gata
Bunicul si tata
Lăsara o chită de spice 'n picioare
Legând-o cucernic cu fir de cicoare;
Iar spicele'n soare sclipeau mătăsos
Să-nchipuie barba lui Domnu Cristos.
Când pâinea-n cuptor semăna cu arama,
Bunica si mama
Scotând-o sfielnic cu semnele Crucii,
Purtau parcă moaste cinstite si lucii
Iar pâinea, dând abur cu dulce miros,
Părea că e fata lui Domnu Cristos.
Si iată potirul la gură te duce,
Iisuse Cristoase, Tu jertfă pe Cruce,

Hrănește-mă carne de sfânt Dumnezeu.
Ca bobul în spice și mustu'n ciorchine
Ești totul în toate și toate prin Tine,
Tu pâinea de-apururi a neamului meu.
Din curpenul vitei ce'nfășură crama,
Bunica și mama
Au rupt un ciorchine, spunându-i povestea:
-Copile, grăiră, broboanele-acestea
Sunt lacrimi de mamă vărsate prinos
La caznele Domnului nostru Cristos!
Apoi, când culesul de struguri fu gata,
Bunicul și tata
În joc de călcăie jucând nestemate,
Ce lasă ca rana siroaie'nspumate,
-Copile, grăiră, e must sângeros
Din inima Domnului nostru Cristos.
Și iată potirul la gură te duce,
Iisuse Cristoase, Tu jertfă pe Cruce,
Adapă-mă, sânge de sfânt Dumnezeu.
Ca bobul în spice și mustu'n ciorchine
Ești totul în toate și toate prin Tine,
Tu, vinul de-a pururi al neamului meu.
Podgorii bogate și lanuri mănoase,
Iisuse Cristoase,
E raiul în care ne-a vrut Dumnezeu.
Priveste-Te'n vie și vezi-Te'n grâne
Și sângeră'n struguri și frânge-Te'n pâine.
Ca bobul în spice și mustu'n ciorchine
Ești totul în toate și toate prin Tine,
Tu, viața de-apururi a neamului meu.

(Inchisoarea Aiud)

POZITIVISMUL

C R E Z

de Mihai Văleanu

Cred că pământul țării mele
E-un dar ceresc, un dar bogat,
Cum altora nu le-a fost dat
Și că el trebuie-apașat
Contra oricui în zile grele!
Cred că trecutul nostru-i mare,
Mai sfânt decât al tuturor;
El da speranța'n viitor
Și'n țara asta e dator
Să ni-l cinstească fiecare!
Cred că în neamul meu sunt strânse

Puteri si daruri cum nu sunt
In niciun alt neam pe pamant:
In ele cred ca'n Domnul Sfant
Ce pe dusmanii nostri franse.
Cred intr'o lege stramoseasca
Ce ne-a fost platosa si scut
Din vremuri vechi, dela 'nceput,
De cand pe lume s'a nascut
Suflarea noastra romaneasca.
Cred ca in limba noastra sfanta,
Asa cum o graiau parintii
Pot sa-si arate rodul mintii
Sau tot amarul suferintii
Si cei ce scriu si cei ce canta.
Cred intr'o zi dumnezeiasca
In care toti cei ce vre-odat'
Poporul nostru l-au tradat,
L-au urgisit, l-au impilat,
Sau l-au jignit, au sa plateasca!
Si cred in ziua ceia 'n care,
Legiunea biruind mereu,
Va fi intaiul neamul meu
Din cate neamuri Dumnezeu,
Cu mila lui, lasa sub soare!

POEZIA ROMANA

IN CODRII...

de DELIA LUCACIU

In codrii adânci
In vremi de bejenii
Se strâng toti haiducii la sfat.
Si duc după ei
Cântatul de mierlă
Si-apusul de soare din sat.
Căci totu-i pustiu
Când ei pleacă în munte
Nu-i nimeni să chiuie'n zori;
Si falnici feciori
Cu smirna pe frunte
Pornesc vânători.
Si verde e codrul
Ce'n cetini îmbracă
Năluci ce se-astern pe cărări,
Se clatină'naltul
Si hăuie valea
De mândre cântări.
Tropotul creste, se-aude departe

Când trec ca săgeata prin noapte.
Iar Luna, nebuna-si opreste cununa
Pe culme în soapte.
Soptit le e sfatul
E tainic vânatul.
Si vorba e dulce
Dar gândul e tare ca stânca'n genune
Ca puiul de vultur, aman,
Căci crezu-i lumina, si lupta, si moartea
De brav Căpitan Codrean.

BLESTEM

de DELIA LUCACIU

Acolo unde pomii'n floare
Isi scutură din rod petale,
Unde si ciocârlia'n zbor
Isi cântă Doina ei de jale,
Unde si Soarele-i mai galben
Ca galbenul de jos covor,
Acolo unde chiar si cerul
E mai albastru ca oriunde,
Unde răcoarea'n nopti de taină
Pe nesimtite te pătrunde,
Acolo - as vrea sa fiu acuma.
Să'mbratisez Oceanu'n goană
Si ca o clipă să mă mistui
"In codrii vechi ca de aramă".

Să-mi amintesc de Primăvara
De stropi în raze de lumină
Ce delicat înveseleste zăpada mieilor dintâi
Si de coroane'n spice grele
Purtate'n brate de flăcăi
Si de amurgul toamnei mele
Ce stinge'naltul în vâpăi,
De Mos Crăciun cel încârcatul
De daruri pentru cei cuminti
Si de-o colindă chiar din satul
De unde nu mai sunt părinti
Pentru că s'au săvârșit cu totii
Si dusi sunt toti în cimitir
Unii purtând cu greu o cruce
Altii-o coroană de martir.

Acolo-as vrea să fiu acuma,
Să'mbratisez cu fiinta-mi toată
Tot ce mi-e drag si duce dorul
De vatra rece si furată.
Si as mai vrea să'mi spun în suflet
Blestem de veacuri, blestem greu

**Ce doar pentru acei ce fură
A fost lăsat de Dumnezeu.**

TRANSILVANIEI

de DELIA LUCACIU

**Transilvanie!
Pământ de soapte de noapte,
De strigăt sălbatic
Răsvrătit,
Neostoit,
In brazde de flori
De fete frumoase
Si mortii feciori!**

**Transilvanie!
Ridică-te!
Calcă prin viață spre moarte!
Ogoaie-ti miresele plânse
Si mamele ninse
De oase călcate'n copite
De hoarde salbatic
Rostogolite!**

**Adună-te'n palme
De dar si nectar de narcise
Ingroapă-te'n vise
Si'n dangăt de clopote
Si'n huiet de tropote
Transilvanie,
Apleacă-te!**

**Adună-te'n număr,
Cu număr porneste-te
Val năval mic
Opreste-te
Doar la sfârșit
Când Muntii Carpati
La Bălgradul din cronici
Cu Tara se vor fi unit!**

**Si atuncea ostoaiete
Pe brate'nconvoaie-te
Ca să suspini
Cu miresele plânse
Si mamele ninse
Cu tatii bătrâni
In brazde de flori
Cu fete frumoase
Pe mortii feciori.**

POEZIA ROMÂNĂ

NEAMULUI MEU DRAG

de DUMITRU PAULESCU

Măi neamule drag si frate,
Măi haiduc si Făt Frumos,
Spune-mi toată suferinta
Ce te-a ros până la os.
Cum te-au aruncat în fiare
Si te-au pironit pe Cruce,
Toate hoardele barbare,
Toate stepele calmuce.

Ti-au ucis părintii, fratii,
Jefuindu-ti Tara toată
Si ti-au sărăcit Carpatii
De codrii de altădată.
Jug si temniti ti-au jurat
Si te-au prigonit cu anii,
Neam crestin martirizat.

Iar când te-au legat păgânii
Si ti-au pregatit mormântul,
Trădătorii si cu spânii
Ti-au vândut pe-ascuns pământul.

Dar fii tare, ziua'n care
Rarău, te vei înălta,
Nu-i departe si-ti v'aduce
Toată Libertatea ta.

CÂND PORNEȘTI DELA HOTIN...

Cand pornesti dela Hotin,
Din Cernauti spre Cosmin,
Vezi cum se aprinde Prutul,
Cand se lasa asfintitul.
Mandre plaiuri musatine,
Cu cetati si Bucovine.
Manastiri si iconari,
Toti arcasi si toti plugari.
Strajuind glia strabuna,
Si pe soare si pe luna.
Din Tetina la Stanesti,
Din Dornesti la Ilisesti,
Tot te duci pe drum de tara,
Fredonand un "Vant de seara".
Colinzi dealuri, vai si cranguri,

Cer de stele si Paranguri.
Putne, Suceviti, Tismane,
Semenicuri, Baragane,
Mari Negre si Dunari Albe,
Sar balauri sa le soarbe.
Pajisti cu mandre cirezi,
Primaveri cu Bistriti Verzi.
Canti la Tisa si la Bug,
Canti prin codrii si la plug,
Cu Siretul sub suman,
Hai mai frate nazdravan.
Ciobanim in pragul lunii,
Omida ce roade prunii
Lacustele ce ne'nghit lanul,
Naparicile ce ne smulg banul.
Vrere-as vrea sa-mi fac din jele,
La serpar numai otele.
Sa ne strangem la "Rascrucii",
Arcasi, legionari, haiduci,
Sa snopim paganii'n loc,
Hai, mai neam fara noroc!

ZIDUL DE FIER

Dar'ar Dumnezeu din Cer,
Sa cada zidul de fier.
Sa ne'ntoarca iar cocorii,
Cand zoresc din ziua zorii.
Aducand din pribegii,
Lumina si bucurii.
Libertate pentru tara,
Toti dusmanii ei sa piara.
Sa vie in mars cantand,
Cerurile rasunand.
Sa-i primeasca codrii verzi
Si stejarii din livezi,
Florile de pe campii,
Trilurile de ciocarlii.
Gradini si lanuri de grau,
Robiei sa-i puna frau.
Sa rascoale gloata toata,
Azi gemand incatusata.
Iar tovarasii netoti,
Sa fuga ca niste hoti.
Politrucii, securistii,
Ceausii si reseristii.
Toti vatafii si toti spanii,
Cari-au prigonit romanii.
Toti rusnacii si hahamii,
Ca ne-au jefuit taranii.
Sa putrezeasca de vii,
Toti cati ne-au ucis copii.

Cei ce ne-au sluit cuvântul,
Săpându-i țării mormântul,
Prefacând scumpele sate,
În kolhozuri blestemate,
Să umble pe sub pământ,
Fără glas, fără cuvânt,
Pentru chinul țării mele,
Arsa de dor și de jele.

VINE DUNĂREA PUHOI

Vine Dunarea puhoi,
Spalând țara de gunoi.
De urgia stalinista
Și de pleava comunistă.
Plange undă și-al ei val
Toti morții dela Canal.

Vine Dunarea puhoi,
Curmand jalea dela noi.
Surad iar ogoarele,
Și se'ntorc cocoarele.
Pe câmp viorelele,
Primesc randunelele.

De pe plai mioarele,
Ne-aduc lacramioarele.
Vine Nistrul leganat,
Ca un Verde Împarat.
Cățusele să deslege,
Cu brat de fier și de rege.

I se'nchina muntii totii,
Neamu 'ntreg, sate și Motii.
Vine Dunarea puhoi,
Fug paganii dela noi.
Fug tovarășii cu ei,
Tradatori și cu misei.

ULTIMUL MEU CÂNT

Ultimul meu cânt
Crengi rupte de vânt.
Plai de pe Cosmin,
Neam ce moare'n chin.

Ultimul meu cânt
Cântă-l câmpul verde
Când s'asterne seara,
Ca'n vis primăvara.

Să-l cânte în zori

Carduri de cocori.
Magurile albe
Adune-l cu drag,
Sa-l cante ciobanii
Din frunza de fag.

Ultimul meu cant,
Sa tune'n dusmani.
Sa'nfloreasca tara
Mii si mii de ani.

Ultimul meu cant,
Cante-mi-l taranii,
Cand se'ntorc din lan
Tarziu cu plavanii.
Sa-l cante padurea,
Buciumul la stani,
Cand frange toporul
Stejarii batrani.

Cante-mi-l si Nistrul,
In unda-i domoala,
Sa se stranga tara
Iarasi la rascoala.

Ultimul meu cant,
Rasuna'n pamant,
Fara cer si luna
Ucis de furtuna.

Ultimul meu cant,
Trasneasca'n Kremlin.
Sa ne salvam neamul
De jug si de chin.

NE-AM INGROPAT DORUL SUB CETINI...

Sub brazda tacuta din glia strabuna,
In freamat de codru sub falnici goruni,
Sub cetinii verzi, in rasarit de luna
Ne-am ingropat dorul batut de furtuni.
Dorul nostru-i cantec, jertfa si credinta,
Dor ce sta de veghe acolo la hotar,
Fluerul de veacuri, fierul din serpar.

Dorul nostru sfant pentru parinti si frati,
Dor ce ne-arde'n inimi din zorii tineretii,
L'am culcat sub stanci pe culmi de Carpati.
Sa rodeasca'n legea noastra de milenii,
Departa in Tara de Sarmisegetuzi si denii.

Dor soptit in leagan de scumpa noastra mama,

Sa nu-l priceapa sbirii, sa nu-l stie dusmanii
Nici viperele rosii, tovarasii, tiranii.

Stie-l doar ogorul, lanul si Dumbrava,
Cat sange si lacrimi duc Nistrul si Suceava.
Cum plange Dobrogea lui Mircea Batranul,
Rupta'n jumatate de mujic, paganul.

Dorul nostru poarte-l sub aripi cocoare,
Legene-l padurea, murmure-l izvoare.

Cu cat va trece timpul si vor apune anii,
El va tot creste munte, dreptate pentru gloata,
Sfarmand jugul robiei ce-apasa Tara toata.

Va straluci in stele, in ochi de surioare
Si-l vor doini ciobanii in asfintit de soare.
Il vor suna din bucium prelung si'ndurerat,
Sub streasina padurii cu turma pe'nserat.

Il vor sorbi mioare din albii ghiocei
Si-l vor visa branduse pe deal langa bordei.
Il vor canta din frunza, cand ies la camp taranii
Si-l va tot scrie plugul, cum scriu popii cazanii.

Sa stie tot pamantul si'n Ceruri sa se stie,
Ca ratacim prin lume, de cand nu avem Tara,
Ca prin straini ne stingem si ne pierdem urma
Flamanzi dupa Dreptate, batuti de soart'amara.

RĂVAS DIN PRIBEGIE

Iti trimit, mai Ghita frate
Acest ravas de departe.
Ca sa stiti ca mai traiesc
Si pe-aici ma chinuiesc.
Departe de voi si tara,
Prin straini painea-i amara.
Tot ce'ncerc si tot ce fac,
Nimica nu mi-i pe plac.
Port in suflet greu alean
Si ma usuc an cu an.
An cu an si zi cu zi,
Tot asa pan'ce-oi muri.
Ma tot rog in gandul meu,
Doar s'a'ndura Dumnezeu
De neamul nostrucrestin,
Ce se stinge'n jug si chin.
Cine-si pierde Tara lui
E copil al nimanui,
Ratacind din loc in loc,
Suflet fara de noroc.

Unde's mandrii nostri munti,
Sate cu batrani carunti,
Izvoare ce spun povesti
Plaiuri scumpe romanesti,
Dumbravi cu stejari batrani,
Hore mandre de romani?
Acea lume de tarani
Ce's stapani de mii de ani,
Peste glia cea strabuna
Cer de stele, soare, luna.

Cand traia mama si tata
Si ne strangeam toata gloata,
La un Pasti sau la Craciun
Cu colindul de Ajun,
Eram toti veseli, vioi
Cu toti fratii langa noi.
Bucuria noastra mare,
Stralucea ca sfantul soare.
Insusi Bunul Dumnezeu,
Parca traia'n satul meu.
Gradinile roditoare,
Infloreau scaldate'n soare
Grijite cu drag si zor
De crestinescul popor.

De pe drumurile straine
Ce sa va trimit fratine?
Bani si-averi n'am adunat,
Doar ceva de imbracat.
Nu mi-am ridicat palate,
In neagra strainatate.
Nici viata n'am avut,
Chinul vostru m'a durut.

Asa mi-a fost datul sortii,
Sa nu-i vad in ceasul mortii,
Nici pe mama, nici pe tata,
Nici pe frati, nici pe surori.
Cum sa mai fi strans comori,
Pe pamanturi rosi, pustii,
Unde nu cresc bucurii?

Pe meleagurile straine,
Nu gasesti umbra la nime.
Numai pietre, numai spini,
Sa tot plangi, sa tot suspini.
N'ai nici frati, n'ai nici surori
Codri verzi, gradini de flori.

Unde-i, mai frate Mihai,

Tara noastra ca un rai,
Lanuri bogate, livezi
Primaveri si rauri verzi?
Frunza toamnei cu rugina,
Manastiri cu Bucovina,
Ierne grele si nameti
Cern fulgi albi pentru poeti.

Dormeau vaile'n zapada
Si crestea iarba'n livada.
Barsanele la izvor
Fluerul ciobanilor.

Ma rog, Doamne, si ma'nchin
Sub streasina de Cosmin,
Sa ma'ntorc din pribegii
Pe carari de vesnicii.
In pacea satului meu
Aproape de Dumnezeu.

RIDICĂ-TE LA LUPTĂ, BUCOVINĂ!

Ridica-te la lupta, Tara musatina,
Cu Dragos si cu zimbrii, Moldova Tu de Sus.
Strangeti toti arcasii, Dulce Bucovina,
Taranii credinciosi, taranii lui Isus.

Altar stravechi cu candeli, balade din batrani,
Ogor slavit in ceruri, gradina ca un rai.
Ti-au frant in doua trupul, satanicii pagani
Curg lacrimi, curge sange, pe stramosescul plai.

Veniti bravi legionari ai Bucovinei scumpe,
Sa deschidem cu pieptul, drumul nostru'n veac.
Veniti sub steagul tarii si-al Legiunii Sfinte,
Veniti feciori viteji de neam de Geto-Dac.

Sa piara tradatorii si liftele pagane,
Sa piara politrucii si trantorii din sat.
Sa nu mai roada Tara viperele jivine,
Sa vietuiesti in pace, Tu neam reînviat.

Din temniti si din surghiun ne'ntoarcem,
Sa curatim de lepre pamantul nostru sfant.
Pieriti lacuste rosii si voi tovarasi cruzi,
Pieriti calmuci salbateci si viermi adusi de vant.

Veniti dragi legionari, din Tara cea de fagi,
Sa desrobim pe veci a noastre tarini sfinte.
Veniti plaiesi din muntii nostri dragi,
Sa ne-aparam credinta, altare si morminte.

Juram cu toti pe Cruce, pe steaguri si pe flinte,
Sa nu mai calce'n veci acesti rusnaci, iar glia.
Vom porni furtuna cu mortii din morminte,
Cu arma si cu dintii ne-om apara mosia.

Brasilia, 23 August 1985

PROFETIA DIN DOBRINA

PROFETIA DIN DOBRINA

de Demetrius Leonties

Vor nãvãli, de dincolo de Nistru, Hunii
Sub semn de secerã si de ciocan.
Atunci, vom sta cu fata la dusman
Si-om apãra pãmântul si strãbunii!

Dar vor veni apoi sã ne omoare,
Pe rãnd, batalioane romãnesti...
Vom fi ucisi de gloantele frãtesti,
Iar Neamul va intra în închisoare...

Va fi discursul nostru cel din urmã
Si cel mai aprig pe acest pãmânt,
Când peste Neam - ca pe-o amorfã turmã -
Va pune jugul, bestia de pradã...
Va fi cuvântul celor din mormânt,
Ce-au cutezat sã lupte si - sã cadã!
SE VOR LUA SI SCLAVII DUPÃ NOI
Vom frãnge poftetele de'mbogãtire
Si vom trãi ca sfintii de sãraci,
Iar de-om cãdea - ca si strãmosii traci,
Vom rãde... si-om pãsi în nemurire...
Vom pune poftetele din noi în jug,
Vom trage brazde'n carnea noastra vie
Si vom rãcni spre cer de bucurie,
Cã ne trosnesc pãcatele pe rug!...
Când vom porni cu flacãra spre cer,
Din greul lutului înspre luminã,
Sã biruim cu Gãrzile de Fier...,
Se vor lua si sclavii dupã noi,
Ca trãntorii din stup dupã reginã,
Sã'nvingã sau sã moarã ca eroi!...

ÎNAINTE,

CU TESTAMENTUL CÃPITANULUI !

Prin marea bãntuitã de furtuni,
Nu stim de vom ajunge la liman,

Căci l-am pierdut în zori pe Căpitan
Si au pierit în valuri cei mai buni...

Dar vom plini un dram din "Testament"
Ce ni l-a scris pe foi de vesnicie,
Ca să-l predăm urmasilor, solie
Si să rămâie țării, fundament.

Ca alte generatii, după noi,
Să puie pe el piatră peste piatră
Si să zidească cuibul de eroi,

Sub steagul său, prin jertfă miruit,
În care Neamul să-si găsească vatră
Si marele destin ce i-a dorit...

(Din volumul "La răscrucea neamului", Munchen, 1974. Tip. "Danubia")

POEZIA NEAMULUI

LA CURTILE DORULUI

de Lucian Blaga

Prin vegherile noastre -site de in-
vremea se cerne, si-o pulbere albă
pe tâmpile s'asază. Aurorele încă
se mai aprind, si-asteptăm. Asteptăm
o singură oră să ne'mpărtăsim
din verde imperiu, din raiul sorin.
Cu linguri de lemn zăbovim lângă blide
lungi zile pierduti si străini.
Oaspeti suntem în tinda noii lumini
la curtile dorului. Cu cerul vecini.
cu toate că mult mai puțin o sa pară.
Asteptăm să vedem prin colonne de aur
Evul de foc cu steaguri păsind,
si fiicele noastre iesind
să pună pe fruntile portilor laur.

Din când în când câte-o lacrim'apare
si fără durere se'ngroasă pe geană.
Hrănim cu ea
Nu stim ce firavă stea.

POEZIA NEAMULUI

EVADATUL

de Constantin-Aurel Dragodan

**Adeseori noaptea, cand linistea-i grea,
Eu tai cerceveaua cu secera lunii,
Cobor pe o sfoara subtire de stea
Si sar peste ziduri si fug ca nebunii.**

**Pe campuri pustii, prin parloage amare,
Pe unde tipenie de-om nu apare,
Prin trestia ploii, prin smarcul cel greu
Strabat departarile dorului meu.**

**Tresar speriat d'un hatis ce m'apuca,
De-un damb ce ranjeste, cu sange pe bot.
De strainii coclauri ma sterg - o naluca,
Si rauri umflate ma'nghit si ma scot.**

**Ma'mpiedic, ma prind ragalii de picioare
Si ramuri cu gheare m'apuca si ele.
Padurile astea sfarsi-se-vor oare?
Amarnic ma smulg din prinsorile grele**

**Si-ajung pe meleaguri ce-mi par cunoscute.
Cleioasa e glia ce glezna mi-o tine
Dar iau in spinare padurile slute
Si tarina toata o trag dupa mine.**

**Pe strazile noptii, in targul sarman
Naluca-mi pribeaga acum se strecoara,
Cu fuga marunta de ciuta usoara,
Sa-si stinga oftatul si dorul avan.**

**Stai, umbra! Aceasta e casa batrana.
O, cum de cazura'n paragina toate?
Ciulinii, ca anii, urcara pe coate
Si poarta se tanguie, stramb, in tatana.**

**Maicuta, maicuta! cu maini de zapezi,
Jaraticul dorului stinge-mi-l bine!
Taticule, tata! nu iesi sa ma vezi?
De ce va jucati de-a ascunsea cu mine?**

**Sunt eu, evadatul din temnite crude,
Venit sa va strang langa pieptu-mi o clipa.
Dar nimeni nu vede si nimeni n'aude.
O bufnita numai, ce sare si tipa.**

**Prin camere goale cu usile sparte,
Zadarnic tot caut, zadarnic tot strig.
Doar bufnita tipa-a pustiu si a moarte,
Strangandu-ma, vajnic, cu gheare de frig.**

O! cum a pierit veselia de-alt' data
Cu zburdalniciile copilaresti.
Si sora serafica, grija de tata,
Si mama ce coase si spune povesti.

Dar unde sunt anii - feericiei-mi, sacrii-mi?
Gasesc intr'un colt de odaie pustie,
In praf, jucarii dintr'o copilarie
Si lemnul icoanelor sterse de lacrimi.

Ruina a zidului amaraciunii!...
Iar Eclesiastul mi-apare in gand
Rostindu-si versetele desertaciunii.
Si trist, ma trezesc din cosmare, oftand!

(Aiud, 1964)

•

C-tin-Aurel Dragodan - note biografice)

POEZIA UICINATA

- ALEXANDRU SILISTREANU -

U I T A R E

*Fratelui de cruce Gheorghe Tiponut,
ucis în noaptea de 21/22 Septembrie 1939,
la Miercurea Ciuc*

Veacuri s'or aterne peste noi,
peste morminte tinere,
uitate...
acoperite de ierburi,
de lacrimi,
de sânge,
din ochi de mamă,
si soră ce plânge,
un fiu
sau un frate...

Veacuri s'or aterne peste noi
peste morminte tinere,
cu candelile stinse
si cruci sfărâmate...

Sân-Fulger veni-va
în zile cu ploi,
pe culmile trace,

să frece rugina,
s'aprindă lumina
ce'n candelile zace...

CAMARADULUI CĂZUT

*Lui Iosif Blaga, legionar
din Armata Națională,
căzut pe Oder în 1945*

*"Mormântul tău, pierdut
printre spini și mătrăgună,
m'asteaptă să-i duc crucea promisă..."*

Florile-s pustii,
stele'n miezul nopții,
buchetele vii,
la parada morții!

Luna sus pe cer,
lumânare vie.
Tunetele'n jur,
glas de liturghie...

Lacrimile ierbii,
boabele de rouă.
Lacrimile mamei,
drum de viață nouă...

Gândurile noastre,
rătăcesc năluca,
pe mormântul tânăr,
să-ti pună o cruce!...

(Alexandru Silistreanu - *Printre gratii*,
Vaterstetten, 1976)

NOUA LEGIUNE ROMÂNĂ

de Yonne Y'or

Motto:

- Arhangeli'n cer
"Ard departarilor!"
-"Deasupra marilor"
Crucea de Fier !.

Tot ce-a fost sfânt, va fi la fel
Pe cap de miel,
Coroana de Otel !

La Nürnberg, la masa judecării
Am fost găsiți fără de vină,
Pe Altarul României, ni se odihnesc mortii
Scăldați în jerbe de "Lumină"!

Glasul Căpitanului răsună și azi,
În cetina pădurilor de brazi,
În trunchiurile lor verzi, tainic, de ani
Sălășluiesc suflete de partizani.

În venele muntilor Carpați
Curge sângele legionarilor-bărbați
Buna inimă, a muntilor, bună
Bate pentru Legiunea Română!

Munții Carpați
Bunii noștri frați !

De amar de vreme un ochi roșu de ghiată
Stinge orice vlagă, orice strop de viață
Morbul putrezirii aciuat pe aici
De hoardele roșii d'ostasi bolșevici
Infloreste neaos, sub un neam
Și "Însemnele Romei", la pubelă le-ard !

Ciocoimea roșie s'a lătit pe țară
Perversă, vicleană, monstruoasă fiară
Ține România în murdara-i ghiară !

Vremea Mântuirii întârzie încă ?
-Unde-i generația Românilor-Stâncă ?
-În trunchiuri de cetini, în Munții Carpați,
În aroma pură a brazilor'nalti,
Răsfirați prin lume, mândrii noștri frați.

N'a sosit ea Vremea Mântuirii oare ?
-Unde-i generația jertfei viitoare ?
Când din munți Arhangheli vor sosi călare
Pe raze de lună, pe raze de soare !

Ei vor fi urmașii genei ancestrale,
Din marasmul roșu Țara să o scoale !

Din părinți de stâncă ies Români de Soare
Ne'narmati cu scuturi ne'mbrăcați în zale
Ci cu forța Crucii, și'n mână c-o Floare
Cu parfum celestu, Semnul ce doboară
Fiara comunistă culcată pe Țară.

Sfârtecat de crime, sete de putere
Un secol se duce ! Zorii altei ere
Criptocomuniste, în fundal s'arată.....

E timpul Miscării, căci vremea e coapta
Martirii Luminii ne transmit în soaptă
Vremea Căpitanului din Astrala Poartă :
-Să iesim din trunchiuri: Verbul Viu ne-o cere !
Tetrada Sacra, Monada-Putere,
Ne naste din stâncă, din azur, din cânt
Din păduri de cetini, arome, pământ,
Din apele repezi, din muntii-părinti
Din eroii țării, voievozi, regi, printi
Nasc copii țării, frumoși și cuminti
Făclie din sângele martirilor sfinți.

Semnul Mântuirii pe cer va apare
Ca o rană 'ntinsă pe-un obraz de Soare
Pe firmamentul boltii
În Catedrala Noptii
Câmpia Română
Legiuni adună
Când urca-va luna lângă Carul Mare
La poalele verii
Când s'or coace merii
Copilele jertfei, feciorii durerii
Pe raze de lună croindu-si cărare
Se vor strânge iarăși în Noua Miscare !

Glasul Căpitanului din Astral răsună
-Binecuvântează Doamne Noua Legiune Română !

Vom vorbi cu Îngeri ca odinioara
Arhangheli din ceruri în inimi coboară
Iubirea Crestina, unica comoară
Si Fibra Latină multiseclară
Ne-a fost scut și fi-va arma ancestrală
Prin care vom învinge ateista fiară.

Schimbată în cuget și gând mândra Tară
De juma' de secol tinută'n ocară
Arunca-va zdreanta'n care o' mbrăcară
Si'n ie de aur, Zeita Florală
Fi-va iar Regina noastră Milenară !

Din stânca, din cetini un glas o sa tune
-"Binecuvântează Doamne, Cerească Minune
Noua Românie, Noua Legiune !"

30.11.2000
Yonne Y'or

BĂTRÂNII LEGIONARI

Coboară din istorie, coboară
Din vestitele Frății de Cruce de odinioară

**Ducând în cugete si-n inimi sfânta comoară
A martirajului pentru neam si țară.**

**Bătrânii Lumină
A căror teribila vină
De luptători creștini anti-bolșevici
Înspăimântă și azi cohortele de ateii inamici
Cripto-Securisti ce viermuiesc pe aici
În mândra Românie a atâtor regi
Profanată de duhoarea slavofilo-fonilor pribegi
Ce o proclamară
Cu o cinică ocară
În decembrie 47, republică populară,
Devenind astfel, despuiată de Gloria Regală
Și republică socialistă, iar în 90 sub ilici o banală
Republică mafiotă cu democrație originală.**

**Coboară din istorie, coboară
Liceenii vestitelor Frății de Cruce de odinioară
Câți au mai scăpat din măcelul comunist
Al secerii și ciocanului anti-crist.
Aureolați de Flacăra Divină
A jertfelor fără de vină
Bătrânii Lumină
Legionari
Tot mai puțini, fizic tot mai rari
Inegalabili Oamenii Mari
Legendari
Românii Planetari
Eliade, Cioran, Tutea, Gafencu, Manu .. Legiunea
Coloana Vertebrală Spirituală ce ține Națiunea.
Tezaurul României Patriotice, ce va dăinui cât lumea !
Ce e nemuritor n'are cum să moară
Coboară din istorie, coboară
Bătrânii Lumină
Flacăra Divină
Liceenii vestitelor Frății de Cruce de odinioară
Ducând pe umeri - sfânta comoară
Mesajul salvator
Mântuitor
Pentru neam și țară !
Coboară din istorie, coboară...**

10.05.2001

Yonne Y'or

Balada Căpitanului Gărzii de Fier

**N-auzita-ti de-un Codrean
De-un Codrean, de-un Capitan
Arhanghel pe-un cal balan
Ce-a dat iama în dusmani
Acum câțiva zeci de ani
În evreeii bogatani
Și-n spionii bolșevici**

**României inamici
Aciuati puhoi pe-aici
Viespare cazute roi
Ca pacostea peste noi
Neam de comunisti ciocoi!**

**Vino Capitane iara
S-alungi dusmanul din tara
S-alungi noua ciocoime
Formata din securime
Sa faci ordine-n ograda
Cum ai mai facut odata!**

**Clopot pe cer în furtuna
Inima-ti de aur tuna
Si-aprig în tarii rasuna
(Trasnete'n soare si luna!)
Când dusmanii se aduna
Peste patria strabuna!**

**Bata inima ta bate
Peste catune si sate
Clopot de-aur în cetate
Vuiet prelungit în noapte
Despicând apele toate
Ne vegheaza de departe
Cu credinta si dreptate!**

**Prin câmpii, dealuri si munti
În cântecele de la nunti
În suspinu' apelor iuti
Murmur sfânt, inima ta
Slaveste România
Pregatind izbavirea
Izbavirea ce-o sa vina
Peste patria româna
Din Cuvântul întrupat
Cu ani în urma semanat
Si-udat cu-n fluviu de sânge
De-un popor de înca plânge
Naucit, orfan, stingher
Cu ochii pierduti' n eter!**

**Il Capitane, capitan
Securismul ti-e dusman
Si-i cuprind de pandalie
La gândul c-o sa reânvie
Calarind pe cai de fier
Garda ostirilor din cer
Prin codrii înfloriti de soc
Cu parfum de busuioc
Si cu sabii mari de foc**

Calarind pe cai stelari
Mucenicii siderali
Spirite Români Mari
Ce-si au locul în balade
Tutea, Cioran, Eliade
Patrund din sfintele zari
În fibra întregii tari!

Baraganul-Baragan
Striga dupa Capitan
Întreaga Câmpie Verde
Speranta'n Garda si-o vede
Din Baia-n Teleorman
Toti vorbesc de Capitan.

Ehei! Vremea-i rotunda si coapta
Românii un semn asteapta
Legiunea sta la poarta!
Înc-un pic si veti vedea
Garda si Legiunea
În toata splendoarea Sa!

Capitanul Stea pe cer
Patroneaza acest mister
În tara, Garda de Fier!

25 Mai 2001
Yonne Y'Or

*Valeriu
Gafencu*

POEZII DE VALERIU GAFENCU

Despre Valeriu Gafencu

Valeriu Gafencu este unul din tinerii care a murit pentru Hristos, luptând pentru apărarea credinței ortodoxe și a neamului românesc de atacurile satanei. Multi îl numesc Sfântul închisorilor. Si multi asteaptă cu nerăbdare clipa canonizării lui. S'a născut în județul Bălți în 1921, și a murit în temniță. Pe când era student la Facultatea de Drept din Iasi, conducând un grup al Frățiilor de Cruce, a fost arestat și condamnat la 25 de ani de muncă silnică. Bolile contactate în regimul dur de detentie al închisorilor Aiud și Pitesti l-au întărit și desăvârșit duhovniceste. Dumnezeu l-a luat la Sine după 10 ani de detentie.

A fost un trăitor al Ortodoxiei, pe care a urmat-o și cinstit-o cu dragoste. În închisoare a compus poezii, care se cântau în celule, adevărate rugăciuni închinare lui Dumnezeu. Astăzi, aceste poezii se cântă în Biserică, pe muzica lui Mihai Lungeanu.

Imnul Invierii, l-am ascultat în fiecare an în noaptea de Înviere în timpul predicii, la Biserica Sapienței, cântat de părintele Constantin Voicescu. De fiecare dată lacrimi ne umezeau ochii și simteam puterea cuvintelor lui cum pătrunde în noi și ne întărește pe calea trăirii fierbinte a credinței și dragostei întru Hristos.

Fie ca noi să ducem mai departe glasul rugăciunii sale!
"Taina Dragostei", An I, Nr. 2

Trăiesc flămând

Versuri și muzica de Valeriu Gafencu

Trăiesc flămând, trăiesc o bucurie,
Frumoasă ca un crin din Paradis,
Potirul florii e mereu deschis
Și plin cu lacrimi și cu apă vie,
Potirul florii e o'mpărăție.
Nu plângeți că eu mă duc pe lângă voi,
Sau c'o să fiu zvârlit ca un gunoi,
Cu hoții în același cimitir.
Căci crezul pentru care m'am jertfit,
Cerea o viață grea, o moarte de martir.
Când răii mă defaimă și mă'njură
Și'n clocot de mânie ura-si varsă,
Potirul lacrimilor se revarsă
Și-mi primeneste sufletul de zgură,
Atunci Iisus de mine mult se'ndură.

Frate dragă

Versuri și muzica de Valeriu Gafencu*

Frate dragă, din grădină,
Îți trimit în dar un crin,
Să-ti mângâie lin privirea,
Cu vesmântul lui divin.

Floare dragă, floare dalbă,
Cât de mult as vrea și eu,
Îmbrăcat în haină albă,
Să mă duc la Dumnezeu.

Răsădit acolo sus,
În grădina minunată,
Să-mi simt viața' mbălsămată,
Cu iubirea lui Iisus.

Plâng înăbusit în noapte
Și suspin cu glasul stins,
Dă-mi vesmântul alb de nuntă,
Cu crini minunați încins.

***)--Compuse în temnitele comuniste, aceste cântece, memorate de camarazii într-o suferință și credință legionară, văd pentru prima oară lumina tiparului.**

Imnul învierii*

Versuri și muzica de Valeriu Gafencu

**Vă cheamă Domnul slavei la lumină,
Vă cheamă mucenicii'n vesniciei,
Fortificați Biserica creștină,
Cu pietre vii zidite'n temelii.**

Refren:

**Veniți, creștini, luați lumină,
Cu sufletul senin, purificat!
Veniți, flămânzi, gustați din cină,
E nunta fiului de împărat.**

**Să crească'n inimile noastre'nfrânate,
Un om născut din nou, armonios,
Pe chipurile voastre să se'implânte,
Pecetea Domnului Iisus Hristos.**

Refren: ...

**Un clopot tainic miezul nopții bate
Și Iisus coboară pe pământ,
Din piepturile voastre-nsângerate
Răsună Imnul Învierii Sfânt.**

Refren: ...

***-Se cântă de Sfintele Paști, în noaptea învierii Domnului nostru Iisus Hristos.**

Colind de Crăciun

Versuri și muzica de Valeriu Gafencu

**La fereastra robilor,
Cântă îngerii în cor
De cu seară până'n zori,
Au venit colindători,
Îngerii nemuritori,
Încărcați cu dalbe flori.**

Refren:

**Lăsați copii să vină
Să-mi aducă din grădină,
Dalbe flori de sărbători,
Dalbe, dalbe flori.**

**Cântă robii omnului
Înjugați cu jugul Lui**

Pe malul Trotusului.
Dar cântarea lor e mută,
Că-i cu suferință smulsă
Si cu rugăciuni crescută.

Refren: ...
Stă un copilas în zare
Si priveste cu mirare,
O fereastră de'nchisoare.
Lângămicul copilas,
S'a oprit un înger
Ce-i sopteste drăgălas.

Refren: ...
Azi Crăciunul s'a mutat
Din palat, la închisoare
Unde-i Domnu'ntemnitat.
Si copilul cel din zare
A venit la închisoare
Să trăiască praznic mare.

Horia Stamatu

ACATISTUL MOTA - MARIN

Noi lacomii pământului, noi câinii
fără țară să scoatem capul
din beznă să ne luminăm.
Noi uitătorii minunilor, noi batjocoritorii
sângelui dumnezeiesc
să ne oprim și să ne minunăm.
Noi hulitii îngerilor, pismașii
neprihănirii, cupe golite
să ne adunăm glasurile pierdute
pe vâmile pustiei și să cântăm:
Slavă mortii roditoare
Slavă mortii născătoare de viață
Sărăcia celor lipsiti de trup
Pentru o mai curată înfățișare
Pentru o mai grabnică înălțare
Slavă fiilor tăi prigoniti lisuse
Slavă soldatilor Tăi
Ion si Vasile
Smulsi dintre vietile noastre întristate
De o mai neauzită chemare
De urgia dragostei Tale
De vitejeasca lor mărturie.
Noi cărora soarta nu ne-a dat
atât de fericită moarte
Noi trestiile plecate de toate vânturile

Noi tărâna risipită de trecerei
Noi lutul frământat de diavoli
 Să ne adunăm glasurile amutite
 de mirare si să ne rugăm
Pentru a vrednici vreodată mostenirea mortilor nostri
 Pentru a nu-i face să se cutremure
In linistea nesfârșită a cerului
 Pentru a nu le tulbura somnul
 Pentru a nu goni de la ei
Legiunile Atotputernicului
Pentru a nu întuneca vreodată
Crucea care i-a călăuzit,
Tie loane îngerescă întruchipare
Tie Vasile neînfricosat însotitor
Vouă răzbunători ai Crucii pângărite
Luptătorii neamului să se închine
Legionarii neamului să se închine
Mereu văzând cumplita
voastră întâmplare
Mereu văzând cumplita
mortii îngenunchiare
Când Bisericile se năruiau
Când Iisus rătăcea schingluit
Prin cetățile pângărite
De ura celor fără de țară
Când duhul Spaniei se clătina
Lunecând spre apele mortii
Si loane, cerească făptură
Tu, tu Vasile iubitor al mortii
 V-ati întins trupurile voastre preacuvincioase
 Pentru sprijinirea Crucii zdrobite
Pentru a feri obrazul de floare, al lui Cristos.
Fii născuți din unirea cerului cu acest pământ
Turma călăuzită de aurul mării stele din Răsărit
Neam păstrător al nepieritoarelor semintii
Arbore din care uraganele
 Au smuls crengi încărcate de rod.
 Plângi si bucură-te la îngropăciunea
 Mugurilor tăi căzuți;
 N-ai să-i mai vezi niciodată
 Dar din ei va răsări primăvara
 Nesfârșitelor bucurii.
 Plaiurile pustiite de lupi și tâlhari
 Vor fi iar verzi și pline de soare
 Plaiurile bătute de viscol și arsitate
 Vor fi iar mângăiate de zefiri
Mugurii tăi se vor deschide arbore milenar
Semintiile tale vor învia neam păstrător
Ca flăcările sub cenușe
Steaua Răsăritului va lumina din nou
Cerule nu va mai fi despărțit de pământ.
Legiunile Arhanghelului și legiunile satanei

Se măcinau pe întristatul pământ al Spaniei
Și morti nenumărați umpleau șanturile în flăcări
Tu Ioane Făt Frumos al legiunii
Și tu Vasile neînfricoșat luptător,
Purtati de nevăzutul Arhanghel
De neuitata făgăduință a Bunei Vestiri
Treceți peste spicele morții
Ca într'un cântec doar de voi auzit.
Prin crâncena ploaie de otel
Aruncată peste trupul Fără de moarte al Mielului
Bratele voastre își făceau loc
Secerând moartea,
Luminând întunericul,
Stârnind prăpădul.
Bucură-te neam și plânga năpraznica moarte
A celor plecați din trunchiul tău
Biruinta lor e mai tare decât moartea
Bucură-te neam care după veacul din urmă
Cu morții tăi scumpi înainte
Te vei înfățișa la judecată
Cu legiunile răpuse de vrăjrnasi
Gata pentru slava odihnei vesnice,
Bucură-te neam însângerat de colții atâtor fiare
jalea pieirii vitejilor e trecătoare
Ei ne-au deschis portile vesniciei.
Dar bietecele noastre puteri
În izvoarele Cerului găseau împrăștierea
Și cerul și-a oprit zăgazurile
Sfântul Paraclit v-a răpit:
Pe tine Ioane spaima întunericului
Pe tine Vasile fiu al zorilor
Pentru odihnă și răcoare vesnică
Pentru liniștea vieții fără sfârșit
Pentru răsplata cuminteniei voastre.
Bucurați-vă mame ale eroilor:
Laurii morții lor
Pururi vă vor înălța.
Bucurați-vii camarazi ai eroilor:
Frăția voastră e cu sânge legată în vesnicie
Bucură-te că te-ai răcorit
Cu sângele cavalerilor străini
Din el vor crește florile unei lumini
Mai scumpe ca aurul jefuit
De piratii tăi.
Abătutele asupra ta.
Bucurați-vă morți al Legiunii Arhanghelului
Bucurați-vă morți dintre ruinele Apocalipsului
Bucurați-vă anonimi ai Legiunii Străine
Lei neînfricoșate din El Tercio.
Bucurați-vă de caldă lor tovarășie
În lumea palidelor suflete
Glasurile voastre liniștite pentru vecii vecilor

Se vor înțelege în aceeași limbă
În limba eroilor dăruirii vieții nesfârșite și slabei.
Bucură-te liberatul lui Dumnezeu, Ion
Bucură-te descătușatul dintre cele pământesti, Vasile
Bucurați-vă eroi ai Arhanghelului
Bucurați-vă nestimate ale Legiunii
Bucură-te Ioane, Cerb al pădurilor cerești
Bucură-te Vasile, Vultur al stelelor
Bucurați-vă eroi fără de moarte;
 Din trupurile voastre va crește
 Un pământ nou al libertății și al fericirii.
 Duhurile voastre vor adia
Priveghiul o Vată tânără și senină.
Bucură-te Ioane întâiul Botez al focului
Bucură-te Vasile stână de piatră la hotarele vieții
 Din trupurile voastre vor crește
 Mlăditele verzi ale legiunii
 Din duhul vostru se vor împărtăși
 Cu taina neîntinatei vitejii.
Bucurați-vă cupe ale sufletului românesc
Bucurați-vă inimi dăruite îngerilor
Bucurați-vă spade încrucisate
 Pentru paza tronului ceresc
 Bucurați-vă flăcări pierdute pentru todeauna.
Plângeți codri prin care pașii lor voinici
 Au lăsat urme în căutarea ursilor
Plângeți coline peste care viteji înstrăinați
 Și-au purtat dorurile și aleanurile
Plângeți plaiuri pe care florile
 Se plecau la trecera lor.
Plângeți ziduri vechi de Biserici
 Care le-ati auzit rugăciunile
 Care le-ati alinat tânguiriile
Bucurați-vă martori răstigniti
 La răscrucea lumilor.
Bucurați-vă suflete fără prihană
Bucurați-vă picături de cer
Pierdute odinioară prin lume
Amintirea voastră va fi rouă cerească
În începutul unei vesnice dimineți
Dimineata așteptării neamului
Dimineata schimbării la față
Dimineata Bunei Vestiri.
Bucurați-vă ursitoare
 Care ati vegheat năsterea eroilor
Plângeți ursitoare
 Care stiati dinainte pătimirea martirilor
Vegheati ursitoare viața lor suprafirească
 Teseți-le ursitoare pânza domnească
 Pentru înfățișarea din urmă
Pentru mărturisirea de la sfârșitul lumii
 Fiti preaslăvii îngerii care i-ati ridicat

Îngeri ce peste vămile văzduhului
Usurinta sufletelor neprihănite ati purtat
Păziti-le odihna soldati ai cerului
Să nu se afle tristetea
Camarazilor rămasi pentru luptă
Să nu se afle jalea păsărilor care nu mai cântă
Jalea sălbăticiunilor ascunse in codri.
Când luna va goni noaptea
De pe coline, din câmpuri, din miristi
Fecioarele neamului în van căuta-vor
Urmele adormitilor voinici
Zânele codrilor și zânele lacurilor
Se vor tângui în noptile prealuminate
Si pe tărmlul celălalt vor înălta palate
Pentru primirea fericitilor miri.
Pentru nasterea lor în sânul vesnicei adormiri
Se vor turna peste cripte
Râuri de apă vie
Si Fetii Frumoși vor învia
Cu săbii de foc în mâini
Mai tari decât viata, mai tari decât moartea
Mai tineri ca tineretea, mai bătrâni ca vremea
Din zori până noaptea se vor lupta
Fără să crute, fără odihnă
Zânele codrilor, zânele lacurilor
Si vor împărtăsi de pe cer
Legiunea istovită de moarte
Va găsi pe o colină de trandafiri
Fluturând flamura Bunei Vestiri
Si-n acea minunată dimineată
Neamul osândit va primi schimbarea la față.
Legiunea răcorită de roua harului
Va cânta biruinta neamului
Va scoate Crucea ascunsă de hoti în pământ
Va vedea Arhanghelul
Ridicat pe cer
Făt Frumos se va arăta
Păsările vor începe să cânte
Sălbăticiunile iar vor roi prin codrii
Zânele nu se vor mai tângui
Fecioarele neamului n-or mai rătăci
In noptile cu lună pe urmele voinicilor

Noi pământesti rămășițe, grămezi de oase
fără suflet, robi ai păcatelor
de moarte, încă odată să ne minunăm
Noi râmele mâncătoare de pământ
Cârtitele oarbe și fără Dumnezeu
Din neguri să scoatem capul
pentru totdeauna să ne luminăm.
Noi răufăcătorii, slugile păcătoase
Noi mutii lui Dumnezeu să ne adunăm

glasurile si neobositi să cântăm
Slava mortilor fără prihană
Slava primilor uciși de satană
Slava mieilor sfâșiati de lupi
Slava celor rămași fără trup
Slava fiilor Tăi prigoniti lisuse
Slava soldatilor Tăi: Ion si Vasile
Smulși dintre vietile noastre întristate
Pentru o mai curată înfățișare
Pentru o mai grabnică înălțare
De o nemaiauzită chemare
De potopul dragostei Tale
De înțeleapta lor nebunie.

"Ideea Românească", Nr. 1, 1937

de Petru C. BACIU

INIMI ZĂVORÎTE

Când usa se deschide usor în miez de noapte
Si temnicerul intră furis, ca o jivină,
Cu degetul la gură, cercetător în soapte,
Rosteste-un număr care-i sortit să nu mai vină...

Plecăm pe rând, muteste, din hruba'ntunecată
Să desfătăm dezământul hienelor de pradă...
La brat cu tortionarul, păsind treaptă cu treaptă,
Cu ochelari pusi mască, ca ochii să nu vadă.

Pândim orice miscare si fosnet de afară,
In tâmple'nfrigurate zvâcnesc fiori de cerc,
Iar gemete afunde răzbat parcă să moară
Si inimi zăvorîte se strâng ca un melc.

Impovărat, broboane topesti în rugăciune...
Paharul neputintei îl sorbi până la fund.
Cu bratele deschise cersesti doar o minune
Si'nchizi furtuni în suflet si'n piept muribund.
(Inchisoarea Aiud)

NOI AM PURTAT POVARA

Noi am purtat povara unui legământ pe umeri,
Cu aspre năzuinti, aici si mai departe
Si câte-au fost în calea noastră, de le numeri,
Refuzi să crezi c'au fost si pleci cu ele'n moarte.

Am fost o lume ce-am purtat Neamului farul,
Ne-am logodit cu moartea si cu vesnicia,
Din hrube-adânci noi am stiut iubi altarul,
Lui Dumnezeu i-am apărat, aici, mosia.

Voi, fratii mei, ce ati căzut în lupta cruntă

**Si risipiti prin gropi adânci si nestiute,
Vă destrămati cu vremea ce se scurge mută
Si revărsati lumină, spre zori nebănuite.**

PERCHEZITIE

**Când zărvăie zăvorul si usa se deschide,
In graba ma intorc cu fata la perete.
Din coridor dau buzna hăitاسي cu mutre hăde
Ce vor să ma răpună ca'n aprige vendete.**

**Ma'ntorc cum se ordonă cu mâinile pe crestet,
Hăitاسي răscolesc nesătios, răstoarnă,
Duhnesc a băatură, au ochiul sters si vested
Si scormonesc orice, bocceaua mea sărmană.**

**Si calcă totu'n cale, gamela mi-o aruncă,
Cu cizmele o spurcă, o'mpinge în gunoi,
Afurisiti si crânceni, asa cum au porunca,
Impovărându-mi viata ca'n vremea de apoi.**

**Imi rup orisice zdreantă, aruncă totu-afară,
Nici petec de obială nu-mi lasă ca să am,
Mă umilesc năpraznic, anume să mă doară,
De tot mă despoaie, satanic si dusman.**

**Si revărsându-si ura, tot praful îl răscoală,
Urmează la control vesmântul de pe mine,
Sunt dezbrăcat de zeghe, apoi la pielea goală,
Mă tin asa, hoteste, la colt, ca pe jivine.**

**Când se incheie jocul si temnicerii pleacă,
Rămas ca după-un film de groază si ciudat,
Privirea-mi prăbusită în praful des se'neacă
Si'n noaptea grea se lasă în pieptu-mi dezbrăcat.**

PASTE

**Plâng clopote în inimi departe'n amintiri,
Cu funii grele trase, păstrate în iubiri;
Usor, pe nesimtite, în suflet năvălesc,
Trezind uitate taine si gândul mi-l sfintesc.**

**Sub fulgerele vremii si crâncene blesteme
M'au părăsit si codrii si inima-mi greu geme.
Sunt tintirimul tragic, cu morti ce n'au murit,
Ce'n cazne lungi si grele cu ei am zăbovit.**

**Sub apăsarea mortii ce stă să ne sugrume,
In gropnite comune ascunsi de cer si lume,
Răsună'n piepturi stinse cântările de ieri,
Din stihurile sfinte, a Sfintei Invieri!**

Nădejdea neînvinsă supune gândul trist,
Ne'mbărbătăm la crucea durerilor lui Crist!
Te'mbrătisezi cu mortii si ierti toti temnicerii...
Si'n suflele se-asează lumina Invierii.

VOI NU ATI CUNOSCUȚ FIARA DIN OM...

Voi nu ati cunoscut fiara din om cum rânjeste
Cand sangele proaspăt din rană tâsneste!
Cum bestia din el, turmentata de ură,
Iti sfâsie carnea, năpraznic te-njură...

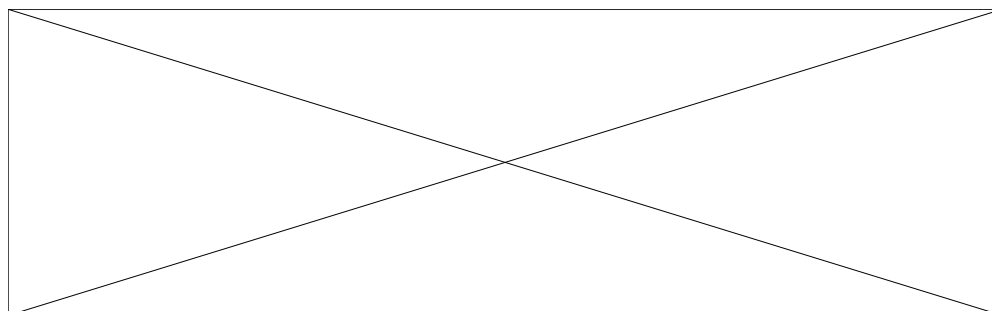
Voi nu ati cunoscut ce-i foamea, nici frigul cum scurmă,
Când lepedea rece oasele goale-ti sugrumă.
Nopti, dezbrăcati, voi nu ati stat în fund de haznale,
Pe morti călărind să te'nalti din fecale...

Voi nu stiti ce înseamnă durerea ce inima-ti frânge,
Cand fratele tău alături în cazne se stinge
Si tremuri, si dârdâi, te rogi nimănui,
Urmezi la moriscă asemeni lui.

Voi nu ati cunoscut deznădejdea cea mare,
Când sună zăvoare, legat esti în fiare;
Călăii dau buzna, cu rânghi te lovesc
Si oasele rupte din tine trosnesc.

Te smulg din rugă, te calcă în cale,
Te-aruncă'n tinetă cu capu'n fecale...
Si cazi, te ridici, învii si iar mori,
Până în zori, de o mie de ori.

Voi nu ati cunoscut fiara din om cum rupe prosteste,
Nici stigătul mortilor mei răpusi miseleste!

GÂNDURI DE BINE

"Trebuie să continuăm lupta națională, în cadrul noilor conditii a împrejurărilor istoriei; deci nu resemnare, cu capul plecat, nu tânguiri ci reactie constientă si de fiecare clipă, contra unor împrejurări ostile. Cu picioarele înfipte în pământul strămosesc si cu mâinile agătate de toarta cerului mergem cu piepturile mereu

înainte".

Corneliu Z. Codreanu

"Cuvintele Căpitanului: 'Cine renunță la mormânt, renunță la înviere, pentru că, condiția învierii stă în acoperirea prealabilă, nesovăitoare, senină a durerilor și apăsării mormântului', - sunt inspirate de-a dreptul din pilda lui Iisus și contin în ele adevărul vesnic, pe care vor trebui să-l realizeze oamenii, azi ca și ieri, ca și în vecii vecilor, ori de câte ori vor voi să se depășească pe ei și să înceapă o viață nouă, de mântuire sau măcar de creație."

Victor Puiu Gârcineanu

"Corneliu Zelea Codreanu era un bărbat frumos, înalt, drept, construit armonios, cu părul castaniu ondulat, care îi cădea câte odată pe frunte. Avea ochi albaștri-verzui, pătrunzători, din care radiau raze puternice și strălucitoare de noblete sufletească. Era un om bun, corect, cinstit, uman și plin de dragoste pentru toți din jurul său. Era de o credință și convingere neștrămutată în misiunea pe care o avea de îndeplinit.

Corectitudinea lui se împletea cu virtutea onoarei, pe care o aplica cu o mare severitate nu numai față de el și de ai lui, dar și față de dușmani "mai bine să cazi pe drumul onoarei, decât să învingi prin miserie" - spunea adesea. Era de o înaltă și mare judecată, - Suprema judecată cu strategia unui mare conducător de armată pe câmpul de bătălie. Dacă-l cunosteai mai îndeaproape, îți dădeai seama că stai în fața unui urias, care întrece dimensiunile unei plămăde omenesti. Avea în el un magnetism din orbita căruia nu te puteai elibera. De mergea pe jos, lumea se lua după el. În tramvai sau pe stradă, sopteau unul altuia: "ăsta e Corneliu Codreanu". Judeca cu o repeziciune uimitoare. Voia să știe tot ce se petrece. Era pe pământ și parcă nu era. Întreaga lui ființă ardea ca o flacără ce mistuia în interior probleme și gânduri greu de descifrat. Naturalul și supranaturalul se oglindeau în întreaga lui ființă. Era un om și împărat. Flăcările mistice din privirea lui dădeau legionarilor arme sufletesti nebănuite, care se înălțau până la devotament și sacrificiu".

Stelian Stănicel

"Si si-a realizat omul acesta, coborât din munte, viața lui românească, adânc, cu o frumusețe și cu o autenticitate care a pus pecete pe veacul lui. Si a izbutit, zugerând pe scut un Arhanghel, după îngenuncheri prelungi pe lespezile bisericilor și ale temnitelor, după jertfe și schingiuiri. A izbutit să strângă cu bratele și cu ochii lui, vrerea tânără a Neamului, să-i sape albie adâncă și să o lase să curgă clocotind, prin veacuri, până azi".

lordache Nicoară

-Asistent Universitar-

Ai nostri sunt acesti munti

de Aron Cotrus

Ai nostri sunt acesti munti

pietrosi, mănosi, cărunți.

Căci noi ne-am cățarat pe ei spre Cer.

Noi ne-am deschis adâncurile de aur și de fier

și-am suferit cu ei prin ploi și ger...

Noi le-am spintecat uriasele pânțece,

noi le-am proslăvit frumuseți și cântece

și le-am cunoscut sufletul și furtunile

mai bine ca oricine.

In haiducia grea ori doinind domol după ei
nimeni nu i-a cunoscut si îndrăgit ca noi.
Da, acest pământ daco-roman,
Cine ar putea mai mult ca noi sa spue
c-al lui e?

Cine l-a arat
din începuturile vremurilor neîncetat?
Cine l-a semănat?
Cine i-a fost slugă si stăpân?
Care dintre neamurile vechi si noi
au îngropat în sânul lui atâti eroi?
si cu doina de veacuri aicea plânge?
Cine l-a apărat mai dârz de-al năvălirilor puhoi
si l-a adăpat atâtea mii si mii de ani,
cu sânge si sudori
Ca noi?

De-ai iesi din mormânt
de Aron Cotrus

de-ai iesi din mormânt între noi
si-ai vedea atâta moti zdrentărosi pe munti goi
si neamu-ti flămând ca acu,
ce-ai zice Horia, tu?!...

te-ai jeli, ai doini din fluer
.....un nou si lung, si rosu suer,
muntii toti să se cutremure,
liftele câmpiei să tremure,
să le vezi, îngrozite, de pe culmea-ti săracă,
din ale belsugului cum pleacă?!...

de-ai trăi tu
acu,
ce-ai face Horia, cu miseii ce vând
norodul flămând?!...

nu ti-ar veni să-i cauti pe toti,
de gâturi, să-i scoti,
din paturi, de la cini, de la prânzuri,
si'n mijlocul pietelor celor mai mari,
ca pe cei miselnici tâlhari,
de limbă să-i spânzuri?!

Lumină din Lumină
de Dumitru Leonties

Flămând, L-am chemat pe Dumnezeu,
Cu preotii si dascălii din cărți,
Cu geografii m'am uitat pe hărți,

Si nu-L găseau nici ei, nici eu.

Dar la întâia adunare de "Frătie",
Cu bratu'ntins, ca sabia spre cer,
L-am presimtit pe undeva'n eter,
Si parcă l-am trăit în carne vie...

De-atunci, pasii m'au dus la întrunire
Ca la o sărbătoare, să-l privesc,
Cum dăruie lumină si iubire;

De stau cu fratii si cu El la Cină,
Din duhul Lui să mă împărtăşesc,
Să mă renasc, lumină din lumină...

FĂT FRUMOS

de Mircea Dunăreanu

Ai apărut ca un izvor de munte
Crai nou pe cerul trist al ţării mele;
Bătrâni viteji, cu pletele cărunte,
Flăcăi si fete'n zale si mărgele,
Te însoteau în drumul greu spre stele.

Venit-ai Făt-Frumos, în gânduri pure,
Dând sens adânc avânturilor noastre,
In vers duios, în freamăt de pădure,
In rugăciuni, sau în tăceri sihastre,
Sau în mâni de fulgere albastre.

In golul ce seca a inimii bătaie,
Ai revărsat efluvii noi de viaţă;
Ardea credinta nouă 'n vâlvătaie,
Se risipeau genunile de ceată,
Se ridica din noapte-o altă dimineată.

Chemarilor aprinse de 'nviere,
Ai asternut covorul fermecat;
Se 'nvăluia pământul în mistere,
Altare noi cresteau înalte 'n veac,
Se semănau troite 'n lung si 'n lat.

Era un cântec tara din poveste,
Elanul ei crestea în aprig val,
Izvor ce sparge stâncă si ţisneste,
De la Hotin, din Pind, sau din Ardeal,
Dinspre Moldova 'n vârful de Predeal.

Si-apoi deodată visul plin de aur,
Urzit de cuibul verzilor zidari,
S'a prăbusit în sânge; un balaur,
Cu ochi sireti, cu pânze de tâlhari,

A nimicit al Neamului tezaur.

**S'a stins cantarea 'n negre prevestiri,
Blestemul s 'abatea peste hotare
Sub pasul crud al grelei prăbusiri,
Surpate 'n praf sfintitele altare,
Si dinspre Nistru val de 'nmormântare.**

**Azi tara voevozilor se zbate,
Incătusată 'n temniti moscovite;
Catapetesmele'n furtună-s despicate,
Mormintele ne sunt batjocorite,
O noapte neagră, plină de ispite.**

**De ani se taie'n carnea noastră vie,
Nu mai tronează zeu decât argintul;
Cei mari îl împărtesc cu lăcomie,
Iar libertatea si-a spurcat vesmîntul,
Ialte perfide 'ntunecă pământul.**

**Si totusi nimeni nu ne'ndoaie firea,
Credinta noastră'n veci nu se va pierde,
Din tată'n fiu va trece mostenirea,
O sabie'nfrătită cu psaltirea
Ne duce'n timp spre-o nouă Casă Verde .**

POEZII DE VASILE MILITARU, NICHIFOR CRAINIC SI RADU GYR

AURUL SI ÎNTELEPCIUNEA

de Vasile Militaru

**Marele-Împărat Lumină si-Întuneric Împărat,
Megiesi cu'mpărăția, când a fost si ei să moară,
Cu trei zile mai'nainte de, prohod si de sicriu,
Fiecare, cu iubire si-a chemat
Unicul fiu,
Să-i dea binecuvântare pentru cea din urmă oară.
Si-amândoi, cu ochii'n lacrimi si cu grai întretăiat:
Fiilor ce-aveau sub soare le-au lăsat câte-o comoară:**

**- Fiule, a zis Lumină, eu mă sting si plec departe...
Tu rămâi pe lume singur...Toate'n lume sunt desarte...
Mostenire, pentru tine, n'am să las decât o carte...
Iat-o!...Toată fericirea vei putea prin ea să sorbi,**

Dacă ochii tăi, citind-o pururea, nu vor fi orbi!
Sunt în ea comori de veacuri: vorbe-adânci, vorbe'ntelete;
Fiecare, la tot pasul, doar spre bine să te'ndrepte,
Fiindcă vorbele'ntelete, niciodată nu te mint
Si-s ca merele de aur, în panere de argint!

- Ah, odorul tatii, zise Împăratul Întuneric;
Azi, când mor, cu fericirea, vreau, pe veci, să mi te feric...
Iată-ti las, ca mostenire, un fără sfârșit tezaur:
În această raclă neagră, numai galbeni mari de aur...
E comoară fermecată
Prin iubirea mea de tată...
Galbenul cel de pe urmă, să-l azvârli mereu în foc
Si, mereu, spre-al tău folos,
Înmiit, au să răsără, gărlă, galbenii la loc,
Pe când racla fermecată, cum pământul alta n'are,
Să cuprindă-a ta comoară, se va face tot mai mare!...

Vorbele acestea zise, firul vietii astfel tors,
Cei doi Împărați plecară,
Fiecare plâns de-o tară,
Dincolo, de unde nimeni, până azi, nu mai s'a'ntors,
Iar în ziua următoare, chiar din zorii diminetii,
Cei doi fii porniră si ei ca să-si toarcă firul vietii:
Pe stăpânul raclei negre, cu însetări în pumnul humii,
La fost smuls ca o furtună, aurul, în largul lumii:
Bolta cerului albastru i-a'nhorito-n mii de sori;
I-a pus vrăji în toată clipa; sub tot pasul, colb de flori;
L-a purtat pe tot pământul: pe căi largi, pe căi înguste
Si i-a dat, în fără seamăn pân-atunci olocauste,
Tot ce-ar fi putut să guste!...

Dar cu anii, mergând astfel pe cărările ce mint,
Cu, pe tâmpile, tot mai multă promoroacă de argint,
Însetatul, dintr-o dată, rătăcit pe-al vietii drum
Se simți mâhnit...Pe fire parcă se lăsa un fum;
Nu mai era primăvară, nu mai era cer senin;
Fericirea de-altă dată începu să fie chin:
Cântecul îi păru urlet; stârvuri, florile de crin;
Simți frigul tot mai tare: sorii se stingeau într'una;
Muri cel din urmă soare, apoi stelele si luna;
Întunericul se'ntinse tot mai negru si, curând,
Noapte grea veni să-i cadă si pe suflet, si pe gând,
Cel care viata o sorbise cu'nsetare,
Otrăvit de-a ei dulceață, s'azvârli, plângând, în mare!
Dar, în clipa'ntunecată, cea mai neagră dintre toate,
El simți, din valul mării cum un brat pe mal îl scoate
Si'n clipita următoare când în fire-a fost să-si vină
Văzu'n fata lui pe fiul Împăratului Lumină:
Cu, pe cap un sfert de soare ca un sfânt din Paradis,
Zâmbitor tinzându-i cartea, cel ce l-a scăpat i-a zis:
- Nu e vina ta...E vina celui care, drept tezaur,

Nu ti-a dat o asa carte, ci izvorul său de aur!...
la-o si citeste, frate: pentru toate-ti va fi leac,
Precum leac mi-a fost si mie; si-o fi tuturor, în veac...
la-o si citeste'ntr'una: azi vei fi mai bun ca ieri;
Vei simti cum prinzi în Suflet boarea dulcii primăveri,
Cu miros din lăcrămioare si din florile de meri!...
Vei simti, din întuneric cum pe toată clipa iesi;
Cum îti înfloresc în Suflet milioane de ciresi;
În a căror fiecare ramură omăt de floare,
Cântă, o privighetoare!
Cartea mea e carte plină
De miresme, de lumină,
Si mai mult îmbătătoare decât oricare grădină!
la-o si citeste, frate...Adevăr grăieste-mi gura!

Si-nchinându-se, Lumină, surzând, i-a dat
Scriptura.

.....
Iară Sufletul-ruină, adevăr zic si eu vouă:
Prin puterea cărții sfinte, s'a trezit la viață nouă!

ÎN TARA DE PESTE VEAC

de Nichifor Crainic

În tara lui Lerui-Ler
Nu e zbor, nici drum de fier
Numai lamură de gând
Numai suflet tremurând
Si vâslas un înger.
În tara de peste veac
Nesfârsire fără leac
Vămile văzduhului
Săbiile duhului
Pururea de straje.
Sus pe sparte frunti de zei
Sovăielnici pasii mei
Picuri de'ntrebări momâi
Să rămână sub călcâi
Si genuni de zare.
În tara lui Lerui-Ler
Năzuiesc un colt de cer
De-oi găsi, de noi găsi,
Nimenea nu poate sti
Singur Lerui-Ler.

COLIND CERESC

de Radu Gyr

Cerul si-a deschis soborul
- Lerui, Doamne, Ler -
au pornit cu plugusorul
îngerii prin cer.

Merg cu pluguri de oglindă

si de giuvaer,
toti luceferii colindă
- Lerui, Doamne, Ler -

Vântul suflă cu lumină
- Lerui, Doamne, Ler -
în buhai de lună plină
legănat în ger.
Pentru heruvimi cu glugă
alba de oier
sub feresti colinde'ndrugă,
- Lerui, Doamne, Ler -

N-au venit cu grâu la poartă,
ci au rupt din cer
stele mari ca să le'mpartă,
- Lerui, Doamne, Ler -

Si'n Gustar de roade grele,
- Lerui, Doamne, Ler -
va fi câmpul cer de stele
tolănit sub cer...

Numai tu astepti în tindă,
- Lerui, Doamne, Ler -
suflete fără colindă,
si fără Prier.
Nici un cântec alb nu vine
fâlfâind pe cer
cu o stea si pentru tine,
- Lerui, Doamne, Ler -

RENAȘTERE

de Radu Gyr

(lui N. I. Herescu)

Si stiu că voi muri... va fi, pe semne,
într'un amurg jertfit pe jerăgai,
dintr'un sfârșit de-Octomvre sau de Mai...

...si mi-or închide sufletu 'ntre lemne...

Desi s'o face racla, putrigai,
si numai crucea groapa-o sa-mi însemne, -
eu totusi stiu: pământu-o să mă 'ndemne,
ca să renasc ascuns în proaspăt strai!...

...Pe groapa mea, voi fi în primăvară,
tulpină încărcată de povară
si mă voi scutura pe mine însu-mi...

In toamnă-oi fi noroi dospit de ploi,
iar iarna, prins de cruce, voi fi sloi

ce-o lăcrima, topindu-se, tot plânsu-mi...

...Va fi o zi de toamnă, vei veni...

Si la un colt uitat din cimitir,
O cruce strâmbă va zâmbi, -
Si vei citi:

"Aici se odihnește Radu Gyr -"...

(Cea din urmă spovedanie - Gând... de Radu Gyr)

**CÂNTECE DE TARĂ VERDE
- VERSURI DE TEODOR ILIUT -**

Indemn la muncă
Ai plâns în de-ajuns blestemând
Acuma din suflet clădește
De visuri biserici cântând
Pe veacul ce viu ne zâmbeste.

Aprinde-ti privirea cu doruri
Si pieptul cu aripi de zări
Si sprinten goneste ca nouri
Spre-a boltii de-azur depărtări.

Cu palma crăpată ridică
Troite de glorie spre cer
Si ceata din zări o despică
Cu bratul - greu bulgăr de fier.

Revarsă de soare isvorul
In ochi ca o taină de-adânci
Vârtos îți aruncă piciorul
Ca vântul pe aschii de stânci.

Drum nou
Se 'naltă pe zile
Pe secolii de jale
Din case umile
Cu frântele sale
Cu brate crăpate
Mai negre ca norii
- Lungi vreascuri uscate -
Cântând muncitorii.

Si glasul - furtună
Din negura minei

Cântec de țară verde
Țară de cântece, falnică,
Chiot pe buze, zburdalnică
Sprinten cu zările schimbă-te
Zvârle petale de zâmbete.

Tremură frunzele, văile,
Ard în privire vâpăile,
Pârâe leaturi -căruntele -
Veacuri de mirt beat sorb muntele.

Haidem cu dorul, cu mâinile,
Singuri să strângem luminile
Aprigi, în zări cu picioarele
Rege în pieptu-ne soarele.

Tara de cântece, falnică,
Tânără, plină, năvalnică
Strânsă de mijloc cu florile
Bat la urechea ta, zorile.

Muncitor Legionar
Să strângem pământ!
Zid gros
Să clădim în isbelisti de vânt
Pentru crezu-ne nou
Dar cu aspru ecou
Din străfund de pământ.

Pe trepte de munti -
Pas greu
Să urcăm spre văzduh noi cei multi
Si flămânzi si desculți,

Cu umbre de lună
Se umflă în noapte
Ca-un buciom de luptă.
Trosnesc plânse soapte
Ca dranita ruptă.

Călcâiul striveste
A sarpelui dinti,
Duh nou năvăleste,
Se sting suferinti
Pe-albastre icoane
Se scutură zorii
In aspre coloane
Păsesc muncitorii.

Să croim fulgerând
Cer de gând
Pe lungi creste de munti.

Cu brate de fier
Nou veac
Muncitor, legionar,
Să-l urcăm pân' la cer
Pe-a pieptului vreri,
Peste-al vremii hotar,
Peste-a noastre poveri
Muncitor legionar.

Din MUNCITORUL LEGIONAR
Anul I, Nr. 2, Seria II, Luni 25 Noembrie
1940